

Dr. Marko Samec
o poslanstvu
šmarske
knjižnice

Str. 22-23

Defibrilatorji rešujejo
življenja Str. 12-13

Jagodni izbor slovenskih
jaslic Str. 31

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 50 / Leto 77 / 15. december 2022 / Cena 2,99 EUR / www.novitednik.si

Podarite vsebino, ne blišča!

Božični in novoletni prazniki so povezani z izražanjem naklonjenosti z obdarovanjem. Sodeč po gneči v nakupovalnih središčih, veliko ljudi ob besedi darilo najprej pomisli na bleščeče škatle s pentljo, ki nas pričakajo pod praznično smrečico. A vedno več je tistih, ki prisegajo na podarjena doživetja, kot sta obisk koncerta ali gledališka predstava. Izdelek lokalne umetnice ali pridelek bližnjega kmeta razveseli tako njiju kot obdarovanca. Najlepše darilo pa je tisto, ki ga namenimo ljudem v stiski, saj takšen dar pomaga ohranjati skupnost in poudari človečnost. Str. 3

Foto: SHERPA

Okrasitev Plečnikove stavbe
razdelila Celjane Str. 6

V središču manj
narkomanov kot nekoč Str. 7

TV SPORED

ZADETKI

»Naš način življenja nas žal vedno bolj oddaljuje od stika z naravo, zato so takšni projekti, kot je učilnica na prostem, še toliko bolj dobrodošli.«

Branko Petre, župan Vojnika

»Izdelava jasllic je podobna gradnji hiše. Posameznih korakov se ne da prehitevati. Najprej je treba končati en del, šele nato se lahko lotiš drugega.«

Helena Fric Križanec, ultramaratonka in izdelovalka jasllic

»Ljudi, ki niso člani knjižnice, pripeljem v naš kulturni dom z neko drugo vsebino. Nato vidijo, kaj vse se pri nas dogaja. Tako na zelo dober način širimo svoje poslanstvo.«

Marko Samec, direktor Knjižnice in kulturnega doma Šmarje pri Jelšah

»Seveda tudi padeš. A te padec hkrati utrdi, ugotoviš, da ni nič hudega, in se znebiš strahu pred njim.«

Tim Nuč, finalist tekmovanja Exatlon

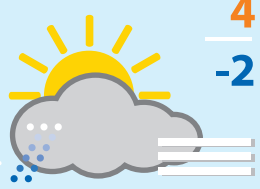

»Stranke med fotografiranjem ne pozirajo veliko. Ne stojijo pred scenami in ne mirujejo. Velik prostor nam omogoča, da se lovimo in počnemo najrazličnejše vragolije.«

Kaja Božič Pirtovšek, fotografinja

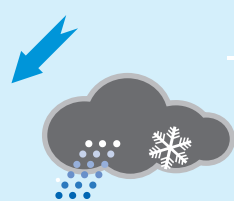
ČETRTEK

4
-2

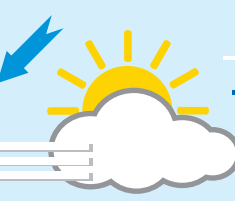
PETEK

4
2

SOBOTA

2
2

NEDELJA

0
-5

Vir: ARSO

Prvo elektrofiziološko preiskavo in radiofrekvenčno ablacijo atrijske fibrilacije so v celjski bolnišnici opravili 21. novembra pod mentorstvom prof. dr. Andreja Pernata, dr. med., s Kliničnega oddelka za kardiologijo UKC Ljubljana. Izvedbo je organiziral prim. Rafael Skale, dr. med., pri posegu pa sta s prof. dr. Pernatom sodelovala Peter Benedičič, dr. med., in ekipa katetrskega laboratorija. Poseg je bil uspešen in bolnik je dan po posegu zapustil bolnišnico.

Velik dosežek ne le za bolnišnico, ampak tudi za bolnike

V Celju spet preboj v kardiologiji

Novembra letos so v Splošni bolnišnici Celje izvedli prvo elektrofiziološko preiskavo in tako imenovano radiofrekvenčno ablacijo atrijske fibrilacije. Gre za poseg, s katerim zdravijo motnje srčnega ritma in ki predstavlja elektrofiziološko vejo kardiologije, ki je v Celju do zdaj še niso izvajali. Za bolnike to pomeni krajše čakalne dobe. Poleg tega bodo lahko bolnike iz naše regije tudi, kadar bodo potrebovali ta poseg, zdravili v Celju.

SIMONA ŠOLINIČ

Poseg so izvedli pod mentorstvom prof. dr. Andreja Pernata, dr. med., iz Kliničnega oddelka za kardiologijo UKC Ljubljana. V bolnišnici pravijo, da je poleg pomembnega strokovnega napredka dejavnosti izvajanje teh posegov dobrodošlo tudi za skrajševanje zelo dolgih čakalnih dob na področju invazivne obravnave motenj srčnega ritma. Do zdaj so namreč te storitve izvajali le oba klinična centra in izolska bolnišnica. Letno bodo v Celju opravili 50 tovrstnih posegov.

Uresničitev vizije

»Elektrofiziološka preiskava je invazivna preiskava, ki omogoča natančen pregled motnje srčnega ritma. Skozi ožilje napeljemo do nekaterih mest v srcu posebne katetre, s katerimi spoznamo vzrok motnje ritma in ugotovimo ter označimo mesta njenega nastanka. Nato izvedemo katetrsko ablacijo. Poseg izvajamo v lokalni anesteziji. Pod nadzorom rentgena in znotrjastrčnega ultrazvoka v označena mesta vstavimo elektrode. S pomočjo radiofrekvenčnih tokov na teh mestih prekinemo poti, po katerih se širijo dražljaji, ki povzročajo aritmijo. Ablacijski posegi so v večini primerov uspešni in

nji predstojnik kardiološkega oddelka.

»Gre za potrditev multicentričnega razvoja medicine v Sloveniji in širjenja sodobnih oblik zdravljenja tudi zunaj okvirov vrhunskih terciarnih ustanov, kot sta oba klinična centra, seveda, ko to narekujejo in dovoljujejo incidenca in prevalenca bolezenskih stanj. To je tudi močan znak volje in želje razvoja kardiologije v naši regiji v smeri terciarnih dejavnosti in kliničnosti, kar je ob eksplozivnem razvoju kardiološke stroke edina mo-

žna smer. To je smer, ki bo pomagala več ljudem, smer, ki bo ljudem pomagala bolje, varneje in bolj učinkovito, ter seveda smer, ki bo pritegnila mlade ljudi, da bodo navdušeni nad razvojem znanosti ostajali v domačem okolju in svoje življenjsko delo ter energijo vzdali v zidove napredka in blagostanja našega Celja, podobno kot so to storili naši učitelji, od katerih smo prejeli to silno darilo znanja o zdravljenju soljudi,« dodaja Kovačič.

Foto: SBC

Za normalno delovanje srca skrbijo električni dražljaji, ki na nekaterih mestih srčne mišice prožijo srčne utripe oziroma poskrbijo za ritmično krčenje in sproščanje srčne mišice, ki potiska kri v velike žile. Kadar električni dražljaji nastajajo tudi na drugih mestih v preddvorih ali prekatih, sprožajo dodatne utripe. Dodatni utripi povzročijo motnje srčnega ritma, ki jih bolniki občutijo kot počasen ali hiter utrip z bolečino v prsnem košu ali vratu, kot omotičnost, utrujenost, težko sapo ... Lahko se pojavijo v popolnoma zdravem srcu ali spremljajo nekatere srčne bolezni. Motnje srčnega ritma so pomemben epidemiološki problem v sodobnem svetu, ki vpliva na kakovost življenja in umrljivost. S staranjem populacije se njihovo število povečuje.

Poseg se izvaja v katetrskem laboratoriju.

Decembrsko nakupovanje prazničnih daril

Naj darilo ne bo blišč, ampak vsebina

Božični in novoletni prazniki so povezani z izražanjem naklonjenosti z obdarovanjem. Sodeč po gneči v nakupovalnih središčih, veliko ljudi ob besedi darilo najprej pomisli na bleščeče škatle s pentljo, ki nas pričakajo pod praznično smrečico. Za decembrska obdarovanja smo Slovenci po podatkih Mediane pripravili odšteti tudi do tisoč evrov. A vedno več je tistih, ki prisegajo na podarjena doživetja, kot je obisk koncerta ali gledališke predstave. Najlepše darilo je po mnenju antropologa dr. Dana Podjeda tisto, ki ga namenimo ljudem v stiski, saj takšen dar pomaga ohranjati skupnost in poudari človečnost v siceršnji razčlovečenosti prednovoletnega časa.

BARBARA FURMAN

Izmenjava darov spremlja ljudi že od pradavnine. Po besedah antropologa dr. Dana Podjeda, raziskovalca v Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, smisel obdarovanja ni ekonomski, temveč predvsem socialni. »Darovi so tisto, kar povezuje skupnost in ohranja vezi med ljudmi. Zato ni pomembno, koliko stanejo darila, temveč predvsem to, kako in komu jih izročimo,« poudarja.

Dati več in imeti preveč

Praznična nakupovalna euforia seveda ni prisotna le v Sloveniji, temveč je globalni pojav, ki nekoliko spominja na obred potratnega obdarovanja med staroselci na severozahodu Severne Amerike, ki sta ga pred stoletjem opisovala antropolo-

ga Franz Boas in Marcel Mauss. »Tam so domačini na razkošnih prireditvah ob rojstvu, porokah in praznikih zbrali ogromno daril, na primer odeje, živalske kože in celo čolne, ter jih nato obredno uničili. Kot se je izkazalo, je bilo to uničevanje darov iztirjena oblika izvirnega obreda, ki se je morda nekoč davno začel z manjšimi darili, nato se je stopnjeval do potratnosti. In v globalni družbi, ki je obdarovanje stopnjevala do skrajnosti, živimo danes,« je prepričan dr. Podjed. Mrzlično kupovanje in najemanje kreditov za darila sta po njegovem mnenju posledica prevladujočega družbeno-ekonomskega sistema, v katerem postaja bistvo dati več in imeti preveč. »Pri tem žal pozabljamo tako na posameznikove finančne zmožnosti kot tudi na okoljske omejitve,« dodaja.

»Darilo ni nujno materialno, temveč je lahko tudi doživetje, na primer obisk gledališke predstave, koncerta ali večerja v prijateljskem krogu. Takšna darila ljudi namreč povežejo, okolje pa obremenijo manj kot stvari, ki se spremenijo v smeti,« pravi antropolog dr. Dan Podjed.

Na policah trgovine Koko so izdelki, ki nastajajo v lokalnem okolju.

Podariti doživetje

Proizvajalcem daril oziroma trgovcem pretiravanje pri božičnem oziroma novoletnem obdarovanju koristi, saj imajo več prihodkov. Potrošnikom škodi, saj imajo mnogi januarja minus na svojem računu, doma pa kopico reči, ki se prej ali slej spremenijo v odpadke. »Morda bi najbolj pomagalo, če bi se začeli spet zavedati, da je darilo lahko tudi doživetje, na primer obisk gledališke predstave, koncerta ali večerja v prijateljskem krogu. Takšna darila ljudi namreč povežejo, okolje pa obremenijo manj kot stvari, ki se prej ali slej spremenijo v smeti.«

Po mnenju dr. Podjeda morda ne bi škodilo, če bi proizvajalcem in prodajalcem zaračunali svetlobno in zvočno onesnaževanje, ki je posebej intenzivno v času veselega decembra. »Tudi zato, ker so

izložbe bleščeče, in to že od novembra, in ker se po nakupovalnih središčih razlega All I Want for Christmas Is You, se ljudje čutijo dolžni zapravljati.«

Najlepše darilo

Ob vsem blišču pogosto spregledamo tiste, ki pomoč res potrebujejo. In prav njih bi, kot še pravi dr. Podjed, lahko spet postavili v središče in jim prinesli nekaj svetlobe ter se začeli zavedati, da je najboljši dar tisti, ki ga namenimo ljudem v stiski, čeprav jih osebno ne poznamo. »Takšen dar pomaga ohranjati skupnost in poudari človečnost v siceršnji razčlovečenosti prednovoletnega časa. Bistveno namreč je, da v tem delu leta ostanemo drug drugemu ljudje.«

Zato ne preseneča, da je prav v decembrskem času največ dobroteljskih akcij, v katerih

Dodatno breme za okolje

Ker se med darili nemalokrat znajdejo tudi oblačila oziroma tekstilni izdelki, predstavniki nevladne organizacije Ekologi brez meja pozivajo, naj raje obiščemo center ponovne uporabe kot trgovino z oblačili. V centrih ponovne uporabe iz odpadnih materialov sešijejo nova oblačila ali predelajo stara, s čimer preprečujejo nastanek novih odpadkov. Tekstilna industrija je z negativnimi vplivi na okolje po nekaterih podatkih druga največja onesnaževalka sveta. »V letu 2020 smo v svetu iz fosilnih goriv proizvedli skoraj 60 milijonov ton vlaken, največ poliestra. Nedavna raziskava organizacije Changing Markets kaže, da je Rusija največji dobavitelj fosilnih goriv za proizvodnjo poliestra v Indiji in na Kitajskem,« navaja Katja Sreš iz društva Ekologi brez meja. Kot še pravi, so tekstilni odpadki poleg elektronskih najhitreje rastoča vrsta odpadkov, ki se jih kot družba lotevamo najpočasneje, saj na globalni ravni recikliramo manj kot odstotek tekstilnih odpadkov.

Raziskava Mediane kaže, da bo skoraj polovica vprašanih (48 odstotkov) za praznične nakupe porabila manj kot sto evrov. Do petsto evrov bo za nakupe namenilo dobrih 14 odstotkov vprašanih, štiri odstotke jih bo zapravilo do tisoč evrov.

srčni ljudje, in teh v Sloveniji ni malo, darujejo denar za posameznike in družine v socialni stiski.

Od sto do tisoč evrov

Med letošnjimi božično-novoletnimi prazniki se bosta po podatkih Mediane z družino in s prijatelji obdarovali dve tretjini prebivalcev Slovenije, medtem ko petina vprašanih ne. Trinajst odstotkov je še nedoločenih.

Raziskava Mediane še kaže, da bo skoraj polovica vprašanih (48 odstotkov) za praznične nakupe porabila manj kot sto evrov. Četrtnina jih namerava potrošiti od sto do dvesto evrov, petina več kot dvesto evrov. Do petsto evrov bo za nakupe namenilo približno 14 odstotkov vprašanih, štiri odstotke jih bo zapravilo do tisoč evrov. Približno desetina jih še ne ve, koliko bodo odšteli za nakupe.

Približno dve tretjini vprašanih (68 odstotkov) namerava za praznike potrošiti enako kot leto prej, kar je glede na trenutne negotove gospodarske razmere po besedah Mediane relativno dobra novica in obet za trgovce. Skoraj petina (19 odstotkov) jih pravi, da bodo ob prihajajočih praznikih potrošili manj v primerjavi s preteklim letom, takšnih, ki bodo porabili več, je sedem odstotkov. Pet odstotkov jih je odgovorilo, da ne vedo.

Koko: Katka in Tadej

Ker mnogi Celjani ob besedi darilo hitro pomislijo na trgovino Koko v središču Celja, smo jo obiskali in poklepali s

Katko Beškovič in Tadejem Kozovincem. Pravita, da je v teh decembrskih dneh v njihovi trgovini več obiskovalcev kot sicer, povezuje pa jih povpraševanje po nekoliko drugačnih darilih, z bolj osebno noto. Večina ponujenih izdelkov namesto na tekočem traku nastaja v lokalnem okolju pod rokami ustvarjalnih posameznikov, v družinskih podjetjih ali pod okriljem manjših združenj somišljenikov. »Za nastanek izdelkov so zaslužni ljudje, ki se želijo izraziti in hoditi po svoji poti ter se neumorno bojujejo proti kapitalistični pošasti, ki vse razvrednoti. Tako vsak izdelek nosi svojo zgodbo in je namenjen tistemu, ki jo bo znal »prebrati«. Koko ponuja veliko možnosti za bolj izvirno in osebno obdarovanje ljudi, ki so nam pri srcu,« pravi Katka in Tadej.

Panična dneva

Tudi letos v Koku zaznavajo lepo navado, da se člani družine, prijatelji in sodelavci med seboj obdarujejo. »Nekateri si pri tem postavijo finančne omejitve, nekateri so pripravljeni odšteti več za darilo, če so prepričani, da bo obdarovanca osrečilo,« še pojasni Tadej, ki je prepričan, da lahko tudi za malo denarja podarimo veliko pozornost. Do 20. decembra je, kot pravi, v trgovini prijeten nakupovalni utrip, zadnji dnevi pred božičem pa so dnevi paničnih nakupov. »Tik pred zdajci pridejo tisti, ki iščejo hitre rešitve glede daril. Prepustijo se našim nasvetom. In hvaležni so zanje,« z nasmehom pripomni Katka in Tadej.

Foto: SHERPA

Goljufi na spletu

Banke v predprazničnih dneh, ko se potrošnja povečuje, pozivajo k dodatni previdnosti pri uporabi plačilnih kartic in spletne banke. Goljufi po elektronski pošti ali v SMS-sporočila ljudem pošiljajo lažna sporočila, s katerimi poskušajo pridobiti dostop do njihovega bančnega računa. Pošiljajo jih v imenu banke ali drugega znanega podjetja, vsebina se lahko nanaša na vračilo denarja ali plačilo stroškov, zato od prejemnika zahtevajo podatke, kot so številka kartice, CVV-koda in datum veljavnosti; za vstop v spletno banko uporabniško ime in geslo; za namestitev mDenarnic@ tudi davčno številko ter PIN-kodo plačilne kartice. Zato svetujejo, da sumljivih sporočil ne odpirate, temveč naj jih takoj izbršete. Protivirusno programsko opremo na računalniku pa redno posodablajte.

Ivan Cajzek, podjetnik leta 2022

»Ko nehaš načrtovati, začneš propadati«

Eden od doslej največjih gradbenih projektov Gic Gradnje je potniški terminal na ljubljanskem letališču. (Foto: arhiv podjetja)

Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije je med štiri nominiranci za podjetnika leta 2022 izbrala Ivana Cajzka, lastnika in direktorja uspešnega gradbenega podjetja Gic Gradnje iz Rogaške Slatine. Kot je zapisala v obrazložitvi priznanja, sta konkurenčni prednosti podjetja prilagajanje zahtevam kupcev in naročnikov ter visoko usposobljen lastni kader. V Gic Gradnjah podpirajo inovativnost, skrbijo za okolje in so eno redkih podjetij z več ISO-standardi s področja kakovosti poslovanja, varovanja okolja ter varstva in zdravja pri delu.

JANJA INTIHAR

Ivan Cajzek je Gic Gradnje ustanovil leta 1990. Začetki so bili skromni, saj je podjetje v prvem letu delovanja imelo le pet zaposlenih in je ustvarilo nekaj tisoč evrov prihodka. Danes so Gic Gradnje eden največjih in najbolj uspešnih gradbenih podjetij v državi s sto zaposlenimi v matični družbi in s približno 60 milijoni evrov prihodkov. Podjetje ima na svojem seznamu že približno 1.400 projektov. Gradi poslovne, gospodarske, industrijske

in turistične stavbe, obnavlja kulturno dediščino, gradi in vzdržuje tudi infrastrukturo ter izvaja inženirske storitve. Skupina Gic, v kateri je Cajzek združil deset podjetij, od katerih je eno na Hrvaškem, se ukvarja še s proizvodnjo gradbenega materiala, z rudarjenjem v kamnolomih, s posebnimi deli v gradbeništvu, z nepremičninsko dejavnostjo in s trgovino.

Podjetnik leta je prvo nacionalno priznanje, ki ga je

Ivan Cajzek napoveduje, da se bo čez približno leto umaknil z vrha podjetja in direktorsko mesto prepustil sinu Roku. (Foto: SHERPA)

dobil Ivan Cajzek, čeprav je njegovo podjetje na trgu že malo več kot tri desetletja. Si je takrat, ko je ustanovil Gic Gradnje, predstavljal, da bo majhna lokalna obratovalnica prerasla v enega največjih gradbenih podjetij? »Seveda si vsak, ko začne, želi, da bi bila njegova podjetniška zgodba

uspešna. Lahko rečem, da mi je uspelo, a je res, da sem na tej poti naletel na veliko čeri. Bilo je tudi težko, čeprav posebej velikih negativnih zasukov v poslovanju ni bilo. Morda se je rast podjetja dvakrat nekoliko ustavila, ampak kljub temu lahko trdim, da je podjetje v minulih treh desetletjih zaznamovala nenehna rast,« odgovarja Ivan Cajzek, ki uspešnost podjetja pripisuje jasni viziji in odličnim lastnim kadrom.

Zahtevni projekti

Gic Gradnje so v celjski regiji in tudi v državi eno redkih podjetij, ki jih kriza v gradbeništvu ni spravila na kolena. Ivan Cajzek pravi, da je bila in je še vedno njihova prednost predvsem v tem, da ne izvajajo navadnih gradbenih del, ampak se preživljajo z zahtevnimi projekti. Zato se lahko pohvalijo z naročniki, kot so Nuklearna elektrarna Krško, Nato, ministrstvo za

obrambo, Lek, Henkel, Slovenske železnice in še mnogi drugi.

Doslej največja projekta slatinskega podjetja sta dograditev potniškega terminala na ljubljanskem letališču in 120 tisoč kvadratnih metrov velika garažna hiša za skladiščenje v Luki Koper. Vrednost vsakega od projektov je bila več kot 17 milijonov evrov. V teh dneh Gic Gradnje končujejo veliko logistično središče v Hočah. Vlagatelj je družba GoAsset, ki gradi in oddaja v najem tovrstne centre. Končujejo tudi gradnjo doma upokojencev na Ptujju in mestne knjižnice v Mariboru. V Mariboru gradijo tudi upravno stavbo Zavarovalnice Sava, ki bo najvišja poslovna stavba v tem mestu.

Tudi lastna stanovanjska gradnja

Gic Gradnje v preteklih desetletjih niso rasle samo zaradi vedno večjega števila po-

slov, ampak tudi zato, ker so k svoji dejavnosti priključile še kamnolome in betonarne. »Beton je strateški gradbeni material. Če imaš lastno proizvodnjo, imaš prednost pred tekmeci in zagotovljeno redno dobavo ter nisi odvisen od drugih,« pravi Cajzek in dodaja, da so za delo gradbenika zelo pomembni tudi kamnolomi, ki so hkrati tudi dobra poslovna priložnost. Gic Gradnje imajo trenutno betonarne v Pristavi, Rogaški Slatini in Poljčanah ter šest kamnolomov na območju širše celjske regije. Zaradi betonarn in kamnolomov so tudi eden pomembnejših ponudnikov in predelovalcev surovin za potrebe gradbeništvu v tem delu Slovenije.

V zadnjih letih se je podjetje podalo tudi na področje lastne stanovanjske gradnje. Zgradilo in tudi že prodalo je stanovanjske bloke v Ljubljani, Podčetrtku in Rogaški Slatini. Cajzek napoveduje, da bodo sredi prihodnjega leta začeli graditi večstanovanjsko stavbo tudi v Mariboru. »Za stanovanjsko gradnjo smo se odločili bolj tako, za zraven. Gradimo takrat, ko želimo, pri tem nas nihče ne preganja in z nobenimi roki nismo obremenjeni,« pravi.

Velikopotezen, pošten in vztrajen

Na vprašanje, kakšen mora biti podjetnik, da postane uspešen, Ivan Cajzek odgovarja, da je formul za to veliko. Prepričan je, da mora biti predvsem velikopotezen, pošten in vztrajen. Če nima vseh teh lastnosti, bo zastavljen cilj težko dosegel.

V preteklosti so Gic Gradnje izvedle nekaj uspešnih in tudi neuspešnih poskusov lastniškega vstopa v druga gradbeno podjetja. Cajzek pravi, da lastniška povezovanja načrtuje tudi v prihodnosti. »Takšne načrte je treba imeti vedno. Čar podjetništva je ravno v tem, da dokler se razvijaš in rasteš, si na zemljevidu uspešnih. Ko nehaš načrtovati, začneš propadati. Treba je iti naprej, čeprav so načrti pogosto večji od možnosti.«

O Meji tudi ustavno sodišče

Na pobudo ptujske družbe Altius, ki je od sredine leta 2020 lastnica šentjurske Meje, bo ustavno sodišče začelo postopek za oceno ustavnosti člena 221.i Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Na osnovi tega člena je celjsko sodišče kmalu zatem, ko je bila v Meji uvedena upniška prisilna poravnava, njeni največji upniki, Družbi za upravljanje terjatev bank (DUTB), v tem šentjurskem podjetju prepustilo tudi vodenje poslov.

S sklepom celjskega sodišča je DUTB, ki je tudi predlagala uvedbo prisilne poravnave, dobila pravico odpoklicati stare in imenovati nove člane nadzornega sveta in poslovodstva Meje, ne da bi za to potrebovala soglasje sodišča. Slaba banka je to pravico zelo izkoristila in je v minulih dveh letih v Meji večkrat zamenjala člane nadzornega sveta in tudi direktorje. Altius, kljub temu da je lastnik,

na sestavo nadzornega sveta in na vodenje Meje nima nobenega vpliva. Na sklep sodišča, tako je le-to zapisalo v pravnem pouku, se ni smel pritožiti.

V svoji pobudi ustavnemu sodišču Altius zatrjuje, da je člen 221.i Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju prav zaradi tega, ker pritožba na sklep o prenosu pooblastil za vodenje poslov na slabo banko ni bila dovoljena, v neskladju s 25. členom ustave.

Ustavno sodišče v svojem sklepu navaja, da se v skladu z insolventno zakonodajo delničarjem podjetja z uvedbo prisilne poravnave omeji njihova upravljaljska pravica, med drugim tudi možnost odpoklica ter imenovanje organov nadzora. S sklepom o prenosu pooblastil za vodenje poslov dolžnika na upnike ali upniški odbor se ta pravica, kot določa zakon, lahko v celoti odvzame. Čeprav se delničar zoper sklepe sodišča prve

stopnje v insolventnih postopkih ne more pritožiti, lahko sodišče v nekaterih primerih dovoli pritožbo zoper svoj sklep. Zoper sklep o prenosu pooblastil in odvzemu upravljaljske pravice delničarju na podlagi člena 221.i pritožba ni predvidena, še navaja ustavno sodišče. Zato si zastavlja vprašanje, ali s tem ni morda kršena ustavna pravica do pravnega sredstva, ki je zapisana v 25. členu ustave, ker bi člen 221.i delničarju pravno sredstvo zoper sporni sklep moral omogočiti. Ker je rešitev tega vprašanja pomembna za odločitev o ustavni pritožbi, bo ustavno sodišče, kot je zapisalo v svojem sklepu, ki ga je sprejelo soglasno, pobudo Altiusa obravnavalo.

Direktor Altiusa Božo Vukašinovič je z odločitvijo ustavnega sodišča zadovoljen, čeprav bo na konec postopka o oceni ustavnosti člena 221.i najbrž treba čakati kar nekaj časa.

JI

Ponovni vzpon pohištvene industrije?

Celjsko podjetje Fit media je v sodelovanju z ministrstvom za gospodarstvo, javno agencijo Spirit, pohištveno industrijo in strokovnimi ustanovami izdalo priročnik Izzivi in rešitve za ponovni vzpon pohištvene industrije. Pri pripravi priročnika je sodelovalo 25 avtoric in avtorjev.

Lesnopredelovalna panoga v Sloveniji postopoma oživlja, kar kažejo lanski poslovni rezultati. Kljub temu pohištvena podjetja potrebujejo dodatne spodbude, saj ima pohištvena industrija nižjo dodano vrednost in manj sredstev za razvoj, trženje in naložbe. Priročnik odgovarja na številna vprašanja, med drugim tudi o tem, kaj lahko omogoči hitrejšo preobnovo pohištvene dejavnosti. So to avtomatizacija in robotizacija ter večja povezanost v gozdno-lesni verigi? Ali predvsem oblikovanje ter novi pristopi v marketingu in prodaji, drugačni poslovni modeli?

Glavne teme priročnika, o katerih so konec minulega tedna govorili tudi na spletni konferenci, so ekonomski položaj pohištvene industrije, oblikovanje in koncept krožnega gospodarstva, povezovanje akademske sfere z industrijo ter vstop na trg in dvig konkurenčnosti pohištvene proizvodnje. Med osrednjimi sporočili priročnika je tudi vloga lesa in lesenih izdelkov pri razgledjenju. JI

Najbolj se bodo letošnje nagrade za uspešnost razveselili v podjetju Gic Gradnje iz Rogaške Slatine, kjer bodo vsem zaposlenim najkasneje do 20. decembra izplačali 1.500 evrov neto.

direktor Dušan Žužek. »Leto 2022 je bilo za naše podjetje kljub številnim izzivom dokaj solidno. Se pa zavedamo, da so časi negotovi, zato previdno zremo v prihodnje leto,« je še dejal. V Fragmatu svojih nekaj več kot 200 zaposlenih nagrajujejo tudi med letom, vsak mesec, višina zneska je odvisna od doseganja načrtovanih rezultatov.

Ob božičnici še darilo

Do 20. decembra bodo svojim dvesto zaposlenim božičnico izplačali tudi v Mlekarni Celeia. Znašala

bo 200 evrov neto. Poleg tega bodo, tako kot vsako leto, zaposlenim pripravili tudi darilo z izdelki mlekarne. Prihodnji teden bodo božičnico dobili tudi zaposleni v Engrotušu. Uprava jim bo na Tuševke kartice nakazala sto evrov.

Bolje kot v Engrotušu bodo ob koncu leta nagrajani v trgovski družbi Hofer. Dobili bodo božičnico v višini 240 evrov bruto, poleg tega so že septembra dobili 200 evrov tako imenovanega inflacijskega bonusa, zaradi inflacije bodo 40 evrov deležni tudi v januarju.

Foto: Pixabay

Brez božičnice pa bodo najverjetneje ostali zaposleni v zreškem Uniorju.

Delodajalci ob koncu leta nagrajujejo zaposlene – a ne povsod

Komu bo božičnica polepšala praznike?

Kljub energetske krizi in drugim težavam zaposleni v večini podjetij letos ne bodo ostali brez božičnice ali nagrade za uspešnost. Nekateri delodajalci so jo že izplačali, nekateri še razmišljajo o njeni višini, nekateri pa letošnjega zneska ne želijo razkriti. Naša anketa je pokazala, da bodo marsikje dobili manj kot prejšnja leta, ponekod se bodo razveselili višjega kupčka denarja, nihče od tistih, ki so odgovorili na naša vprašanja, pa ne bo izplačal najvišje neobdavnene vsote.

JANJA INTIHAR

Najbolj se bodo letošnje nagrade za uspešnost razveselili v podjetju Gic Gradnje iz Rogaške Slatine, kjer bodo vsem zaposlenim najkasneje do 20. decembra izplačali 1.500 evrov neto.

Med tistimi, ki bodo izplačali najvišje božičnice, letos ni proizvajalca malih hišnih aparatov BSH Hišni aparati. Predlani, na primer, ko je imela rekordne prihodke, je družba izplačala tudi rekordne nagrade, ki so znašale 2.000 evrov bruto. Letos bo izplačilo skromnejše, znašalo bo 1.067 evrov bruto, nekaj manj kot 1.800 zaposlenih in najetih delavcev bo denar dobilo prihodnji teden. V nazarskem podjetju

poudarjajo, da ob zaključku leta že tradicionalno izplačujejo nagrado za uspešnost. »Zavedamo se, da rezultati niso naključni, temveč so posledica predanega in zavzetega dela zaposlenih, ki iščejo najboljše rešitve ter skupaj dosegajo uspehe, ki so osnova za izplačilo nagrade,« pravijo.

Visoke božičnice se bodo letos lahko razveselili tudi v podjetjih Aplast in Zagožen. Znašala bo 1.000 evrov neto, kar je 25 odstotkov več kot lani, 190 zaposlenih jo bo dobilo v naslednjih tednih. V obeh podjetjih zaposlenim ne izplačujejo samo božičnice, ampak jih nagrajujejo vse leto. Kot pravijo, imajo inter-

na pravila, na osnovi katerih delavcem ob zakonsko določenih dodatkih vsak mesec izplačajo še druge dodatke.

Ponekod praznih rok

Pred iztekom leta bo za svoje delo nagrajanih tudi 130 redno zaposlenih v žalskem podjetju Tehnos. »Vsi v podjetju se zavedamo, da dobro poslovanje omogočajo le delavnost, pogum, inovativnost in nenehna vlaganja v nove tehnologije. Zato zaposlene ob zaključku leta že dolgo nagrajujemo. Višina zneska je odvisna od naših skupnih rezultatov, od delovne dobe posameznika ter njegove zavzetosti in vneme,« pojasnjuje direktor Anton Kisovar in poudarja, da je pri njih vsak zaposleni ne glede na te kriterije že od leta 2005 deležen znatnega vplačila v drugi pokojninski steber.

V Gorenju imata vodstvo in sindikat dogovor, da mora biti božičnica ob izpolnitvi pogojih po kolektivni pogodbi izplačana do 20. decembra. Zaposleni, z izjemo vodstva, jo bodo dobili v

prihodnjih dneh, znašala bo 850 evrov bruto, kar je 100 evrov več kot lani. Nagrado za uspešnost bodo letos izplačali tudi v Cinkarni Celje, vendar tega, koliko bo znašala, niso povedali. Brez božičnice pa bodo najverjetneje ostali zaposleni v zreškem Uniorju.

Nagrade tudi med letom

Da bodo zaposleni v treh njihovih celjskih družbah letos deležni nagrade za poslovno uspešnost, so sporočili tudi iz Cetisa. Koliko bo znašala, se še niso odločili. Višine letošnje nagrade prav tako še niso določili v Thermani, izplačali pa jo bodo do konca decembra. V Laškem še pravijo, da je 480 zaposlenih med letom deležnih še drugačnih nagrad, za zadnja dva meseca jim bodo izplačali še nagrado za stalnost.

Že vrsto let nagrade za poslovno uspešnost ob koncu leta izplačujejo tudi v Kovintradu, kjer zaposlene prav tako nagrajujejo vse leto, z mesečnimi dodatki in podobno. S posebnim notranjim aktom so uvedli sistem variabilnega nagrajevanja, višina zneska je odvisna od doseganja zastavljenih ciljev. Uprava družbe se še ni odločila, koliko bo letos znašala nagrada za uspešnost, a glede na uspešno poslovanje najbrž ne bo skromna. Nekaj več kot 200 zaposlenih jo bo dobilo še pred prazniki.

Pred prazniki bodo božičnico dobili tudi v družbi Fragmat Tim, kjer svoje zaposlene nagrajujejo ob koncu leta že dlje časa. Dokončne številke, koliko bo znašala, še niso sprejeli. Bo pa znesek višji kot lani, je povedal

Subotič med nadzorniki Uniorja

Manjšim delničarjem je vendarle uspelo dobiti svojega predstavnika v nadzornem svetu Uniorja. Na izredni seji skupščine, ki jo je uprava zreške družbe sklicala na njihovo zahtevo, je bil za novega nadzornika imenovan dr. Tomaž Subotič. Njegov mandat bo trajal štiri leta. Subotič, ki je dobil le malo manj kot 100-odstotno podporo na seji prisotnih delničarjev, je zamenjal Boštjana Napašta, ki je odstopil v začetku oktobra.

Tomaž Subotič že več kot tri desetletja vodi češko podjetje Intertrade, zelo aktiven je tudi v slovenskem gospodarstvu. V nadzornem svetu Uniorja so zdaj ob njem in predstavniku delavcev še direktor mariborske Snage Franc Dover, Simona Razvornik Škofič iz SDH in nekdanja poslanka SMC Andreja Potočnik. Vse tri so lastniki imenovali na lanski seji skupščine. Manjši delničarji z njihovim imenovanjem niso bili zadovoljni, kar je večkrat poudaril tudi Tomaž Subotič, saj so menili, da bi nov nadzorni svet moral bolj ustrezati lastniški sestavi Uniorja.

Z imenovanjem za člana nadzornega sveta ste v Uniorju končno dobili bitko z državo, ki je do zdaj preddlog manjših delničarjev o nujnosti njihovega zastopnika zavračala. Kako komentirate takšen preobrat?

Po dolgih letih boja malih delničarjev, ki pa niso mali, saj so poleg države največji delničar, je vodstvo Slovenskega državnega holdinga spoznalo, da politična kadrovanja, ki smo jim bili priča v preteklosti, ne zagotavljajo pomembnega preboja podjetja in njegovega učinkovitega poslovanja. Mali delničarji smo že več kot desetletje brez dividend, enako ve-

Dr. Tomaž Subotič

lja za državo oziroma SDH, kar ni dobro za družbo, še manj za državni proračun. Delnica Uniorja je izredno nelikvidna in tudi to je verjetno vodilo vodstvo SDH k podpori ideje o drugačni sestavi nadzornega sveta.

Vedno ste poudarjali, da mora biti nadzorni svet v Uniorju manj političen in bolj strokoven. Kljub tej zadnji spremembi bo še naprej ostal bolj političen. Kako boste lahko v njem delali oziroma uveljavljali voljo manjših delničarjev?

Politično imenovanje me ne moti. Če je nekdo imenovan po strankarskem ključu, to še ne pomeni, da ni strokovnjak na nekem področju. Ocena dela posameznih članov nadzornega sveta ne sme temeljiti samo na rezultatih in vsebini njegovega dela, o tem pa zaenkrat še ne morem soditi.

V Uniorju ste kot fizična oseba največji delničar, vendar to ni vaša edina lastniška povezava s tem podjetjem.

Res je. Z Uniorjem sem povezan tudi kot največji lastnik družbe pooblaščenke Železar, ki ima v zreški družbi 1,5-odstotni delež. Železar je 20-odstotni lastnik družbe Štore Steel, ki je lastnica 12,2 odstotka delnic Uniorja.

Jl, foto: osebni arhiv

Za leto 2022 veljajo nekatere davčne novosti

S spremembami dohodninskega zakona, ki bodo, kot kaže, veljale le za leto 2022, saj so napovedane nove davčne spremembe, je prišlo do sprememb tudi pri izplačilu nagrad za poslovno uspešnost oziroma božičnic. Med novostmi je med drugim to, da je izplačilo neobdavneno do višine 100 odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v državi, ali 100 odstotkov povprečne mesečne plače delavca, vključno z nadomestili plače, izplačanimi za zadnjih 12 mesecev, če je to za delavca ugodneje. To pomeni, da je letos božičnica oproščena plačila dohodnine, ne pa tudi prispevkov.

CELJE – Božično-novoletna okrasitev Plečnikove stavbe razdelila Celjane

Zmazek ali dunajski »šik«?

Najbrž je že čas, da v Celju nehajo razmišljati o tem, kaj bi bilo, če bi znamenito stavbo nekdanje Ljudske posojilnice v središču mesta kupila občina in ne podjetje Minis iz Velike Pirešice. Občina, tako vsaj trdijo odgovorni, za nakup ni imela denarja in se je odpovedala predkupni pravici. Nov lastnik je že kmalu po nakupu poudaril, da ni državno podjetje, zato ima pri odločitvi, kaj bo s stavbo, proste roke. Tega se drži, saj kinodvorana ni več namenjena samo filmskim predstavam, zunanost stavbe pa je v decembru dobila podobo, ki marsikateremu Celjanu ni všeč.

JANJA INTIHAR

Podjetje Minis, ki je širši javnosti postalo znano leta 2015, ko je od države dobilo velik posel za dobavo rezilne žice in panelne ograje ter za njihovo nameščanje na meji s Hrvaško, je stavbo Ljudske posojilnice kupilo konec leta 2020. Postavljena cena za eno največjih arhitekturnih mojstrov in v Celju, ki je bila narejena po načrtih velikega Jožeta Plečnika, naj bi bila 3,6 milijona evrov. Celjski kulturniki so upali, da jo bo kupila občina in v njej uredila središče za različne kulturne dejavnosti. Da bo kljub spremembi lastništva v njej lahko še naprej deloval umetniški kino, so upali tudi v Društvu za ustvarjalnost Filter. A se je umetniški kino, ker je

Minis za najem kinodvorane postavil previsoko ceno, preselil v Mali Union, prenovljena kavarna je dobila novega najemnika, velika dvorana Kina Metropol pa je dobila povsem drugačno vsebino. Takšno, ki je namenjena širšemu občinstvu. V Minisu so povedali, da so dvorano očistili in prebarvali stene, kupili so tudi novo filmsko platno in projektor, saj tisti, ki so ga odkupili od društva Filter, ni deloval in so na njem odkrili veliko napak. »Očitno zanj niso dobro skrbeli in zdaj smo v sporu z društvom, ker želimo projektor vrniti. Če ne bo šlo drugače, bomo uporabili tudi pravna sredstva,« napoveduje predstavnica podjetja.

Prvega decembra je Minis, ki je v ta namen ustanovil posebno podjetje Plečnikov vogal, začel v dvorani Kina Metropol pripravljati različne predstave in koncerte, vsak dan so tudi kinopredstave, ki niso namenjene le ožjemu krogu gledalcev, ampak, kot poudarjajo, vsem generacijam. Tako bo tudi v prihodnje, pravijo, ne le v veselem decembru.

Kmalu nov napis Plečnikov vogal

Zadnji mesec in letu je posebno okrasitev doživela tudi zunanost Plečnikove stavbe, ki je med Celjani naletela na različne odzive. Nekaterim so venčiki in v zeleni filc (ali tapi-

son?) oviti stebri všeč in jih fotografirajo, drugi se nad takšno božično-novoletno okrasitvijo zgražajo in pravijo, da ne kazi samo stavbe, ampak tudi mestno središče. Vsake oči imajo svojega »malerja«, odgovarjajo v Minisu. Kot še pojasnjuje, se je njihova ustvarjalca, ki ima sicer pri tovrstnem okraševanju proste roke, to-krat zgledovala

po božičnih podobah nekaterih stavb na Dunaju. V območni službi Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije v Celju, ki bdi nad prenovitvenimi posegi v Plečnikovi stavbi, saj gre za spomenik lokalnega kulturnega pomena, pravijo, da za okrasitev, ki je začasna in odstranljiva, kulturnovarstvenega soglasja ni treba pridobiti.

Bi ga pa Minis moral imeti za napis Plečnikov vogal, ki ga je na stavbo pritrtil lani pred božično-novoletnimi prazniki. Ko ga je zavod opozoril, da napis nima soglasja, so v podjetju zatrdili, da je le začasen in ga bodo takoj po praznikih zamenjali.

Ta začasnost zdaj traja že več kot leto. V Minisu zagotavljajo, da je nov napis že pripravljen in ga bodo takoj, ko bodo zanj pridobili potrditev zavoda, namestili na fasado. Po navodilih zavoda morajo biti posamezne črke napisane izrezane in na stavbo nameščene po vzoru historičnega napisa Ljudska posojilnica. Oblika črk mora torej biti Plečnikova.

Še vedno iščejo najemnike

Poleg kavarne in kinodvorane je v Plečnikovi stavbi v pritličju in štirih nadstropjih nekaj tisoč kvadratnih metrov prostorov. V Minisu so se kmalu po nakupu odločili, da bodo prostore oddajali v najem, in začeli iskati najemnike za več kot sto pisarn, več sejnih sob in restavracijo. Pred letom so zatrjevali, da so za večino prostorov že našli najemnike in z večino tudi že podpisali pogodbe, kar pa očitno ne drži. Zdaj pravijo, da je »nekaj prostorov že oddanih, nekaj pa je še prostih«.

Za restavracijo v zadnjem nadstropju stavbe najemnika ne iščejo več, saj so se odločili, da bodo kar sami poskrbeli za gostinsko ponudbo. Pravzaprav bo za restavracijo, ki naj bi jo odprli že v januarju, skrbelo podjetje Plečnikov vogal.

Vsake oči imajo svojega »malerja«, odgovarjajo v Minisu na pripombe, da decembrska okrasitev Plečnikove stavbe ni primerna. (Foto: SHERPA)

Po dežju in blatu za ohranjanje spomina

CELJE – Kljub deževni soboti se je na 19. tradicionalni pohod od Starega piskra do Šmartnega v Rožni dolini odpravilo nekaj deset pohodnikov, medtem ko se je na cilju zbralo približno 60 ljudi. Med njimi je bilo tudi 18 učencev OŠ Ljubečna. Prijav pohodnikov iz vse Slovenije je bilo še več, a je mnoge odvrnilo slabo vreme. Rekordna udeležba je bila pred leti, ko je pot prehodilo 120 ljudi.

Tradicionalni pohod za ohranjanje spomina na osvoboditev talcev iz zloglasnega nemškega zavora Stari pisker v noči med 14. in 15. decembrom 1944 pripravljata celjsko združenje borcev za vrednote NOB in sekcija pohodnikov

Stari pisker v okviru PD Železničar Celje. Samostojna akcija šestih aktivistov celjskega odbora OF (Iva Grobelnika, Rika Presingerja, Dominika Lebiča, Jožeta Gabra, Jožeta Zelinke in Martina Klančičarja), o kateri je že dan kasneje vso Evropo obvestil angleški radio BBC, velja za največjo in najodmevnejšo akcijo odporiškega gibanja, izpeljano v obdobju okupacije in nemške zasedbe Celja. Ne da bi padel en sam strel, je šesterica, preoblečena v gestapovske uniforme, vdrla v Stari pisker in osvobodila približno 130 zapornikov in zapornic.

Vsakoletni pohod je spomin na ta dogodek, za katerega organizatorji želijo, da bi pokroviteljstvo nad njim prevzela Mestna občina Celje.

Pohodniki so se najprej okrepčali v Slatini na kme-

tiji Lebič, ki je bila v vojnem času močno povezana s partizanskim delovanjem na tem območju. Tudi na kmetiji Mesojedec so jim ponudili krepčilo, saj je bila pot zelo mokra in blatna. Na cilju v Šmartnem v Rožni dolini je bil kulturni program učencev tamkajšnje osnovne šole. Nazaj proti Celju je pohodnike odpeljal avtobus. TC

Danes ob 17. uri pripravlja združenje borcev v Muzeju novejših zgodovine Celje še spominsko akademijo Stari pisker, na kateri bodo nekateri člani združenja prejeli plakete. Udeležil se je bo tudi župan Matija Kovač. Kulturni program bodo izvedli dijakinje in dijaki Gimnazije Celje – Center.

Niti sobotno deževno vreme ni moglo odvrniti pohodnikov, ki so se iz Celja podali proti Šmartnemu v Rožni dolini. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Za blaženje socialnih stisk

ŠENTJUR – Da številni zaposleni starši ne zmorejo plačila hrane in plačila položnic, povezanih s šolskimi dejavnostmi, opažajo v Občinski zvezi prijateljev mladine Šentjur. »Najbolj izstopajo težave pri plačilu šole v naravi in kosil. Letos opažamo še, da mnogi starši svojim otrokom ne morejo kupiti očal, saj nimajo 200 ali 300 evrov, ki bi jih morali doplačati za omenjeni pripomoček,« pravi predsednica zveze Albina Karmuzel.

Karmuzlova je dejala, da je december za mnoge praznični mesec, ko se v marsikateri družini veselijo daril in bogato obložene mize. V nekaterih družinah zaradi socialne stiske vladata žalost in obup. Zveza se je osredotočila na pomoč družinam, kjer so starši zaposleni. »Veliko je družin, kjer je zaposlen en starš ali sta zaposlena oba, a z minimalnimi plačili ne zmoreta poravnati vseh stroškov, ki jih imata.«

Denar za delovne družine na socialnem robu zveza zbira s pomočjo SMS-donacij. Vsak, ki bo sporočil s ključno besedo DARILO 5 poslal na številko 1919, bo daroval pet evrov. Zveza bo denar namenila plačilu položnic, povezanih s šolo. Karmuzlova je opozorila, da so številni starši začeli odpovedovati tudi šolska kosila. Izpostavila je peti plačilni razred, kjer starši kljub nizkim dohodkom presežejo mejo, pri kateri so upravičeni do subvencije za brezplačno malico in kosilo za svojega otroka. »Ne zdi se mi prav, da je otrok brez kosila vse do 15. ali 16. ure, preden se mama iz službe vrne domov. To, da si nekaj namaže na kruh, je premalo. Potrebujemo kakovosten topel obrok,« je dodala. TS

Pomoč za več kot šeststo ljudi

CELJE – Več kot 26 tisoč evrov sta za deveto dobrodelno akcijo Za nasmeh v mestu letos zbrala Zavod Celeia Celje in RTA agencija. Darilne bone sta organizatorja tudi letos namenila Škofijski karitas Celje in celjskemu območnemu združenju Rdečega križa Slovenije. Organizaciji bosta z boni obdarili tiste, ki potrebujejo pomoč.

V akciji je sodelovalo 35 gospodarskih organizacij in posameznikov iz Celja in okolice. Škofijska karitas Celje je prejela bone v vrednosti 17.490 evrov, celjsko območno združenje RKS pa je dobilo bone za 8.740 evrov. Bone bo prejelo 656 ljudi, ki potrebujejo pomoč, unovčili jih bodo lahko v več kot petdesetih trgovskih in storitvenih lokalih v mestnem jedru. Akcija je bila zasnovana kot pomoč ljudem v stiski, obenem naj bi prispevala k živahnejšemu utripu v mestu. V devetih letih je bilo na ta način zbranih skoraj 220 tisoč evrov. TC

Face imamo tudi v regiji

Spletni časopis za otroke Časoris vsako leto izbira mlade, ki navdihujejo in navdušujejo. Pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja je že peto leto izbiral face meseca. Na zaključni slovesnosti v Predsedniški palači so mesečni zmagovalci prejeli priznanje faca leta 2022.

Med mesečnimi zmagovalci so tudi mladi s Celjskega. Faca maja je Leja Glojnarich, nekdanja dijakinja Srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko ŠC Celje ter olimpijka, ki je na največjem tekmovanju za gluhe športnike – poletni olimpijadi – osvojila zlato medaljo v mnogoboju. Faca junija je postala Pia Džakulin, nekdanja dijakinja Gimnazije Celje – Center, avtorica priročnika Kako postati poliglot, v katerem je predstavila nov način učenja tujih jezikov. Faca oktobra je Vid Zvegljč, dijak Gimnazije Slovenske Konjice in predsednik Otroškega parlamenta, ki se močno zaveda pomena prijateljstva in odnosov.

Za glasbeno spremljavo na prireditvi sta poskrbela člana skupine LPS z Gimnazije Celje – Center. TC

ŽALEC – Društvo Želva – Eureka prejelo naziv invalidom prijazno podjetje

V središču Žalca manj narkomanov kot nekoč

»Zmožljivosti zavetišča so glede na potrebe na terenu bistveno premajhne. Nekateri starejši uporabniki so pri nas že od začetka.«

Kako malo je treba, da človeka življenjska izkušnja potisne na rob družbe, zagotovo ve psihologinja Natalija Zupančič, ki se v vsej svoji poklicni karieri srečuje s takšnimi in z drugačnimi ranljivimi skupinami ljudi. Pred približno dvajsetimi leti je bilo njeno Društvo za pomoč in samopomoč Želva – Eureka v prvi vrsti osredotočeno na odvisnike od prepovedanih drog. Danes, ko je teh v Žalcu manj kot nekoč, se ukvarja še z drugimi vsebinami. Zanje skrbi petnajst zaposlenih. Od tega je kar deset invalidov. Ker gre za lep primer njihovega vključevanja v delovne procese, je društvo nedavno prejelo nagrado za dobro prakso na področju njihovega zaposlovanja in znak invalidom prijazno podjetje.

ŠPELA OŽIR

Takoj po ustanovitvi društva sta leta 2001 pod njegovo okrilje prešla dnevni center za ljudi s težavami v duševnem zdravju in za odvisnike od prepovedanih drog, ki jim je pred tem pomoč nudil center

za socialno delo. Glede na potrebe na terenu so nato po besedah predsednice Natalije Zupančič postopoma vzpostavljali še druge programe. Ključna pri njihovem razvoju je bila selitev na obrobje Žalca

Vsega skupaj društvo nudi deset podpornih zaposlitev invalidov. Med drugim pomagajo pri pakiranju donirane hrane.

Psihologinja in predsednica društva Natalija Zupančič je vesela in obenem ponosna, da je pristojno ministrstvo prepoznalo njihova prizadevanja na področju zaposlovanja invalidov.

leta 2012. Pred tem so namreč delovali v njegovem strogem središču, kjer so bili utesnjeni in obenem za marsikoga moteči. Ob zavetišču za brezdomce, ki so ga vzpostavili že leta 2005, so v novih prostorih zaživi še javna kuhinja, razdeljevanje donirane hrane in pomoč pri urejanju in mobilnosti na domu za starejše in psihične bolnike.

V zavetišču, ki ga sofinancirata Občina Žalec in ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, je uradno prostor za osemnajst oseb. Kljub temu jih je v njem nastanjenih devetnajst. »Zmožljivosti zavetišča so glede na potrebe na terenu bistveno premajhne. Nekateri starejši uporabniki so pri nas že od začetka. Do brezdomstva jih

večinoma pripeljejo alkoholizem in droge. Ob tem imajo še vrsto drugih zdravstvenih težav,« pravi Zupančičeva, ki je obenem tudi strokovna vodja programov.

Postarani odvisniki

Odkar so se preselili na novo lokacijo, odvisnike od prepovedanih drog obiskujejo na terenu. »Prvi dve leti smo imeli terensko vozilo, zdaj ga nimamo več. Menjavo igel je namreč prevzel Javni zavod Socio, medtem ko sama še vedno izvajam svetovanje za starejše uporabnike drog in čiščenje znanih odvisniških

mest.« Kot opaža sogovornica, se v Žalcu ne zadržuje več toliko narkomanov kot nekoč, ko so se po njem potikali takšni tudi iz drugih delov Slovenije. Takrat je v društvo prihajalo več kot tristo odvisnikov dnevno. Od tega jih je bilo po njenih ocenah samo 30 odstotkov iz žalske občine. »Naši uporabniki so se zelo postarali. Večina prejema vzdrževalno metadonsko terapijo. Ob tem uživajo tudi vse preostale droge. Velik problem je tudi alkohol.«

V javni kuhinji kosila, ki jih pripravlja Gorenje Gostinstvo, prejema enaintrideset posa-

»Naši odvisniki so se zelo postarali. Večina prejema vzdrževalno metadonsko terapijo. Ob tem uživajo tudi vse preostale droge. Velik problem je tudi alkohol.«

meznikov. Med njimi je tudi kakšen odvisnik, a v prvi vrsti gre za uporabnike zavetišča. Preostali so večinoma starejši, ki živijo sami, imajo nižje dohodke in nimajo razvite socialne mreže. Ob tem vsi prejema paket hrane, ki jo društvo pridobi v sklopu projekta Donirana hrana. To delijo tudi družinam z več otroki. Kot pravi, je hrane dovolj in je obenem tudi zelo kakovostna.

Ključni so zaposleni

Društvo za pomoč in samopomoč Želva – Eureka zagotavljanje vseh šestih programov ne bi zmožlo brez zaposlenih, ki jih je trenutno petnajst. »Povsem na začetku sem bila za vse sama. Sčasoma se je društvo začelo prijavljati na razpise za javna dela. A potrebe so bile – tudi zato, ker smo odprti 24 ur na dan – vedno večje. Javna dela, ki so seveda tudi časovno omejena, niso več zadoščala našim potrebam. Osredotočili smo se na podporne zaposlitve, ki občino ne stanejo nič več kot financiranje javnih del,« pojasnjuje predsednica društva in dodaja, da so se najprej pri njih zaposlili njihovi nekdanji uporabniki. Eden od delavcev je tako vključen že več kot petnajst let, nekaj se jih je celo že upokojilo.

Društvo nudi deset podpornih zaposlitev invalidov. Njegovo dobro prakso je prepoznalo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in mu podelilo nagrado za zaposlovanje invalidov. »Zaposleni izhajajo iz različnih socialnih okolij in imajo različne stopnje invalidnosti ter so zaradi tega nekonkurenčni na trgu delovne sile. Pri nas smo kot velika družina. Skrbimo za gospodinjstvo in higieno. Vsak mora biti z vsakim prijazen in spoštljiv,« ob koncu še dodaja Zupančičeva.

Foto: SHERPA

Več žensk kot moških

VRANSKO – Po regiji se vrstijo konstitutivne seje občinskih svetov. Novoizvoljeni svetniki Občine Vranksko so se prvič sestali prejšnji teden. Na seji, ki jo je vodil najstarejši svetnik Rafael Novak, so se seznanili s poročilom o izidu volitev župana in občinskega sveta ter potrdil mandatno komisijo.

V nadaljevanju so bili potrjeni mandati vseh enajstih članov občinskega sveta in tudi nove županje Občine Vranksko Nataše Juhart, ki bo občino vodila naslednja štiri leta. Enajstčlanski občinski svet sestavlja kar devet svetnikov Nove Slovenije – krščanskih demokratov. To so Robert Novak, Brigita Gosak, Zdenka Verdel, Lucijan Ocvirk, Kristina Reberšek, Rafael Novak, Sonja Cencelj, Petra Farkaš in Jože Matko. Svetnika Marjan Pečovnik in Damjana Bistan Učakar sta kandidirala na listi SDS. ŠO

Novi člani občinskega sveta (manjka Robert Novak) z županjo Natašo Juhart (Foto: TT)

Od leve župan Občine Braslovče Tomaž Žohar, župan Občine Prebold mag. Marko Repnik, novoizvoljena predsednica Nataša Pirc Musar, župan Občine Polzela Jože Kužnik, župan Občine Tabor Marko Semprimožnik in županja Občine Vranksko Nataša Juhart (Foto: osebni arhiv)

Sestali so se s predsednico

SPODNJA SAVINJSKA DOLINA – Novoizvoljena predsednica države Nataša Pirc Musar se je prejšnji ponedeljek mudila na neformalnem obisku v Žalcu.

Na povabilo takrat še podžupana Občine Prebold mag. Marka Repnika je že v septembru v okviru volilne turnee obiskala občine Prebold, Polzela, Braslovče in Žalec ter se srečala s tamkajšnjimi župani. Dogovorili so se, da se bodo na neformalnem srečanju dobili spet po volitvah, in tako je tudi bilo. Izvoljeno predsednico so sprejeli županja in župani občin Spodnje Savinjske doline, z izjemo župana občine Žalec, ki je svoj izostanek opravičil zaradi bolezni. O čem natančno so se pogovarjali, ni znano, zagotovo pa se niso mogli izogniti aktualnim državnim temam, ki vplivajo tudi na življenje v Spodnji Savinjski dolini. ŠO

SLOVENSKE KONJICE – Andrej Smogavc bo odslej razvajal goste v Gastužu

Gostilna Grič brez najemnika

V Slovenskih Konjicah bo konec decembra priložena Gostilna Grič zaprla vrata, saj bo njen najemnik Andrej Smogavc svojo gostinsko oziroma kulinarčno vizijo razvijal v Gastužu v Žižki kartuziji in vanjo vpletel tudi pridih samostanske kuhinje. Gostilna Grič bo tako ostala brez najemnika, zato se v podjetju Zlati grič, ki je lastnik gostilne, že pogovarjajo s potencialnimi novimi najemniki.

BARBARA FURMAN

Gostilno Grič sredi vinorodnih Škalc v Slovenskih Konjicah sta zakonca Andrej in Mateja Smogavc prevzela v najem od podjetja Zlati grič pred sedmimi leti. Najprej je bila glede na ponudbo podobna številnim drugim gostiščem, zadnja štiri leta sta se preusmerila v zahtevnejšo oziroma bolj kakovostno kulinariko. Kuhar Andrej Smogavc se je pri pripravljanju

menijev prepuščal znanju in domišljiji. Iskal je nove okuse in povezave med njimi. Tako je goste, ki so v Gostilno Grič prihajali tudi z drugih koncev Slovenije, razvajal s svojevrstnimi kulinaricnimi doživetji. In pri tem prestreljal pohvale mnogih.

Iz Griča v Gastuž

Od širokega nabora jedi so v Gostilni Grič sčasoma ohrani

Gostilna Gastuž iz leta 1467 je najstarejša gostilna na Slovenskem. (Foto: osebni arhiv)

le najbolj kakovostne, ki so jih gostom ponujali v tedenskih menijih. »Jedilniki so temeljili na sezonskih, lokalnih in svežih sestavinah. K nam so začeli prihajati bolj zahtevni gosti, ki so bili za jedi pripravljene seči globlje v žep. Počlašeni smo bili, da so se k nam radi vračali. S tem so potrdili, da so naša prizadevanja na področju kulinarike pravilna,« poudarja Smogavc. Konec leta se bo iztekla najemna pogodba, vendar sta se zakonca Smogavc odločila, da je ne bosta podaljšala.

Prihodnost vidita v Gastužu v Žižki kartuziji, ki velja za najstarejšo gostilno na Slovenskem. Gastuž imata v najemu od junija letos. »Z Občino Slovenske Konjice smo sklenili pogodbo za nedo-

ločen čas. Spodnje prostore Gastuža smo pustili takšne, kot so, saj imajo čudovit pridih domačnosti in prijetnega vzdušja. Prav zdaj prenavljamo toaletne prostore. V zgornjem nadstropju smo v glavni kuhinji na novo uredili vse instalacije in namestili nove elemente. Strežno osebje bo imelo v neposredni bližini restavracije tudi svoj šank, s čimer jim bomo olajšali delo. V restavraciji bomo prenovili razsvetlavo in tla,« je še pojasnil Smogavc.

V duhu samostanske kuhinje

V prenovljen Gastuž v Žižki kartuziji, ki bo vrata odprl 12. januarja, želijo privabljati dve strukturi gostov. V kavarniškem delu predvsem obisko-

valce kartuzije, ki se bodo med njenim ogledom lahko okrepčali z napitki in jedmi na žlico. Tudi na kavarniški terasi. S prihodom kuharske ekipe bodo ob koncu tedna pripravljali dodatno gostin-

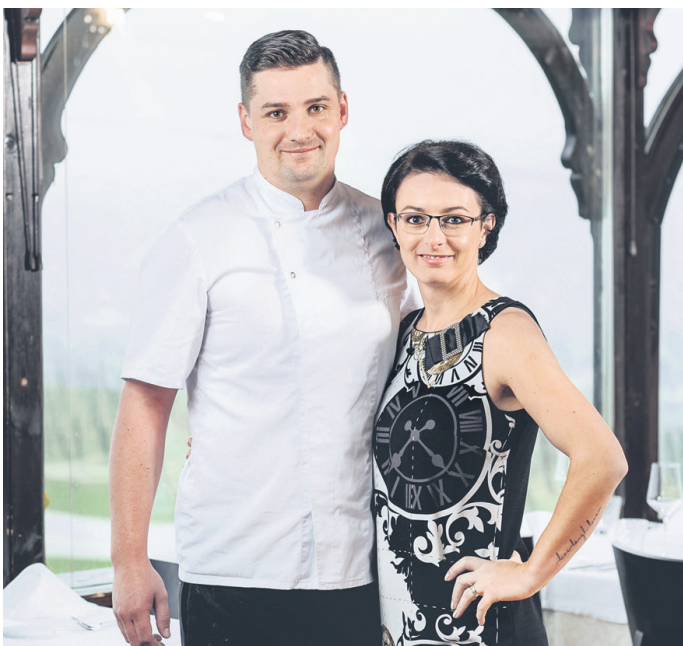

Silvo Žižek, direktor podjetja Zlati grič (Foto: Zlati grič)

sko ponudbo. V zgornjem nadstropju Gastuža bo prenovljena restavracija delovala pod svojo blagovno znamko. Ponujala bo dnevne menije ter degustacijske menije ob večerih. »V restavraciji želimo delati resnično to, kar nas veseli. Veseli nas kuhati za goste, ki se pustijo kulinarčno razvajati. Navdih za sestavine krožnikov bomo povzeli tudi iz samostanske kuhinje, seveda v sodobni preobleki. Restavracija bo odprta od četrtega do nedelje,« je še povedal Andrej Smogavc, ob čemer je napovedal, da bodo prvi kulinarčni večer pripravili konec januarja.

Kdo bo novi najemnik?

Medtem v konjiškem podjetju Zlati grič že iščejo novega najemnika za Gostilno Grič. Po besedah direktorja Silva Žižka se bo najemna pogodba z Andrejem Smogavcem iztekla 31. decembra. Preden bodo dali gostilno ponovno v najem, bodo njeno notranjost nekoliko prenovili. »Zanimanje za najem Gostilne Grič obstaja. Ker pogovori s kandidati še trajajo, o podrobnostih ne morem govoriti,« je pojasnil direktor Žižek. Podjetje Zlati grič sicer namerava v naslednjih letih Gostilno Grič popolnoma prenoviti. Kakšna bo njena nova podoba, še ne ve, ker prav zdaj poteka mednarodni natečaj za izbiro idejnega projekta. Gostilna Grič bo do 31. decembra normalno obratovala, potem jo bodo zaradi omenjenih vzdrževalnih del začasno zaprli. »Upam, da bomo do konca vzdrževalnih del končali tudi pogovore s potencialnimi najemniki in z izbranim podpisali pogodbo. Takoj ko bo novi najemnik znan, bomo javnost o tem tudi obvestili,« zagotavlja Silvo Žižek.

Andrej Smogavc z ženo Matejo (Foto: osebni arhiv)

Naravno smrečico, ki ima letos rožnato nalepko, je treba po prihodu domov prirezati in jo postaviti v stojalo z vodo, s čimer se prepreči predčasno odpadanje iglic. (Foto: arhiv ZGS)

Drevesca letos z rožnato nalepko

Mnogi prisegajo na naravna praznična drevesca in Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je tudi letos poskrbel za to, da bodo na prodajnih mestih na voljo takšna, ki so bila vzgojena v slovenskih gozdovih ali nasadih v Sloveniji. Med prevozi in prodajo morajo biti letos označena z nalepko rožnate barve ter z letnico 2022.

Lastniki gozdov pridobijo nalepke v ZGS skupaj z odločbo, v kateri so zapisani usmeritve in pogoji za pridobivanje okrasnih drevesc iz gozda. Manjše število nalepk (do 25) dobijo brezplačno, če jih želijo več, morajo odšteti po

37 centov za nalepko. Nadzor nad pridobivanjem okrasnih drevesc izvaja gozdarska inšpekcija.

Kot pravijo v ZGS, je pridobivanje teh okrasnih drevesc urejeno na gozdu in naravi prijazen način, ki ne povzroča škode v gozdovih. Letos je na plombe dodan napis Darilo

Tako kot naj ne bi sami sekali drevesca za praznike, so omejitve tudi glede nabiranja mahu, ki ga v tem času uporabljajo izdelovalci jaslic. Na eni površini naj bi odvzeli največ petino vsega mahu, svetujejo v ZGS.

gozda vašemu domu, ki kupce osvešča, da je uporaba navadne smrečice iz lokalnega gozda v skladu z usmeritvami ZGS naravi najbolj prijazna oblika božično-novoletne okrasitve. Takšna v Sloveniji pridelana drevesa imajo najmanjši ogljični odtis in ne predstavljajo nevarnosti za vnos tujerodnih

žuželk in boleznih, ki bi lahko ogrozile gozdove. Če drevesca izvirajo iz redčenja pregostega mladega drevja v gozdu, ima to celo ugoden vpliv na gozdove, zagotavljajo v ZGS.

Svetujejo, naj okrasno drevesce ljudje po uporabi pravilno odložijo ali ga skurijo v peči. Ob tem gozdarji

opozarjajo, da naj odsluženih drevesc, ki so bila vzgojena zunaj Slovenije, ne odlagamo v naravo, saj to predstavlja nevarnost za vnos boleznih v gozd. V gozdu zato tudi ne priporočajo sajenja odsluženih okrasnih drevesc iz lončkov.

TC

Mega navdih za MCC

CELJE – Celjski mladinski center (MCC) že 17 let pripravlja Festival prostovoljstva, na katerem vsako leto nagradi naj prostovoljce v petih starostnih kategorijah. Za ta projekt je pred dnevi prejel priznanje mega navdih s področja medgeneracijskega sodelovanja.

Priznanje je namenjeno podjetjem ali organizacijam, ki spodbujajo sodelovanje različnih generacij in uvajajo nove dobre prakse tovrstnega sodelovanja v poslovne procese. MCC ga je prejel na zaključnem dogodku projekta Vsi zmagujemo, ko sodelujemo, v okviru katerega je tudi natečaj za priznanje mega, ki ima dve različici: mega navdih za dobro prakso medgeneracijskega sodelovanja in mega pospešek za izjemne dosežke v medgeneracijskih aktivnostih, povezovanju in sodelovanju v delovnem okolju. Projekt izvaja agencija Pristop, financirata ga ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Evropski socialni sklad. Med 38 prijavljenimi dobrimi praksami je na jesenskem natečaju priznanje mega prejelo 18 prijaviteljev.

Direktorica Celjskega mladinskega centra Sonja Majcen je ob prejemu priznanja dejala: »Veseli nas, da tako spodbujamo prenos znanja, krepimo solidarnost, ustvarjamo nove priložnosti in predvsem rušimo tabuje, ki sicer obstajajo zaradi razlik med generacijami. Tako naše delovno okolje postaja vedno bolj vključujoče in sodelovalno, te vrednote pa prenašamo tudi na širše lokalno okolje.«

TC

VOJNIK – Uredili so učilnico na prostem

Priložnost za druženje in edinstvene učne izkušnje

Ob ribniku pri lovskem domu je zaživela nova naravoslovna učilnica na prostem. Opremljena je z učnimi tablami, ki opisujejo živali in življenjski prostor v ribniku in ob njem ter v lovskem revirju Lovske družine Vojnik. Učilnica je namenjena tako učencem vojniške osnovne šole kot vsem obiskovalcem, pri čemer si v občini želijo, da bi urejeno območje ob ribniku postalo prijeten družabni in poučni prostor.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Obiskovalci lahko na učnih tablah med drugim preberejo, katere živali živijo v bližnji okolici, v ribniku ter na poljih in v gozdovih. Predstavljeni sta tudi že redki vrsti na tem območju – sokol selec, ki še živi na Kozjaku, in gams.

Ureditev naravoslovne učilnice na prostem je zlasti pomembna pridobitev za OŠ Vojnik, ki bo z občasnim izvajanjem učnega procesa na prostem učencem popestrila pouk, šolo pa bo s tem naredila še prijaznejšo, pravi vodja projekta **Petra Pehar Žgajner** iz Občine Vojnik. Prostor ob ribniku bodo lahko uporabljali za učenje, raziskovanje in igro. »Zelo

pomembni so skrb za okolje in uporabna znanja iz naravoslovja, ki od nas zahtevajo odgovoren odnos do narave, tega pa moramo začeti graditi že pri najmlajših,« dodaja Pehar Žgajnerjeva.

Do pomladi nova pridobitev

Pri ureditvi učilnice na prostem sta ob vojniški občini, ki je med drugim prispevala slikovni material in poskrbela za celostno podobo učnih tabel, sodelovali Osnovna šola Vojnik in tamkajšnja lovska družina. Učiteljica Tatjana Hedžet je pripravila vsebinski del učnih tabel, ki se nanašajo na živali in

življenjski prostor v ribniku ter v lovskem revirju vojniške lovske družine. Izdelavo

ogrodja in postavitev tabel so prevzeli člani lovske družine, ki lovski revir na tem obmo-

čje upravljajo že več kot 70 let. Gospodar in predsednik LD Vojnik Branko Jelen je

že zagotovil tudi nadgradnjo projekta s postavitvijo opazovalnice za živali, ki jo bodo otroci lahko začeli uporabljati spomladi. V bližini sicer stoji tudi učni čebelnjak Čebelarškega društva Vojnik.

»Prostor okrog ribnika in lovskega doma želimo urediti kot družabni prostor, kjer bi obiskovalci lahko v naravi opazovali živali. Naš način življenja nas žal vedno bolj oddaljuje od stika z naravo, zato so takšni projekti še toliko bolj dobrodošli,« poudarja župan Občine Vojnik **Branko Petre**.

Učenci in obiskovalci bodo lahko učilnico na prostem uporabljali za učenje, raziskovanje, igro in druženje. (Foto: Lea Sreš)

Že sedemdeset let mlade usmerjajo na pravo pot

Debeli grajski zidovi skrivajo stiske mladostnikov. (Foto: SHERPA/arhiv NT)

RADEČE – V prevzgojnem domu so minuli teden obeležili 70-letnico delovanja. V omenjenem zavodu je v teh desetletjih prebivalo kar 2800 varovank in varovancev, od katerih se je mnogim uspelo vrniti na pravo pot. Kot je na slovesnosti ob jubileju dejala pravosodna ministrica **Dominika Švarc Pipan**, se zaposleni v prevzgojnem domu že dolga desetletja predano trudijo uresničevati svoje publicno poslanstvo, torej pomagati mladim pri izboru prave smeri v življenju in pri vztrajanju pri njej.

»Čprav ste se po sili razmer znašli v prevzgojnem domu, je pred vami lahko še zelo svetla prihodnost. Nič v življenju ni izgubljeno. Še vedno imate možnost doseči vrh. Vse poti so vam lahko odprte,« je mladim v domu sporočila ministrica. Poudarila je, da je mnogo možnosti, da v prihodnje mladi zaživijo zadovoljno,

polno in človeka vredno življenje in v njem prispevajo k skupnemu dobremu, tako kakor se tudi družba, to je učitelji, pedagogi, socialni delavci, psihologi, terapevti, mentorji, pazniki in inštruktorji zdaj trudijo za mlade.

Tudi direktorica prevzgojnega doma **Viktorija Erpič** je poudarila, da zavod opravlja pomembno poslanstvo,

in sicer mladim, ki so nekje na razpotju zavili na napačno, družbeno nesprejemljivo pot, pomaga najti pravo in jih uči, kako naj na naslednjem križišču izberejo pravo smer in pri njej vztrajajo. Da je to zahtevna naloga, je priznala, a ne neizvedljiva. »Pri vsakem mladem človeku je treba najti pot skozi skrivni prehod do njegove duše, kjer se lahko dogajajo spremembe. Če nam dovoli vstopiti, ga lahko navdušimo za ustvarjalnost, skozi katero odkrivajo svoje talente,« je dejala.

Radeški prevzgojni dom je edini takšen zavod v Sloveniji. V njem izvajajo

vzgojni ukrep, ki ga izreče sodišče mladoletnikom in mladoletnicam v starosti od 14 do 23 let zaradi storjenih kaznivih dejanj. Ukrep traja najmanj leto do največ treh let. Skupne značilnosti mladoletnikov z izrečenim vzgojnim ukrepom napatitve v prevzgojni dom so čustveno-vedenjske težave in motnje. Njihovi prevladujoči skupni značilnosti sta neuspešnost pri šolanju ali opustitev šolanja, poleg te pa tudi težave v družini, pasiven način življenja, eksperimentiranje z drogo in druge manj ustrezne oblike vedenja.

BA, STA

Božični Vojnik odpira vrata

VOJNIK – Božični Vojnik bo letos ponovno zasijal v vsem svojem sijaju. Največja razstava jaslic na Slovenskem bo svoja vrata odprla jutri, v petek, ob 16.30. Po dveh letih premora bo v treh ulicah v središču Vojnika ponovno na ogled več kot 250 notranjih in zunanjih jaslic in na tisoče lučk. Letošnja novost je, da bodo jaslice postavljene tudi pri Sokolskem domu, kjer bo tudi božično dogajanje za otroke.

Pri izdelavi in postavitvi jaslic vsako leto sodelujejo številna društva in posamezniki. Pri projektu v organizaciji Turističnega društva Vojnik in tamkajšnje občine sodelujejo tudi planinci, lovci, društvo kmetič in drugi. Nekateri lastniki hiš v središču Vojnika jaslice na svojih vrtovih in zelenicah postavijo sami. Poleg zunanjih bodo tudi tokrat na ogled jaslice v bližnjem Domu sv. Jerneja. V ponedeljek, 26. decembra, ob 18. uri bo dramska skupina KUD Franceta Prešerna Vojnik pred cerkvijo sv. Jerneja uprizorila žive jaslice.

Vse do novega leta bo poskrbljeno tudi za številne kulturne prireditve, božične ustvarjalne delavnice in drugo dogajanje. Organizatorji obljublajo ponudbo tako za najmlajše obiskovalce kot za odrasle. V okviru Božičnega Vojnika pripravljajo praznično tržnico, na voljo bosta gostinska ponudba, za katero bodo v večji meri poskrbela društva, in igralni kotichek za otroke.

V bogatem kulturnem programu se bodo zvrstili številni koncerti, filmi, pravljice, gledališka predstava. Med drugim bodo nastopili zasedba 5+ band, Mladinski pevski zbor OŠ Vojnik, Godba na pihala Nova Cerkev z gostjo Evo Boto, Koroški akademski pevski zbor Mohorjan, Mešani mladinski pevski zbor in orkester I. gimnazije v Celju, Duo Timber (Tina Ostruh, flavta, Irena Anžič, citre) s plesalko Manco Langus, vojniški pevski zbori in solisti, Mariborski oktet, Noord Big Band pod vodstvom Tomaža Majcna in s solistko Majo Keuc ...

BA

Občina Vojnik je po množični prireditvi Božični Vojnik znana daleč naokoli. Razstava jaslic vsako leto privabi več tisoč obiskovalcev, a ne le iz vseh koncev Slovenije, ampak tudi iz sosednjih držav, drugih koncev Evrope in sveta. (Foto: Andraž Purg – GroupA/arhiv NT)

SLOVENSKE KONJICE, BRUSELJ – Predstavitel biodinamične zeliščne kmetije Majnika v Bruslju

Konjičanka kaže smernice v kmetijstvu

Katja Temnik z biodinamične zeliščne kmetije Majnika iz Žiž pri Slovenskih Konjicah je bila gostja dvodnevne konference Evropske komisije v Bruslju, na kateri so govorili o trajnostnih prehranskih sistemih. Povabilo Evropske komisije je dokaz, da je kmetija Majnika s svojim načinom dela prepoznana v širšem evropskem prostoru, saj je povabilo prejelo le šest kmetovalcev iz Evrope, ki pri svojem delu udeležujejo inovativne trajnostne rešitve. Kmetija Majnika predstavlja alternativo industrijskemu kmetijstvu, ki je do okolja škodljivo.

BARBARA FURMAN

Katja Temnik, ki vodi kmetijo Majnika, je nekdanja kapetanka slovenske košarkarske reprezentance. Leta 2020 so jo pri Agrobiznisu razglasili za najboljšo podjetnico v kmetijstvu. Biodinamično pridelavo zelišč in kalčkov je iz svojega konjička razvila v uspešen posel. Konferenco o trajnostnih prehranskih sistemih je pripravil Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja pri Evropski komisiji, na njej pa so predstavili srednjeročne napovedi za kmetijske trge, prihodke kmetij in okolje.

Prava izbira

Povabilo je Konjičanka prejela od Evropske komisije.

Organizatorji konference so povabili šest kmetov iz Evropske unije, ki so predstavili svoj način kmetovanja.

»Povabilo si štejem v čast, zelo me je presenetilo. Še posebej me veseli, da so v Bruslju videli, da v Sloveniji nimamo le glasnih nasprotnikov ekološkega kmetijstva in zagovornikov pesticidov, ki so izsilili podaljšanje uporabe glifosfata, temveč tudi veliko ekoloških kmetij, na katerih dokazujemo, da je ekološko kmetovanje edina izbira, če želimo preživeti.« je prepričana Katja, ki je počaščena, da je imela priložnost udeležencem konference predstaviti kmetijo Majnika in delo na

njej. »Majnika je primer, kako lahko majhna kmetija omogoča kakovostna delovna mesta, pri čemer na njej pridelujejo hrano najvišje kakovosti, ob čemer ohranjajo in razvijajo pestrost rastlinskih in živalskih vrst. Prav tako nudi podporo, terapevtsko okolje za različne skupine ljudi s posebnimi potrebami.«

Zavajanje politike

Evropska politika še vedno v največji meri razmišlja

znotraj ozkih okvirov kmetovanja, ki temelji na uporabi umetnih gnojil, pesticidov in herbicidov pod pretvezo, da ekološko kmetovanje ni dovolj učinkovito in produktivno ter da tako ne moremo nahraniti človeštva. To je po besedah Katje Temnik veliki zavajanje. »Že desetletja obljublajo, da bodo z industrijskim intenzivnim kmetijstvom nahranili človeštvo, a ga niso. Imamo samo tisoče hektarjev uničene nerodovi-

tne zemlje, revščina in lakota se povečujeta. Popolnoma nerazumljivo je, da nekateri najbolj agresivni zagovorniki tega industrijskega kmetijstva pri nas preslišijo možnosti in priložnosti, ki jih omogoča ekološko kmetijstvo. V tem ni nobene logike, so pa veliki zaslužki farmacevtskih podjetij, ki proizvajajo tako škropiva kot tudi zdravila za bolne ljudi in živali, ki se prehranjujejo s takšno hrano,« je kritična.

Nova sušilnica

Medtem na kmetiji Majnika ostajajo zvesti biodinamičnemu kmetovanju, ki je prijazno do ljudi, živali in rastlinskega sveta. Ker povečujejo proizvodnjo in prodajo ekoloških proizvodov, potrebujejo dodatne prostore. V Vrežju pri Poljčanah so začeli graditi gospodarski objekt za sušenje, predelavo, pakiranje in skladiščenje zelišč. »Ker časi za novogradnjo niso ugodni, smo gradnjo nekoliko upočasnili. Stroški gradnje se povečujejo veliko hitreje kot naše možnosti za večjo prodajo in s tem večji prihodek. Vendar verjamejo, da nam bo to slej ko prej uspelo in da bomo proizvodnjo lahko dvignili na višjo raven ter omogočili še kakšno dodatno delovno mesto,« je pravi Katja Temnik.

V Bruslju je predstavila proizvode biodinamične zeliščne kmetije Majnika. (Foto: osebni arhiv)

Hvaležna je za povabilo Evropske komisije, saj je lahko predstavila svoje videnje kmetovanja, ki je okolju bolj prijazno. (Foto: osebni arhiv)

Dobrodelne šolačinkarije dobile epilog

CELJE – Prvi šolski dan letošnjega leta smo v podjetju Novi tednik in Radio Celje obeležili z dobrodelno prireditvijo Šolačinkarije, ki smo jo pripravili skupaj s Rotary klubom Celje in Citycentrom. Spekli smo več kot dva tisoč palačink in jih razdelili med obiskovalce, ki so se lahko zabavali na igralih, skakali gumitvist ali poslušali tekmovalke akcije Otroci pojejo slovenske pesmi. Zdaj je znano, kakšen znesek smo zbrali do konca novembra, kolikor je še trajala akcija pošiljanja SMS sporočil.

Skupen znesek zbranih sredstev je 1.686,99 evrov. Na prireditvi in s SMS sporočili se je nabralo več kot 431 evrov, naše podjetje pa je iz sredstev oglaševanja sponzorjev prireditve dodalo še 1.255,53 evra. Skupni znesek bodo rotarijci razdelili petim celjskim osnovnim šolam, ki bodo lahko tako omogočile obisk šole v naravi tudi tistim otrokom, katerih straši si ta strošek težko privoščijo. Letos bodo sredstva tako dobile I., II., III. in IV. osnovna šola Celje in OŠ Hudinja. Naslednje leto bo na vrsti drugih pet osnovnih šol v Celju. NT

Na prvi šolski dan je bilo živahno, spekli smo ogromno palačink in razveselili najmlajše in njihove starše.

Pripravili smo DARILLO za VSE naročnike Novega tednika. Čaka vas na oglasnem oddelku.

novi tednik

radio celje

NOVI TEDNIK
MED PRAZNIKI OB DARI
VSE NAROČNIKE!

Naj bo v letu 2023 iz vaše moke dovolj kruha.
Srečno, zdravo, uspešno in z dobrimi
informacijami obarvano leto 2023!

Vedno z vami.

Vaša Novi tednik in Radio Celje

www.novitednik.si www.radiocelje.si

Kajuhu v spomin

Ljubiteljsko gledališče Petra Simonitija, Mešani pevski zbor Orfej Celje in kantavtorica Jana Kvas so prejšnjo sredo oblikovali program akademije v počastitev 100-letnice rojstva Karla Destovnika – Kajuha. Moja pesem ni le moja pesem so poimenovali dogodek v Narodnem domu, ki je požel pohvale obiskovalcev.

Zastavljen je bil kot preplet recitacij in petja Kajuhove poezije. Kot je povedala Jana Kvas, ki je zasnovala prireditev, je to sodelovanja omenjenih izvajalcev še eno od mnogih. Za počastitev stoletnice Kajuhovega rojstva (13. december) so se odločili že v začetku leta. »Ko smo konec junija končali projekt Butalci, smo se lotili priprave akade-

mije. V ospredju so bile Kajuhove pesmi, posebnost dogodka je bila, da sem uglasbila nekatere od njih. Vemo, da je že nekaj uglasbenih, najbolj znana je tista o XIV. diviziji, sama pa sem izbrala takšne, ki še niso.«

Ker sama ni profesionalna glasbenica, ampak nekdanja učiteljica slovenščine, je njene melodije za zborovsko izvedbo priredil zborovodja Orfeja Matevž Pušnik.

Kvasova zase pravi, da ji je Kajuhova poezija blizu. »V karieri sem dijake učila o avtorjih, ki so mi blizu ali tudi ne. Kajuh pa je znal združiti globino misli in občutkov ter to izraziti tako, da je dostopen širšemu krogu ljudi.« Kot pravi, je njegova posebnost, da o družbenih temah ni pisal brezosebno, enako tudi

osebne teme niso brez družbene note. »Sploh pri materinski ali ljubezenski temi se kaže, kako ju je znal povezati z družbeno problematiko. Kajuh je avtor, ki je globoko intimen in hkrati družben ter angažiran,« povzema njegovo ustvarjalnost Jana Kvas, ki priznava, da je pri ponovnem prebiranju njegovih pesmi odkrila tudi nekaj takšnih, na katere prej ni bila pozorna. Takšna je na primer pesem Nora Štefa, ki jo je tudi uglasbila,

Ker bi bilo škoda, da bi bila zanimiva akademija le enkratni dogodek, bodo imeli ustvarjalci prvo ponovitev že v začetku leta v Šoštanj, ko bo obletnica Kajuhove smrti, kasneje pa računajo še na kakšno predstavitev.

TC

Vaški godci iz Andraža nad Polzelo med nastopom (Foto: TT)

Z ljudskimi napevi na tretjo adventno nedeljo

V domu krajanov v Andražu nad Polzelo so tretjo adventno nedeljo odmevali ljudski napevi. Da je bilo tako, so poskrbeli domači Vaški godci in člani Kulturnega društva Andraž nad Polzelo, ki so pod streho spravili že dvaindvajseto prireditev.

V dveh urah se je predstavilo enajst pevskih in glasbenih sestavov s Celjskega, Koroškega, iz Prekmurja in drugih slovenskih krajev, kjer gojijo ljudsko pesem. Številni obiskovalci, ki so napolnili dvorano, so z burnimi aplavzi nagradili pevske sestave. Med odmorom se je z »avžungo« predstavila humoristična skupina iz Vuzenice. »Tako kot se spreminjajo vse stvari v življenju, se spreminja tudi ljudska pesem. Danes je drugačna kot nekoč, a še vedno prežeta z ljubeznijo, ki so nam jo podarili predniki. Smisel ohranjanja ljudskega prepevanja in igranja je v negovanju narodne dediščine. Pojemo in igramo iz veselja do pesmi in zato, ker se močno zavedamo svojih korenin,« je ob koncu izpostavil vodja Vaških godcev Milan Zabukovnik.

ŠO

Med pravljico in resnico

Kripl teater Kulturnega društva Svoboda osvobaja iz Slovenskih Konjic v teh dneh uprizarja svojo novo predstavo scenaristke Simone Semenič v režiji Luke Marcena, naslovljeno Medtem ko skoraj rečem še ali prilika o vladanju in modrosti. Besedilo, prvič uprizorjeno leta 2011, ponuja vpogled v večno aktualne tematike odnosa med oblastjo in tistimi, ki jim vlada.

Dogajanje v zgodbi je postavljeno pred davne čase in daleč stran, v kraljevsko mesto, ki mu vlada mogočen vladar Vladimir ob pomoči dveh ministrov. Kraljestvo je ravno v času krize, oblast pa se bolj ukvarja sama s sabo. Kot je povedala producentka Karmen Kukovič, se »predstava spretno sprehaja po meji med pravljico in resničnostjo. V gledalcih vzbuja smeh in razburjenost ter jim omogoča, da se odločijo, kateri prizor bodo doživeli kot pravljico in katerega kot resničnost«.

Vladar z ministroma in ljudstvo (Foto: Melanie Lorenčič)

Zasedba in ponovitve

Glavno vlogo, vladarja Vladimira, igra Franjo Funkelj, ansambel dopolnjujejo še Kar-

men Kukovič, Klara Pavlič, Špela Pučnik, Taja Rihtaršič in Mitja Slatinšek. Predstava bo ponovljena vsaj še enkrat, in sicer jutri v Oplotnici.

Na zadnji ponovitvi si je predstav o gledal tudi regijski

selektor za Linhartovo srečanje – gledališki festival ljubiteljskih gledaliških skupin. Kripli tako upajo, da se bodo uvrstili v tekmovalec programa festivala v naslednjem letu.

JF

Na akademiji so sodelovali recitatorji Ljubiteljskega gledališča Petra Simonitija, Mešani pevski zbor Orfej Celje z zborovodjo Matevžem Pušnikom in kantavtorica Jana Kvas, ki je tudi zasnovala prireditev. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Zarja razgalja, da je cesar nag

Pred tednom je zasedba podmladka ter članic in članov Gledališča Zarja Celje premierno odigrala predstavo Cesarjeva nova občila in s tem uprizorila eno najbolj znanih Andersenovih pravljic. Prva ponovitev z obiskom dobrega moža je bila v nedeljo.

Otroško predstavo, ki prinaša nekaj zanimivih sporočil tudi odraslim, saj smeši zlaganost današnje družbe, je režiral Žiga Medvešek, ki je pripravil tudi priredbo besedila. »Za to pravljico sem se odločil, ker mi je zelo všeč, saj je hkrati pravljica in tudi zelo aktualna za otroke in odrasle. V otroških predstavah skušamo vedno najti nekaj, kar je všeč tudi odraslim in ob čemer se zabavajo,« je povedal Medvešek.

Najbolj znana dramatizacija tega besedila je delo Milana Jesiha in je napisana v ver-

zih. »V Zarji gre za mešano skupino otrok in odraslih in bi bilo spopadanje s tako zahtevnim besedilom za nas težavno, zato sem pripravil priredbo, ki je napisana v klasični obliki. Pri tem sem želel ohraniti dinamiko in melodičnost, ne glede na to, da besedila ne podajamo v verzih. Sploh za mlajše otroke je takšen način verjetno lažje razumljiv,« je pojasnil režiser.

Tovrstno sodelovanje starejših in mlajših igralcev je v Zarji že običajna praksa, saj že četrto sezono tako pripravljajo otroške predstave. »S tem se vzpostavlja povezava med vsemi igralci, starejši dobijo nekaj mladostne energije, mladi pa so deležni novih znanj in izkušenj,« je povzel prakso delovanja gledališke skupine.

TC

Vloga cesarja v novi otroški predstavi Gledališča Zarja Celje je odigral mladi Vid Žvegljč. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Obeležili svetovni dan zborovskega petja

V nedeljo je Zveza kulturnih društev Celje ob podpori Zavoda Celeia Celje pripravila dogodek na Glavnem trgu in z njim obeležila svetovni dan zborovskega petja. Nastopili so zbori, ki delujejo pod okriljem ZKD Celje.

Po svetu obeležujejo svetovni dan zborovskega petja že več kot tri desetletja, in sicer vsako drugo nedeljo v decembru. Slavljenju zborovske glasbe se vsako leto pridružujejo tudi slovenski pevci. V nedeljo so nastopili mešani pevski zbori Don Bosko Celje, Celeia Celje in Orfej Celje. Vsak je zapel tri pesmi iz svojega sporeda, na koncu je zazvenela še skupna pesem. S tem so dobro upravičili slogan dneva zborovskega petja, ki pravi, da poglobitveni namen obeleževanja tega dneva ni samo glasbeno iskanje oblikovne popolnosti in poustvarjalne lepote, temveč predvsem to, da z združenimi močmi slavimo solidarnost, mir in razumevanje.

UM

Srčni zastoj ne izbira časa in prostora

Vsaka izgubljena minuta pomeni odmiranje celic in s tem manjšo možnost ponovne vzpostavitve normalnega srčnega ritma za skoraj 10 odstotkov. Ob izvajanju temeljnih postopkov oživljanja se možnost preživetja znatno izboljša. Največji vpliv na ugoden izhod po srčnem zastoju imajo zgodnja in kakovostna zunanja masaža srca oz. stiski prsnega koša.

Defibrilatorji so, a seznami lokacij so nepopolni

Predstavljate si, da sedite v lokalu pred Mestno občino Celje. Nenadoma se vaš partner, s katerim pijete kavico, zgrudi. Kaj boste storili? Verjetno boste preverili, ali partner diha. Če ne diha, ga boste začeli oživljati. Kako? Vas bo strah? Gre vendarle za življenje vašega partnerja ... Po štirih minutah neodzivanja lahko dobi nepopravljive možganske posledice, čeprav bi preživel. Nekdo vam lahko prinese defibrilator, s katerim mu lahko življenje rešite hitreje. Če vi ali nekdo, ki vam bo pomagal, ne veste, da je defibrilator le 20 metrov stran, lahko vaš partner kljub oživljanju umre. Toda, ali je defibrilator dostopen na javnem kraju

ali je stavba, kjer je, zaklenjena? Defibrilator namreč nujno potrebujete ... Bi si kdaj očitali, če partnerja ne bi mogli rešiti? Če bi si – potem je čas, da se lokalne skupnosti in ljudje začnemo zavedati, da morajo biti defibrilatorji dostopni 24 ur vsem in da moramo vsi obvladati osnove nudenja prve pomoči. Mimogrede, kje imajo občine (hitro dostopne, brez odvečnih klikov po spletu) objavljene (in osvežene) sezname lokacij nameščenih defibrilatorjev? Poskusite poiskati sami.

SIMONA ŠOLINIČ

»Naenkrat sem videl megleno in se zgrudil«

Sredi oktobra je bil svetovni dan oživljanja. Različne organizacije so takrat promovirale akcijo Slovenija oživlja, s katero so poudarjale pomen pravočasne pomoči ob srčnem zastoju. Koronarni klub Celje, ki letos praznuje 35 let, je takrat slavnostno odprl posebno pot tako imenovane testne hoje, ki je namenjena vsem, a predvsem srčnim bolnikom. Ob začetku dogodka še nihče ni vedel, kaj se bo zgodilo kasneje. Eden od članov, Jože Jamšek, se je namreč nenadoma zgrudil. Če se je najprej zdelo, da gre za vajo, s katero naj bi prikazali oživljanje, je bilo hitro jasno, da ni tako. Jamšek je resnično doživel srčni zastoj. Hitro posredovanje prisotnih mu je rešilo življenje.

»Še danes sem hvaležen gospodični, ki me je začela oživljati,« je dejal in objel Matejo Rozman. Oba sta nam s solzami v očeh dejala, da tistega dne ne bosta pozabila.

»Sem srčni bolnik, zaradi česar sem imel že nekaj posegov. Vsak dan prehodim več-kilometrsko pot po ravnini in vedno sem se počutil dobro. Sprehodi mi pomagajo. Tisti dan sem rekel, da bom ob odprtju prvi prehodil to šestminutno pot, saj sem svoj daljši sprehod že opravil. Nakar se samo spominjam, da sem naenkrat videl megleno in da sem padel. Nato se do trenutka v bolnišnici ne spominjam ničesar več. Ta gospodična (pokaže na Rozmanovo, op. p.) mi je rešila življenje,« pravi Jamšek.

»Kot bi se čas ustavil«

Rozmanova, ki je kot medicinska sestra in vodja zaposlena v Centru za krepitev zdravlja ZD Celje, je bila takrat zraven, saj je center organiziral slavnostno odprtje poti skupaj s celjskim koronarnim klubom. »Spominjam se, kako sem slišala, da je gospod padel in udaril z glavo po tleh. Vsi smo takoj pristopili, poklicala sem 112 in dispečerka me je ves čas vodila skozi postopek oživljanja. Na takšne dogodke, ne glede na to, da nekateri delamo tudi v zdravstvu, nikoli nismo pripravljeni. Želim

Jože Jamšek: »Vedno bom hvaležen, da so mi rešili življenje.«

poudariti, da je bilo vodenje dispečerke skozi postopek masaže srca ključnega pomena, narekovala mi je »ritem«. To je pomembno z vidika, da ko se kaj takšnega zgodi, človek ne razmišlja nič drugega,« pojasnjuje Rozmanova.

Medtem ko je izvajala zunanjo masažo srca, je predsednik Koronarnega kluba Celje Franjo Luc v neposredno bližino tekkel po defibrilator. »Čeprav se je vse dogajalo zelo hitro, se mi je zdelo, kot bi se čas ustavil. Nato se spominjam, da je gospod zadihal. Pred očmi imam tudi sliko, kako so ga naložili v reševalno vozilo, in takrat se je nasmehnil. Ta prizor si neštetokrat zavrtim pred očmi. Takšni dogodki so tudi čustveni in v človeku pustijo sled ...« pravi Rozmanova. Jamšek jo ves čas njene razlage gleda s solznimi očmi: »Hvala ... Zaradi vas še lahko diham.«

»Podatki o defibrilatorjih morajo biti osveženi in na enem mestu«

»Danes odprete aplikacijo Google, ki vam ponuja vse naslove restavracij, gostiln, trgovskih središč. A defibrilatorji niso označeni nikjer,« pravi zdravnik in eden ključnih članov celjskega koronarnega kluba Janez Tasič. »V središču mesta je kar nekaj cerkva, kjer je veliko starejših ljudi. Če kdo doživi srčni zastoj, kje je najbližji defibrilator? Je dostopen na javnem kraju ali je kje zaklenjen?« dodaja zdravnik. Tudi on lokalne skupnosti poziva, naj vendarle izrazijo več zanimanja in v svojem okolju postavijo javno dostopne defibrilatorje. Državo in lokalne skupnosti opozarja, naj oblikujejo skupno bazo, predvsem sprti osveženo, vseh dostopnih defibrilatorjev.

Tudi Tasič omenja, da so kar nekaj defibrilatorjev neznanci ukradli ali poskušali ukrasti, zato občinam sporoča, da je dobro imeti videonadzor: »Če se ljudje vozijo na primer po Ljubljanski cesti, vedo, da bodo tam »naletili« na radar, ki jih bo posnel. Tako bi neznanci vedeli, da – če bodo poskušali ukrasti ali poškodovati defibrilator – bodo pri tem posneti.«

Pred tremi leti smo z Visoko zdravstveno šolo Celje sredi mesta izvedli poskus, kdo bi pri nenadnem padcu osebe vedel, kje je najbližji defibrilator. Presenečeni smo bili, da so minevale sekunde, preden je kdo pristopil. V enem od primerov sta takoj pritekla dva policista in pomagala. Drugi ljudje, ki so pristopili in gledali, kaj se dogaja, niso vedeli, da je le 20 metrov stran postavljen defibrilator. Moški, če ne bi pritekla policista in gospa, ki je na fotografiji, bi lahko umrl sredi mesta, le nekaj metrov od defibrilatorja, ki bi mu lahko rešil življenje. Podobno se je zgodilo na drugih krajih, kjer smo izvedli akcijo.

»Bolnik je takrat lahko v nezavesti ali pa je doživel srčni zastoj, kar preverimo s tem, ali diha ali ne. Lahko mu je le padel krvni tlak ali je prišlo do nihanja sladkorja v krvi. V zadnjem času se veliko govori o tako imenovanem udarcu v prsni del s pestjo, če ima oseba tahikardijo. To pomeni, da srce utripa, vendar je iztisni delež zelo majhen. Če se to zgodi, udarec v prsni del spodbudi srce k normalnemu delovanju. To metodo v zadnjem času strokovnjaki ocenjujejo kot uspešno. Ta udarec lahko oseba izvede tudi pred oživljanjem. Če oseba še vedno ne diha, je nujna zunanja masaža srca s težo celotnega telesa. Oživljanje samo z močjo rok ni dovolj, saj se ljudje hitro utrudijo, pritiske morajo izvajati z dlanmi, na katere oprejo težo celega telesa. Prsni koš

Zdravnik in eden od stebrov celjskega koronarnega kluba Janez Tasič. Njegovo opozarjanje o pomenu defibrilatorjev na javnih krajih bi morale slišati vse občine na Celjskem. Brez izjeme. In tudi podjetja, ki so – sicer pohvalno – kupila defibrilatorje. A jih ima večina postavljene v notranjih prostorih. Če bi bili defibrilatorji na javno dostopnem kraju, bi imeli za reševanje večji pomen.

se mora upogniti za tretjino, kar pomeni, da se ob tem sliši pokanje rebrnih kosti, vendar se tega ljudje ne smejo ustrašiti. Škode ne morejo storiti, človeka lahko samo rešijo,« pojasnjuje Tasič.

Uporaba defibrilatorja je preprosta, saj vsaka naprava glasovno vodi tistega, ki osebo oživlja. Na aparatu je navedeno, kam namestiti elektrode, kdaj aparat izvaja meritve in kdaj je treba sprožiti šok. V nekaterih ohišjih defibrilatorja je tudi britvica. Ta je namenjena za britje dlak na prsih moških pred postavitvijo elektrod. Pri ženskah je treba pred uporabo defibrilatorja odstraniti modrček, če ima kovinsko obrobo, zaradi preprečitve opeklin.

OB ROBU

Da vam kdo ne umre na rokah ...

SIMONA ŠOLNINA

»Toliko klofut kot danes še nisem dobil nikoli,« je pred tremi leti dejal študent Visoke zdravstvene šole Celje, s katero smo skupno akcijo želeli preveriti, ne le kdo bo prvi pristopil k študentu, ko se je zgrudil, ampak ali bodo ljudje ob tem vedeli, kje je najbližji defibrilator. Če je že kdo pristopil, ga je najprej oklofotal, ali diha ... Ampak nekaj jih je vsaj pristopilo. Že to je veliko.

Sporočilo akcije vsem ljudem je bilo, da je vendarle dobro vedeti, kje so defibrilatorji, da človek ne umre na rokah nekoga ali sam na cesti, medtem ko večina misli, da je pijan ... Občinam smo želeli s tem sporočiti, da so zelo nemarne pri osveščanju ljudi o lokacijah nameščenih defibrilatorjev, predvsem pa, da se ne zavedajo, da morajo biti vsi defibrilatorji na javnih mestih in ne zaklenjeni v prostorih. Kot že tolikokrat zapisano: srčni zastoj ne izbira časa, predvsem pa ne ve, kdaj ima katera ustanova delovni čas.

Pred kratkim sem morala pomagati osebi, ki ni mogla več dihati. Na to, kje je najbližji defibrilator, če bi se situacija poslabšala, sem najprej pomislila. Če bi mi oseba umrla na rokah ob vedenju, da bi ji pravzaprav lahko rešila življenje, si ne bi nikoli oprostila.

Sogovorniki v tokratni temi imajo popolnoma prav, ko pravijo, da lokalne skupnosti storijo premalo za osveščanje o oživljanju in o lokacijah nameščenih defibrilatorjev. Za nami so volitve. Kandidati za župane so bili v vseh občinah spretni pri odgovorih na vprašanja. Pogrnili pa bi pri tem, če bi morali naštetih 10 lokacij v svojih občinah, kjer so defibrilatorji javno dostopni 24 ur. Sramota.

Defibrilator uporabnika usmerja v slovenščini. Napravo je treba vklopiti, iz embalaže vzeti nalepki – elektrodi, odstraniti zaščitno folijo in ju nalepiti na prsni koš bolnika, kot je narisano na defibrilatorju. Prva elektroda gre pod desno ključnico, druga na levo spodnjo stran prsnega koša, pod pazduho.

Ko sta elektrodi nameščeni, začne naprava analizirati dogajanje v srcu. Če oceni, da je električni sunek potreben, na to glasno opozori. Pred pritiskom na gumb za elektrošok je zelo pomembno, da se nihče ne dotika bolnika. Telo osebe bo po električnem sunku trznilo, nato je treba takoj nadaljevati oživljanje. Če so opazni življenjski znaki, je treba osebo zvrniti na bok, a pustiti elektrode na prsnem košu, saj aparat nadzoruje delovanje srca.

Če aparat oceni, da električni sunek ni potreben, je treba nadaljevati oživljanje. Aparat bo kasneje ponovno preveril srčni ritem. Če bi kljub temu pritisnili na gumb, se sunek ne bi sprožil, saj ima aparat varovalo. Tako z njim bolniku nikakor ne moremo škoditi.

Takšni kliki so izguba časa

»Lokacije defibrilatorjev v občini, ki so nam bile posredovane, so zabeležene na GIS-u,« pravijo na Mestni občini Celje. GIS je Geografski informacijski sistem. Da boste našli defibrilatorje v tem sistemu, boste porabili kar nekaj časa in klikov. Če bi defibrilator potrebovali takoj, je to izguba dragocenega časa v primerjavi s tem, da bi do baze dostopili le z nekaj kliki.

Na občini pravijo, da namestitev defibrilatorjev in javna objava lokacij, razen namestitve v kopalščih, temelji na

prostovoljni odločitvi. V Evropi o tem ni enotne zakonodaje. Seznan defibrilatorjev na občini osvežijo, ko jih ustanove

obvestijo o njihovi namestitvi, saj gre za prostovoljno odločitev prijave. Vse to kaže, kako bi se morali v ureditev tega področja vključiti vsi, od države, občin do podjetij. V Celju je javno objavljenih 33 lokacij, na katerih so defibrilatorji prosto dostopni, a seznam ni osvežen. Od tega so defibrilatorji na 21 lokacijah 24 ur vsak

dan. Lokacije defibrilatorjev za javno uporabo so označene le s tipskimi tablami.

Po nekaj dneh so ga ukradli

Leta 2019 smo poročali, da je bil Koronarni klub Celje eden redkih, ki je kupil defibrilator in ga namestil na javno mesto sredi Celja, v Gledališki ulici. Javna dostopnost je namreč ključna, saj srčni zastoj ne izbira časa. Če je zaklenjen v prostorih, medtem ko nekdo zunaj doživi srčni infarkt, defibrilator življenja ne more rešiti. A le nekaj dni po postavitvi so ga neznanzi ukradli.

»Seveda smo bili negativno presenečeni, ko se je to zgodilo. Ne glede na zavarovanje, ki smo ga imeli urejenega za vse prostore našega kluba, zavarovanja za ukraden defibrilator nismo mogli uveljavljati, zato smo ponovno začeli zbirati denar, da smo lahko kupili novega. In ga ponovno namestili,« pravi predsednik kluba Franjo Luc. Dodaja, da je gosta mreža defibrilatorjev za vsako okolje izrednega pomena. Predvsem je pomembno, da ljudje vedo, kje so nameščeni. »Lokalne skupnosti se morajo zavedati, kaj pomenijo defibrilatorji za prvo pomoč, ko nekdo doživi srčni zastoj,« dodaja.

Kje so usmeritvene table?

Se lokalne skupnosti tega zavedajo? »Ne tako, kot bi si želeli. Ni namreč usmeritvenih tabel, nalepk, ki bi ljudi usmerjale na kraje, kjer so defibrilatorji postavljeni. Še vedno ni dovolj defibrilatorjev, ki bi bili 24 ur javno dostopni. Ljudje se zavedajo, da te naprave rešujejo življenja, vendar stopnja

razpršena, v lokalnem okolju organizirajo pogoste tečaje in usposabljanja, ki jih izvajajo v gasilskih domovih, kulturnih domovih, krajevnih skupnosti skoraj vsakih 14 dni. Tega pri nas ni,« dodaja.

Kaj manjka? »Zavest ljudi, zavedanje lokalnih skupnosti in občin,« odgovori. Dodaja, da se v zadnjih letih občine ali krajevne skupnosti nikoli niso obrnile na Koronarni klub Celje, da bi izrazile zanimanje za postavitev defibrilatorjev ali za usposabljanje o izvajanju prve pomoči z defibrilatorjem. »Za vsak stik se moramo potruditi mi. Pred časom smo na občino naslovili dopis, kako naj bi bili javni defibrilatorji označeni, vendar se je pri tem ustavilo. Že tu se vidi, kakšen odnos ima lokalna skupnost do tega,« dodaja Luc. Pohvali pa podjetja, ki sama kupila defibrilatorje in jih postavila v svojih prostorih, a ob tem poudari, da morajo razmišljati tudi o tem, da defibrilatorje postavijo na javno dostopnem kraju in da lokacijo tudi ustrezno označijo.

Brez strahu

V javnosti bo z osveščanjem treba še povečati zavest tudi o zanimanju za usposabljanje nudenja prve pomoči z defibrilatorjem. »Več kot bo defibrilatorjev, več kot bo izobraževan, manj bo ljudi strah nuditi prvo pomoč z njimi. Vem, da je ljudi strah, da ne bi z oživljanjem koga poškodovali, vendar če človek doživi srčni zastoj, je mrtev. Takrat ga lahko samo oživiš, to je najpomembnejše, strah je odveč. Že v koronarnem klubu smo videli, da je ljudi strah. Da ne želijo poskusiti uporabiti defibrilator niti na lutki. Pravijo: »Kaj, če polomim rebra nekemu z masažo srca?« In podobno. To je najmanjši problem. Pomembno je rešiti življenje. Čas je, da nudenje prve pomoči ob srčnem zastoju ne bo več tabu tema,« pravi Luc.

Kako pomagati ob srčnem zastoju?

Temeljni postopek oživljanja izvajamo pri osebi, ki je nezavestna (neodzivna), ne diha oziroma ne diha normalno in se ne premika. Če pri prizadetem opazimo občasne neučinkovite poskuse »lovljenja« sape, moramo posumiti, da je prišlo do srčnega zastoja in začeti oživljati.

Zagotovimo varnost reševalca in prizadetega.

Ocenimo stanje zavesti.

Prizadetega nežno stresemo za ramena in glasno vprašamo: »Ali ste v redu?«

Če na vprašanje odgovori ali se premakne,

ga pustimo v obstoječem položaju (če ne grozi nevarnost iz okolice), vprašamo, kaj se je zgodilo in kako se počuti, po potrebi pokličemo 112, v rednih presledkih preverjamo stanje prizadetega.

Če se prizadeti ne odziva,

poskušamo priklicati pomoč, glasno vzkliknemo na pomoč, obrnemo ga na hrbet in razpremo zgornji del oblačil, sprostimo dihalno pot tako, da rahlo zvrnemo glavo nazaj in dvignemo brado, odstranimo vidne tujke iz ustne votline (tudi slabo prilegajočo se zobno protezo).

Dihanje preverimo tako, da,

opazujemo gibanje prsnega koša, pri ustih poslušamo dihalne šume, na svojem licu poskušamo občutiti izdihani zrak prizadetega, to počnemo do 10 sekund, če smo v dvomih, ravnamo, kot da ne diha.

Če prizadeti diha normalno (ne le posamezni vdih),

ga namestimo v položaj za nezavestnega (ne pri sumu poškodb hrbtenice), pokličemo 112 ali pošljemo nekoga po pomoč, medtem nadzorujemo dihanje.

Če prizadeti ne diha oziroma ne diha normalno,

pokličemo 112 in pridobimo avtomatični defibrilator, če je v bližini, če je reševalec več, pošljemo nekoga po defibrilator in ga uporabimo, dokler nekdo ne prinese defibrilatorja, oživljamo s pritiski, dlan močnejše roke položimo na sredino prsnega koša, drugo dlan nad prvo roko, prepletamo prste, nagnemo se nad prizadetega in z iztegnjenimi komolci pritiskamo pravokotno na prsni koš, tako da se vdre za od 4 do 5 cm, popustimo pritisk, vendar rok ne odmikamo od prsnega koša, ter ponovno pritismo, izvedemo 30 stiskov prsnega koša; med masažo lahko glasno štejemo, da zagotovimo potrebno frekvenco masaže, ki je 100 stiskov na minuto.

V zadnjem času je dovolj zunanja masaža srca brez umetnega dihanja. Če kdo to izvaja, naj izvaja v razmerju 30 pritiskov/dva vpiha.

Vir: MDDSZ

Ena najbolj nevarnih. Kobra. Zaradi nje je zdaj marsikdo invalid.

Zaradi petarde ostal brez rok

»Mislil sem, da se mi to ne more zgoditi«

»Tudi jaz sem spremljal preventivna sporočila, a sem mislil, da se mi to ne more zgoditi. A se je,« pravi 20-letni Martin Bučar z območja Šentjurja. Petarda mu je tako zelo poškodovala roki, da ima danes na obeh protezi. »Ne kupujte petard, denar raje porabite za kaj drugega. Dvakrat premislite, kaj boste storili. To, kar se je zgodilo meni, se namreč lahko zgodi tudi vam,« dodaja.

SIMONA ŠOLINIČ

Zanj je bil usoden decembrski večer leta 2016. »Prižgal sem petardo, ki je bila precej večja kot običajno, saj je vsebovala kar 75 gramov smodnika. Spomnim se, da je močno počilo, nato je sledila agonija,« dodaja. Vrstili so se operativni posegi, pregledi, okrevanje. »Nato je sledilo pol leta za pridobitev umetnih, bionskih rok. Ko ta čas mine, se zaveš, da bo vedno tako. Da ne moreš nič spremeniti, da se to okrevanje pravzaprav nikoli ne konča. Imam tudi težave s sluhom in z vidom...« razloži. Doda, da je vesel, da ima bionske roke, vendar to niso roke, s »katerimi se je rodil«. Pravi, da bo do smrti zaznamovan zaradi petih minut, in ponovno podudari, da je mislil, da se mu kaj takšnega ne more zgoditi, ko je poslušal o podobnih poškodbah: »Zdaj poti nazaj ni več.«

Poškodbe kot z vojnih žarišč

»Lahko si še tako dober kirurg, vendar poškodb, do katerih pride ob poku pirotehniko, ne moreš popraviti tako, da bi bilo stanje enako kot pred njimi,« je jasen Andrej Strahovnik, dr. med., specialist kirurg iz Splošne

bolnišnice Celje. Dodaja, da gre za tako imenovane visokoenergetske poškodbe: »Te so enakovredne tistim, ki se zgodijo na svetovnih vojnih žariščih, morda blažje, a mehanizem je enak in posledice so vseeno hude. Gre za globoke poškodbe tkiv in živcev, kar vodi v dolgotrajno zdravljenje in invalidnost. Rezultati posegov so kljub sodobni tehnologiji in znanju slabi v primerjavi s poškodbami, ki se na primer zgodijo pri delu z mesoreznicami.«

Dodaja, da se največ tovrstnih nesreč zgodi v večernem ali nočnem času. Ko poškodovanca pripeljejo v bolnišnico, mora biti pri posegu prisotnih več specialistov, od anesteziologov, travmatologov, plastičnih kirurgov. »Operativne posege izvajamo v več fazah, saj gre za odstranitev poškodovane kože, veliko več, kot bi mislili glede na poškodbo, gre za fiksacijo kosti, operacijo žil, ki so poškodovane, včasih je potrebnosti tudi presaditev poškodovanega dela,« razlaga Strahovnik.

Pravi, da se je v zadnjih letih spremenila starostna struktura poškodovanih s pirotehniko, kar je mogoče pripisati tudi večji osvešče-

»Mislil sem, da se to meni ne more zgoditi, a se je. Ne uporabljajte pirotehniko,« pravi mladi Martin Bučar (desno). Njegovo sporočilo in to, da je stopil v javnost ter vsem položil na srce, kako nevarni so pirotehnični izdelki, sta hvalevredni dejanji po tako hudi izkušnji. Poleg njega je kirurg Andrej Strahovnik iz celjske bolnišnice.

V Sloveniji je pirotehnične izdelke, katerih glavni učinek je pok, dovoljeno prodajati le med 19. in 31. decembrom, uporabljati pa od 26. decembra do vključno 1. januarja. Posest in uporaba petard vseh oblik in moči v Sloveniji nista dovoljeni. Vsi pirotehnični izdelki, ki so naprodaj v Sloveniji, morajo biti ustrezno označeni in opremljeni z deklaracijo v slovenskem jeziku, da je zagotovljena sledljivost.

nosti mladih. »Če je bilo pred leti med poškodovanimi več najstnikov, je danes slika drugačna. Poškodbe najpogosteje prizadenejo populacijo, staro od 21 do 30 let. Kar 80 odstotkov poškodovanih je delovno aktivnih. Največkrat so poškodovani roke in obraz, poškodbe vplivajo na vid in sluh. Invalidnost te ljudi torej prizadene v njihovi delovni dobi. Med vzroki za poškodbe so neupoštevanje navodil, predelava pirotehniko in njena slaba kakovost, saj jo mnogi kupijo na črnem

trgu ali spletu. Morate razumeti, da si teh poškodovancev ne želimo, ne zaradi nas, ampak zaradi njih,« dodaja Strahovnik.

Ob tem navaja še, da ne gre le za telesne poškodbe s pirotehniko: »Po pokanju ostanejo v zraku kemični delci pirotehniko, zato na urgenci sprejmemo tudi kar veliko kroničnih bolnikov, ki jim ti delci dražijo sluznico.« Strahovnik omenja, da Slovenija glede na stopnjo poškodb zaradi pirotehniko ne zaostaja za zahodnimi državami: »V

Lani so policisti v Sloveniji zasegli 12.500 kosov pirotehniko. Največkrat je šlo za prepovedane petarde, piratke in kobre. Na Celjskem so zasegli 1500 petard, med zasegi izstopa primer, ko so policisti osebi odvzeli pirotehniko, ki je bila polnjena z posebno nevarno eksplozivno zmesjo.

»Če se ne morete upreti uporabi pirotehničnih sredstev, jih nikar ne kupujte od preprodajalcev na tržnicah, boljših sejmih ali drugje na ulicah, prav tako ne kupujte izdelkov, ki jih posamezniki prodajo na družbenih omrežjih. Izkušnje namreč kažejo, da je uporaba teh izdelkov zelo nevarna. Ti izdelki večinoma niso testirani, vprašljivi so tudi materiali, iz katerih so narejeni,« pravijo na Policijski upravi Celje.

Zaradi kršitev lahko policija izreče globo od 400 do 1.200 evrov.

Ameriki zaradi pirotehniko ljudje tudi umirajo, upam samo, da se kaj takšnega ne bo zgodilo tudi pri nas.«

Petarde v koših in nabiralnikih

»Lani smo na območju Policijske uprave Celje obravnavali 18 kršitev Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih in zasegli 1.460 petard različne moči. V sedmih primerih je šlo za poškodovanje tuje stvari. Dve osebi sta se pri uporabi pirotehničnih izdelkov poškodovali,« pravi inšpektor Sektorja uniformirane policije PU Celje Boštjan Kavc. Na celotnem območju Slovenije so bile 104 kršitve omenjenega zakona, kar je nekoliko več kot leto prej. V Sloveniji je bil zaradi petard lani poškodovan tudi mladoletnik, ki so mu odstranili dlan, pri štirih osebah je prišlo do opeklin in odrgnin, eni odrasli osebi so morali odstraniti prste. Vsako leto se zaradi pirotehniko zvrsti kar nekaj poškodovanj tujih stva-

ri. »Storilci pogosto petarde odvržejo v koše za smeti ali poštne nabiralnike. Toda ne pomislijo na to, da lahko ravno takrat pridejo mimo otroci ali starejši in se poškodujejo,« dodaja Kavc.

»Popolnoma nam je jasno, da opozorila takšnih dejanj ne bodo popolnoma preprečila. Zato želimo s tovrstnim opozarjanjem ljudi vsaj spodbuditi k razmisleku o tem, da če že uporabljajo pirotehniko, naj jo uporabljajo v skladu z navodili in previdno. Imam otroke, se o tem pogovarjam z njimi, zato vem, da bodo otroci to počeli ne glede na vse, kar slišijo. In če ne gre drugače, naj gre vsaj tako, da ne bo poškodb,« pravi Uroš Medved, ki je tudi avtor posebnega plakata o osveščanju pred uporabo pirotehniko. Medved tudi predava mladim o nevarnostih pirotehniko. »Otrokom poskušamo dopovedati, naj ne preizkušajo, naj ne kupujejo predelanih petard, kajti pri poku najpogosteje prihaja do poškodb. Smo pa veseli, da smo z leti izobrazili otroke, ki se vedno bolj zavedajo, da to ni dobro.«

Pri prodaji pirotehniko po zakonodaji veljajo posebna pravila. Na terenu so že in tudi v prihodnjih dneh bodo poleg policistov tudi inšpektorji. Prepovedane so predelava, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava ter preprodaja pirotehničnih izdelkov.

Nezakonitih prebežnikov vedno več?

V začetku tega tedna so policisti policijske postaje za izravnalne ukrepe na avtocestnem počivališču Lopata obravnavali voznika romunskega tovornega vozila in njegovo sopotnico, prav tako romunsko državljanko. Romuna sta v vozilu prevzela državljana Šrilanke in Pakistana, ki sta nezakonito prestopila državno mejo. Obema Romunoma so odvzeli prostost in ju bodo kazensko ovadili. Tujca, ki sta nezakonito vstopila v Slovenijo, so namestili v azilni dom. Enako se je zgodilo tudi z osmimi Afganistanci, ki so jih pred dnevi prijeli na območju Dobovca, in s štirimi Turki, ki so nezakonito prečkali državno mejo na območju Rogaške Slatine, prijeli so jih na avtocesti pri Lopati. V zadnjem tednu so policisti prijeli tudi deset Afganistancov na območju Rogatca.

Učenci in dijaki Glasbene šole Celje in I. gimnazije navdušili

Na krilih glasbe in plesa v praznični čas

Zapeli so člani otroškega zbora in vokalne skupine MBH pod vodstvom zborovodkinje Mojce Hladnik. Zaigral je pihalni orkester pod vodstvom dirigenta Dejana Podbregarja.

Mladi celjski glasbeniki in njihovi mentorji že tradicionalno decembrske dni popestrijo s številnimi glasbenimi dogodki. Med odmevnejšimi je bila letos zagotovo glasbeno-plesna predstava z naslovom *Zimska pravljica*. Pred nabito polno veliko dvorano Celjskega doma so jo prejšnji teden uprizorili kar dvakrat in številne obiskovalce na krilih glasbe ter plesa popeljali v praznični čas. Tako v torek kot v sredo je več kot 170 nastopajočih dvorana nagradila z bučnim aplavzom.

ŠPELA OŽIR

Osnovo predstave je predstavljala pripoved Prinašalec daril, katere avtor je pisatelj Kenneth Steven. Mladi celjski glasbeniki in njihovi

mentorji so ob njegovem besedilu spretno nanizali glasbeno-plesne točke, s katerimi so dopolnili in obelodnevno osvetlili delo

tega angleškega pisatelja, v čigar opusu se najde kar nekaj besedil za otroke. »Prav tako kot v zgodbi smo lahko tudi na odru in pred njim sledili glasbenemu potovanju dobrega moža iz Laponske, ki je sledeč zvezdi vodnici prispel do krajev Orienta. V popolnoma tujih krajih, kjer niti ni vedel, kaj išče, je v hlevčku naletel na pravkar rojenega dečka in tam doživel čudež. Napolnjen z novo toplino se je odpravil na pot domov in že po poti širil veselo novico o rojstvu posebnega dečka. V duhu tega razsvetljenja je na Laponskem

začel z izdelavo daril, ki jih je raznašal otrokom v bližnji in daljni okolici,« je pojasnil srednješolski profesor in zborovodja **Tomaž Marčič**, ki je ob režiserju **Luki Marcenu** poskrbel za scenarij Zimske pravljice.

Pestra družina nastopajočih

Predstava je povezala lepo množico učencev in dijakov Glasbene šole Celje in I. gimnazije v Celju. Nastopili so plesalci predšolske plesne pripravnice, sodobnega plesa in baleta pod mentorstvom **Gali-**

ne Čajka in **Nikite Omerzu**. Zapeli so solisti klasičnega in džezovskega petja **Lucija Novak**, **Matic Zakonjšek** kot gost, **Hana Dermol** in **Julija Dermol** pod mentorstvom **Davorja Mikulića** in **Boštjana Korošca**. Praznično vzdušje so pričarali še pevci otroškega pevskega zbora in pevske zasedbe MBH pod vodstvom zborovodkinje **Mojce Hladnik**. Zaigrali so tudi instrumentalisti pihalnega orkestra pod vodstvom dirigenta **Dejana Podbregarja**. Pika na i je bila doživeta interpretacija besedila v izvedbi dijaka I. gimnazije v Celju

Žana Luke Umičevića in celjskega igralca **Žige Medveška**.

Nalezljiva energija

»Energija, ki so jo pokazali otroci in mladostniki, ki šele stopajo na pot umetniškega poustvarjanja, je bila neverjetna. Nedvoumno so jo začutili tudi vsi gledalci, ki so z dolgim aplavzom tako prejšnji torek kot prejšnjo sredo bogato nagradili vseno delo preteklih treh mesecev. V prihodnje si lahko le želimo podobnih spektaklov,« je ob koncu še dodal **Marčič**.

Foto: GŠC

Kot solistki sta zapeli **Hana** in **Julija Dermol**. Na odru in pod njem so jima družbo delali člani Pihalnega orkestra Glasbene šole Cele, otroškega pevskega zbora in vokalne skupine MBH.

Zaplesale so tudi mlade plesalke plesne pripravnice pod vodstvom **Nikite Omerzu**.

Občinstvo je mentorje in nastopajoče ob koncu nagradilo z bučnim aplavzom. Na fotografiji so z leve **Davor Mikulić**, **Nikita Omerzu**, **Dejan Podbregar**, **Žiga Medvešek**, **Matic Zakonjšek**, **Hana** in **Julija Dermol**, **Lucija Novak**, **Mojca Hladnik** in **Boštjan Korošec**.

Predstavile so se plesalke baleta (2. razred) pod vodstvom mentorice in koreografinje **Galine Čajka**.

Prve slalomske stopničke za celjskega deskarja Tima Mastnaka

Je Mastnak začel pohod proti skupni zmagi?

Že nekaj sezon se je Celjan Tim Mastnak počutil dovolj močnega, da je priznaval svojo veliko željo. Nameraval je osvojiti zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala. Zanj je to zahtevnejše kot osvojiti zlato medaljo na olimpijskih igrah ali svetovnem prvenstvu. In seveda mu glede tega pritrjujejo vsi poznavalci. Olimpijski podprvak v veleslalomu se je načrtno lotil treninga slaloma.

DEAN ŠUSTER

Na prvi posamični tekmi svetovnega pokala v tej sezoni se je Mastnak v nemškem Winterbergu uvrstil v finale slalomske preizkušnje.

Dokaz o dobrem delu

To so bile Celjanove prve slalomske stopničke v svetovnem pokalu. V kvalifikacijah

Tim Mastnak:
»Vedno, ko sem v Carezzi, grem pozdravit in fotografirat svojo gondolo.«

je bil sedmi. V osmini finala je premagal Avstrijca Fabiana Obmanna, v četrtfinalu Švicarja Daria Caviezla in nato v polfinalu še Italijana Edwina Corattija. Tudi v velikem finalu je bil na dobri poti in povsem enakovreden Avstrijcu Alexandru Payerju. Žal je v spodnjem delu proge naredil napako, tako da je zmago prepustil tekmeču. »Prve slalomske stopničke so vendarle tu. V preteklih sezonah mi je ta disciplina povzročala kar nekaj težav, zato sem se ji pred to sezono še toliko bolj posvetil. Že včeraj mi je šlo odlično, danes sem le nadaljeval in zaključil. Začeti sezono s slalomskimi stopničkami je zame res izjemno,« je bil zadovoljen **Tim Mastnak**. Z očetom se je odpravil v Dolomite. Oglasil se nam je s Kronplatza: »Z očetom imava dokaz, da sva poleti dobro delala in da sva izbrala pravo opremo. Izpolnila sva cilj, v slalomu sem zdaj precej boljši.« Vrhunski rezultati v slalomu so pogoj za izpolnitev najvišjega cilja, zmage

Tim Mastnak, potem ko je prvič stopil na oder za zmagovalcev v slalomu. (Foto: Miha Matavž)

v skupnem seštevku svetovnega pokala. »To ni skrivnost, moj cilj je visok. Nehvaležno je napovedovati, toda upam, da bodo moji rezultati odlični tudi v veleslalomu.« To bomo videli že konec tedna v Carezzi, kjer je Tim zmagal leta 2018 in je njegova podoba na eni od gondol. »Vedno, ko sem tam, grem pozdravit in fotografirat svojo gondolo,« je s svojim večnim smehom pogovor končal Tim.

Gloria ostaja samozavestna

Drugi Celjan, Rok Marguč, je prvi slalom sezone kon-

čal v kvalifikacijah. Nekdanji slalomski svetovni prvak je imel nekaj težav s križem in za nameček še s trebušno virozo, a je finale zgrešil le za osemnajst stotink sekunde (19. mesto), kar je dober obet pred nadaljevanjem v Italiji. Mastnakov uspeh je z osmim mestom dopolnila njegova nova someščanka, prej Velenjčanka Gloria Kotnik. Po štirinajstem kvalifikacijskem času je v prvem krogu naletela na »tretjo nosilko«, Avstrijko Claudio Riegeler. Medtem ko Gloria veteranki v soboto na ekipni

tekmi ni bila kos, jo je v nedeljo ugnala za več kot pol sekunde. Tudi v četrtfinalu je bila Velenjčanka na dobri poti, a je v zadnjem delu odstopila in zmago prepustila še eni Avstrijki, Sabine Schöffmann. Slednja je na koncu tudi zmagala pred Švicarko Julie Zogg. Kotnikova je zasedla osmo mesto. »Za mano je uspešen tekmovalni konec tedna. Osmo mesto je lep rezultat, čeprav sem prepričana, da bi lahko šla še korak ali dva dlje,« je Gloria optimistična pred nadaljevanjem sezone.

Pred Glorio Kotnik je najbrž najboljša sezona v svetovnem pokalu. (Foto: SloSki)

Odlične uvrstitve v Beogradu

Hitrostni drsalci na kratke proge so se pomerili v Beogradu na tekmi za pokal Alpe Adria. Nastopilo je šest tekmovalcev Drsalnega kluba Celje.

Medalje so bile podeljene le za skupno razvrstitev po tekmah na 500, 1.000 in 1.500 metrov. Osvojili so dve zlati medalji in eno bronasto. Zmagala sta Tibor Komerički (junior B men) in Dina Špan (junior B women), tretja je bila Zoja Felicijan (C girls). Četrto mesto je osvojil Vid Gal. Filip Škof in Aisi Zhang sta izboljšala osebna rekorda. Tekma v Beogradu je bila druga v nizu tekem Alpe Adria Trophy, zaključna bo v Celju. Celjski hitrostni drsalci so dokazali visoko stopnjo telesne pripravljenosti, kar je posledica intenzivne in strokovno vodene vadbe trenerja Martina Kolenca.

Štirje njegovi varovanci so nato tekmovali še v Budimpešti na 30. tekmovanju Santa Claus. Srebrno medaljo je na 500 metrov osvojil Vid Gal (men). Tibor Komerički je v finalu na 1.000 metrov v cilj pridrsal tretji, toda sodniki so mu dodelili kazen in bronasto medaljo podelili domačemu hitrostnemu drsalcu. Komerički je izboljšal državni rekord na 500 metrov, kar je napovedal trener Kolenc. To je bila zadnja letošnja tekma, toda naporni treningi se bodo nadaljevali, kajti v začetku leta 2023 bodo sledila pomembna tekmovanja: evropsko prvenstvo na Poljskem, evropski zimski mladinski olimpijski festival v Italiji in mladinsko svetovno prvenstvo v Nemčiji.

DŠ

Z leve stojijo Zoja Felicijan, Dina Špan, trener Martin Kolenc, Vid Gal, Tibor Komerički in Filip Škof, pred njimi je Aisi Zhang. (Foto: DK Celje)

Celjan Feguš dve leti na čelu AZS

V ponedeljek je bil Primož Feguš na izredni volilni skupščini izvoljen za predsednika Atletske zveze Slovenije (AZS). Bil je edini kandidat in bo zvezo vodil še dve leti do rednih volitev. V glasovanju je dobil 41 glasov od 57.

Roman Dobnikar je z mesta predsednika nepreklicno odstopil 25. oktobra na upravnem odboru zveze, Feguš je odtlej deloval kot vršilec dolžnosti predsednika.

»Na drugi strani navidezni nasprotnik«

Feguš je pred volitvami napovedal, da ne bo nobene revolucije v naslednjih dveh letih: »Sem nekdanji atlet in edini kandidat za predsednika v zadnjem obdobju, ki je po korakih šel proti vrhu AZS. Štiri leta sem bil član upravnega odbora, nato zadnji dve leti podpredsednik AZS. Na anonimke, ki so se pojavljale v zadnjem obdobju, ne bom odgovarjal, sem pa v tem času delal in dobil novega sponzorja. Delovanje AZS v zadnjem obdobju kaže, da gre slovenska atletika navzgor in da je v dobrem stanju.« Tik pred glasovanjem je Feguš dodal: »Sem edini kandidat, na drugi strani je navidezni nasprotnik. Danes se odločate o novem obrazu ali starih silah, ki želijo ponovno prevzeti slovensko atletiko.« Skupščina se je začela z zapletom in s pozivom nekaj klubov in posameznikov, da na skupščino ne bi uvrstili glasovanja o novem predsedniku. Med vzroki za to naj bi bilo, kot je dejal Dušan Prezelj (nekdanji atlet Kladivarja), da bi morali najprej glasovati o odstopu prejšnjega predsednika. Toda večina je navedla, da je Dobnikar sam nepreklicno odstopil.

Zavrnil navedbe o slabem poslovanju

Anton Noner, član upravnega odbora AZS (in organizator Konjiškega maratona), je dejal,

Primož Feguš Foto: Peter Kastelic)

da se vedno znova v zadnjem več kot desetletju oglašča ista manjšina, ki začenja skupščine s poslovnimi zapleti in ne ponuja nobene vsebine. Dodal je, da vsi kazalci kažejo, da se izboljšuje stanje v naši atletiki. Na seji so pred volitvami izpostavili anonimke, v katerih piše, da je moral Dobnikar odstopiti, ker je odkrito podprl Janeza Sodrznika za predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) in je bil podpredsedniški kandidat na njegovi listi. Feguš je dejal, da javno ne bo podprl nobenega kandidata za predsednika OKS (poleg Sodrznika kandidirata še Franjo Bobinac in Tomaž Barada). »Odločitev bo padla tik pred koncem volilnega obdobja, tudi zato, ker se je Dobnikar odkrito zavzel za enega od kandidatov in ga ni več na mestu predsednika,« je navedel Feguš in tako kot direktor AZS Nejc Jeraša zavrnil navedbe iz anonimk, da je poslovanje slabo.

DŠ

Zasuk in zmaga celjskih rokometišev proti norveškim

Takšnih deset minut bi si vedno želeli

Rokometaši Celja Pivovarne Laško so se po lepem preobratu v končnici tekme dokopali do druge zmage v ligi prvakov. V devetem krogu so v svoji dvorani premagali norveški Elverum z 29 : 26.

DEAN ŠUSTER

Gostje so manj kot deset minut pred koncem povedli s 26 : 23, potem pa niso več zatresli celjske mreže!

Poškodbe jim ne prizanašajo

Trener **Alem Toskić** je bil navdušen nad zmago, a obenem upravičeno zaskrbljen, kajti Aleksa Vlaha, ki je dosegel kar enajst golov, je pred

koncem obračuna uščipnilo v hrbtu: »Dobro smo vstopili v dvoboj in si do polčasa priigrali zaslužen prednost. Drugi polčas smo slabo začeli, ponovno nato padli v serijo črnih minut, kar ekipe v ligi prvakov vselej znajo izkoristiti. Kljub temu se naše moštvo ni predalo, pokazalo je svoj pravi značaj. Že pred tekmo smo imeli precej težav s poškodbami, v

končnici smo nato izgubili še Aleksa Vlaha. Težave je imel tudi Tilen Strmljan.« 40-letni srbski strokovnjak je dodal še nekaj misli: »Iskreno se veselimo druge zmage v tej zahtevni skupini lige prvakov, zelo smo ponosni nanjo. Vsekakor bi rad igralcem čestital za bojevitost in odnos. Poškodbe nam ne prizanašajo, a se fanje vseeno izjemno borijo in si zaslužijo vse pohvale.« Na repu lestvice skupine B ima Elverum dve točki, Celje štiri, Szeged 6, Aalborg 7 ...

Neboleč poraz

Rokometaši Gorenja so se uvrstili v osmino finala evrop-

skega pokala. Na povratni tekmi šestnajstine finala so sicer v Beogradu izgubili s Partizanom z 29 : 27, a zaradi visoke domače zmage (28 : 20) napredovanje ni bilo ogroženo. Najboljši strellec pri velenjski ekipi je bil Tilen Sokolić s petimi goli. Po štirikrat so bili uspešni Domen Tajnik, Urban Pipp, Matic Verdinek in **Peter Šiško**: »Tekmo v Beogradu smo odigrali slabo, predvsem v obrambi, saj smo prejeli preveč zadetkov. Najbolj pomembno je, da smo kljub porazu izpolnili cilj in napredovali v naslednji del tekmovanja.« Vratar Emir Taletović je zbral kar 15 obramb.

Aleks Vlah je bil odličen tudi proti Elverumu. Norveško mrežo je zatresel enajstkrat. (Foto: SHERPA)

Trener Roman Pilipčuk je zadovoljen s prikazanim. (Foto: Andraž Purg - GrupA)

Poraz in zmaga v Domžalah

Za konec »jesenskega dela« tekmovanja v 1. slovenski ligi so nogometaši Celja dvakrat gostovali v Domžalah.

Proti ekipi Domžal so doživeli poraz z 2 : 1, čeprav so prvi povedli (Gregor Bajde). Izjemno oslabljeni domačini so si zmago zagotovili v 94. minuti, ko je zadel nekdanji napadalec Celja, tokrat v vlogi desnega bočnega branilca Domžal, Matej Podlogar. V nedeljo je bil izkupiček popoln. Nogometaši Celja so bili s 3 : 0 boljši od Kalcerja. Strelci so bili Aljoša Matko, Lovro Bizjak in David Zec. »Najbolj pomembno je, da smo v zgornji polovici razpredelnice, da smo v stiku z najboljšimi ekipami in da se borimo za najvišja mesta v ligi. Na začetku sezone smo se precej lovili, nismo še poznali vseh ekip, prav tako nismo poznali vseh sposobnosti svoje ekipe. Med sezono smo gradili igro in

ideje, ki jih želimo prikazati na tekmah, in lahko rečem, da sem s prikazanim zadovoljen,« je izpostavil trener **Roman Pilipčuk**. »Na zadnjih nekaj srečanjih smo izgubili preveč točk. Mislim, da smo si zaslužili več. S tem smo si otežili delo, da se priključimo vrhu razpredelnice, toda sezona je še dolga in lahko se zgodi karkoli. Zavedamo se, da bomo morali v drugem delu sezone nadaljevati dobro igro,« je povedal **Aljoša Matko**. V klubu je od ponedeljka še en Matko. Dolgoročno pogodbo je podpisal hrvaški vratar Matko Obradović. Kakšne bodo usode preostalih treh vratarjev, Matjaža Rozmana (pri 0 : 0 je preprečil vodstvo Kalcerja), Metoda Jurharja in Florijana Raduhe, lahko le ugibamo. Obenem ne dvomimo, da bodo noveletni nakupi NK Celje številni in obilni. DŠ

Lestvica 1. SNL

OLIMPIJA	20	15	3	2	39:16	48
KOPER	20	10	5	5	31:18	35
CELJE	20	9	7	4	30:23	34
MARIBOR	20	10	3	7	45:27	33
DOMŽALE	20	8	7	5	31:24	31
MURA	20	8	7	5	31:25	31
BRAVO	20	6	4	10	19:18	22
GORICA	20	2	7	11	14:30	13
KALCER	20	2	7	11	15:42	13
TABOR	20	2	6	12	14:46	12

NA KRATKO

Gloria četrta, Tina peta, Tim šesti

Ljubljana: Atlet Kristjan Čeh, smučarska skakalka Urša Bogataj in mešana ekipa v smučarskih skokih so najboljši slovenski športniki leta 2022. V ženski konkurenci je bila velenjska deskarka Gloria Kotnik, ki živi v Celju, četrta, mesto za njo se je uvrstila članica Atletskega društva Kladiivar Tina Šutej. Med moškimi je bil celjski deskar Tim Mastnak šesti.

Rekordna razlika in število trojk

Celje: Košarkarice Cinkarne so v ligi Waba v svoji dvorani zadele rekordnih 23 trojk, kajti ekipa Nikšiča je pripotovala le s sedmimi igalkami in zato ves čas vztrajala v conski obrambi. Celjanke so zabeležile drugo najvišjo zmago v zgodovini lige, 131 : 47. Lea Debeljak je dosegla 26 točk.

Dan konjiške košarke

Slovenske Konjice: V soboto bo obeležen spomin na prvo meddržavno tekmo slovenske in hrvaške košarkarske reprezentance. Pred 30 leti sta jo odigrali v Športni dvorani Slovenske Konjice. Predstavljeni bodo slovenski mladinski prvaki iz Slovenskih Konjic iz leta 1984. Po podelitvi spominskih plaket si bodo udeleženci prireditve ogledali igrano-dokumentarni film Pot domov, ki pripoveduje zgodbo o košarkarski poti Konjičana Jureta Zdovca. Udeležbo so potrdili Jure Zdovc, Dino Rađa, Peter Vilfan, Zoran Golc ... (DŠ)

Tina Šutej in mladi atleti Kladiivarjeve šole (Foto: Andraž Purg - GrupA)

Za lažji pristanek tudi naslednjih generacij

Med Božičnim mitingom atletske šole pri Atletskem društvu Kladiivar Celje so v soboto v uporabo predali nove pripomočke za skok s palico. Nove blazine in tudi nova stojala bodo olajšali treninge in jih naredili varnejše.

Vodstvo Atletskega društva Kladiivar Celje jih je nabavilo s finančno podporo generalnega sponzorja društva, Cinkarne Celje. »Blazine so bile že zelo

dotrajane, celo nevarne. V zadnjem obdobju so se vrstili uspehi Tine Šutej in razlogov za nakup novih blazin je bilo več kot dovolj. Blazine s stojali so stale 22 tisoč evrov. Vodstvu Atletske zveze Slovenije smo napovedali organizacijo Mitinga celjskih knezov v septembru, zato upam, da ga bomo lahko izvedli na prenovljeni tartanski stezi,« je razložil predsednik društva **Stane Rozman**, zadovoljen s

trema medaljami, osvojenimi na velikih tekmovanjih. Za dve je zaslužna **Tina Šutej**: »Na prejšnjih blazinah je bila varnost vprašljiva. Zelo sem zadovoljna z novimi pogoji za trening. Veliko lažje mi bo.« Njen trener **Milan Kranjc** je dodal: »Prejšnja blazina je bila stara 25 let. Z novo bo vadba varnejša. Koristila bo še mnogim generacijam.«

DŠ

Vsaka nova knjiga je korak v neznano
in vsak korak v neznano terja pogum.
To je edina pot, ki nas vodi naprej.

Želimo vam, da bi znali vedno prestopati
meje neznanega –
v družbi dobrih knjig, v naši družbi.

www.knjiznica-celje.si

SREČNO 2023!
#celjskiknjiznicarji

Kulturne prireditve

ČETRTEK, 15. 12.

17.00 Knjižnica Laško	Kako sta Bibi in Gusti sipala srečo <i>Lutkovna predstava v izvedbi vzgojiteljic Vrta Debro</i>
17.00 Kulturni center Rogaška Slatina	Praznični koncert orkestru GŠ Rogaška Slatina
17.00 in 19.00 Ipvavčev kulturni center Šentjur	Glasbena šola skladatelj Ipvavčev Šentjur <i>Božični koncert</i>
18.00 Mladinski center Žalec	Pridometer <i>Predstava za otroke</i>
19.00 Špital za prijatelje Celje	Predstavitve notne zbirke Utrinki Celja Tadeje Kuzmanovski <i>Predbožično-novoletni koncert</i>
19.00 Galerija Velenje	Drugačna krajina <i>Odpriete razstave in zaključek leta</i>
19.30 Celjski dom	Novoletni koncert MeMPZ in orkestra I. gimnazije v Celju
19.30 Gledališče Celje	William Missouri Downs: Pogled me <i>gledališka predstava</i>
19.30 Glasbena šola Velenje	Božično-novoletni koncert oddelka za harmoniko
PETEK, 16. 12.	
17.00 Vila Bianca Velenje	Pisano slovo od leta 2022 <i>Odpriete likovne razstave Društva šaleskih likovnikov</i>
18.00 Narodni dom Celje	Orkester harf Glasbene šole Celje z gosti <i>Koncert</i>
18.00 Glasbena šola Velenje	Koncert Orkestra saksofonov Akademije za glasbo v Ljubljani

Nastop študentov glasbe in učencev GŠ Velenje

18.00 Športna dvorana OŠ Vojnik	5 BAND <i>Koncert ob otvoritvi predbožičnega Vojnika</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice	Božično - novoletni nastop plesnega oddelka in komornih skupin
19.00 Ipvavčev kulturni center Šentjur	Jaka Hliš <i>Koncert</i>
19.30 Kulturni center Laško	Cheek to cheek <i>Koncert Maje Keuc in Uroša Perića</i>
19.30 Kulturni center Rogaška Slatina	Vse zastoj! Vse zastoj! <i>Komedija v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj</i>
20.00 Plečnikov vogal Celje	Helena Blagne <i>Praznični gala koncert</i>
21.00 Celjski mladinski center	San di Ego <i>Koncert</i>
SOBOTA, 17. 12.	
10.00 Muzej novejšje zgodovine Celje	Jelkin čudež in obisk Božička <i>Predstava v izvedbi Gledališča Kukuc</i>
10.00, 12.00 in 17.00 Gledališče Celje	Avtorski projekt: Mala Eli <i>Otroška gledališka predstava</i>
10.30 Dom kulture Velenje	Muca Copatarica <i>Plesna predstava Plesnega teatra Velenje</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice	Godba na pihala Slovenske Konjice <i>Božično-novoletni koncert; tudi v nedeljo ob istem času</i>
19.00 Cerkev sv. Jožefa Celje	APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani <i>Adventni koncert, gostje: Fantje z Jožefovega hriba</i>

20.00 Narodni dom Celje	Simfonični orkester Glasbene šole Celje <i>Koncert</i>
NEDELJA, 18. 12.	
16.00 Dom sv. Jožefa Celje	Domovini <i>Gostovanje ljubiteljskega gledališča Petra Simonitića Celje</i>
16.00 Dom kulture Velenje	Elfi v New Yorku <i>Zimska plesna produkcija Plesne šole Spin</i>
16.00 Cerkev sv. Jurija Slovenske Konjice	Ženski pevski zbor Slovenske Konjice <i>Božični koncert</i>
17.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec	Adventni koncert s kulturnimi društvi
17.00 Cerkev sv. Jurija Zgornji trg Šentjur	Želimo vam <i>Praznični koncert vokalne skupine Glasovir</i>
19.00 Ipvavčev kulturni center Šentjur	Big band Šentjur: ... in AKCIJA! <i>Tradicionalni božični koncert</i>
19.30 Gledališče Celje	Poletna noč - Homage Mojmirju Sepetu <i>Predstava v organizaciji Harlekina - Društva za umetnost plesa</i>
20.00 Narodni dom Celje	Simfonični orkester Glasbene šole Celje <i>Koncert, tudi v ponedeljek ob istem času</i>
PONEDELJEK, 19. 12.	
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice	Šolski orkester, pevski solisti in pevski zbor GŠ Slovenske Konjice <i>Božično-novoletni koncert</i>
18.00 Titov trg Velenje	The Moonlighting orchestra <i>Koncert</i>
TOREK, 20. 12.	
17.30 Osrednja knjižnica Celje	Svetloba je močnejša od teme

Literarno-glasbeni dogodek slepe pesnice Mirjane Šernek	
18.00 Glasbena šola Celje	Božična pravljica <i>Tematski večer oddelka brenkal</i>
18.00 Glasbena šola Velenje	Božično novoletni koncert najmlajših <i>Tradicionalni predpraznični nastop učencev</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice	Tradicionalni božično-novoletni koncert GŠ Slovenske Konjice
19.30 Cerkev sv. Nikolaja v Žalcu	Božični koncert učiteljev in učencev Glasbene šole Rista Savina Žalec
SREDA, 21. 12.	
17.00 Gledališče Celje	Saša Eržen: Tista o bolhah <i>Izven in obisk dedka Mraza</i>
18.00 Glasbena šola Velenje	Praznični koncert godalcev GŠ Velenje <i>Nastop učencev GŠ Velenje</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice	Božično-novoletni koncert Godbe na pihala Slovenske Konjice
18.00 Titov trg Velenje	The Hiš' band <i>Koncert</i>
19.00 Ipvavčev kulturni center Šentjur	Vaje za šankom <i>Gledališko-pevska komedija</i>
19.30 Dom II. slovenskega tabora Žalec	Zimska pravljica <i>Praznični koncert Ansambla Saša Avsenika in Kvatropircev</i>
Pravljico Celje	
ČETRTEK, 15. 12.	
17.00 Staro mestno jedro	Odpriete Pravljice dežele s škrti in Božičkom <i>Dogajanje s pravljicnimi vilami in junaki vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00</i>
18.00 Mestno središče	Ulična predstava: Milena Zupancič v tej predstavi ne igra <i>Gledališče Ane Monro</i>
20.00 Glavni trg	Manouche <i>Koncert</i>
SOBOTA, 17. 12.	
10.00 Mestno središče	Pričarajte si lepe praznike z Novim tednikom in Radiem Celje ter zavrtite kolo sreče <i>Za zabavo bodo poskrbeli Dejan Dogaja, Uroš in Tjaša Steklasa</i>
20.00 Glavni trg	Koncert 90-ta <i>Frenk Nova, Sendi in Vivian</i>

NEDELJA, 18. 12.	
17.00 Mestno središče	4. adventno vodenje: Žgečklike zgodbe Celja <i>Vodnik: Uroš Mijošek</i>
18.00 Glavni trg	IV. advent: MEKPZ Celje in mešani pevski zbor Gostincev Celje <i>Zborovsko petje</i>
SREDA, 21. 12.	
20.00 Glavni trg	Elvis Jackson <i>Koncert</i>
Druge prireditve	
ČETRTEK, 15. 12.	
9.00 do 17.00 Stari grad Celje	Novo doživetje na Starem gradu <i>VR-teleskop - pogled v zgodovino Celja s pomočjo tehnologije virtualne resničnosti; vse dni v tednu</i>
16.00 do 17.00 Božičkova dnevna soba v Anini galeriji Rogaška Slatina	Božično-novoletna pravljica ustvarjalnica za otroke
10.00 do 16.00 Stari grad Celje	Čarobna božična dogodivščina <i>Božična zgodba za otroke na različnih mestih po gradu; vse dni v tednu</i>
17.00 Muzej novejšje zgodovine Celje	Akademija Stari pisar <i>V spomin na osvoboditev zapornikov iz Starega piskra</i>
19.19 Knjižnica Velenje	Rodos <i>Potopisno predavanje Francija Horvata</i>
PETEK, 16. 12.	
16.00 Umetniška četrt Celje	Odpriata vrata Ateljeja Sketchstudia Nee Likar <i>Predstavitve ilustracij, koledarjev, voščilnic</i>
18.00 Rimske terme Rimske Toplice	Utrinek nesmrtnosti <i>Prireditve ob 110-letnici smrti Antona Aškercarja</i>
18.00 Mestna knjižnica Velenje	Gregor Kraljič: Zlate pesmi in Zlatko Kraljič: Tam pri Muri dej voda žlaburi <i>S sinom in očetom se bo pogovarjala Tatjana Vidmar.</i>
18.00 Občinska knjižnica Vransko	Maldivi in Tanzanija <i>Potopisno predavanje Anje Antolović</i>
21.00 Krčma TamKoUčiri Celje	Decembrske noči z DJi <i>Tudi v soboto ob istem času</i>

SOBOTA, 17. 12.	
8.00 do 13.00 Titov trg Velenje	Praznični sejem drobnih daril in dobrot
10.00 Celjski mladinski center	Sejem starih stripov
10.00 Občinska knjižnica Prebold	Cin cin cin, pojejo kraguljčki ... <i>Izdelovanje božično-novoletnih okraskov</i>
15.00 do 17.00 Kartuzija Jurklošter	Razstava jaslic, do 15. 1.
NEDELJA, 18. 12.	
16.00 Muzej novejšje zgodovine Celje	Hermanov čarobni okrasek <i>Hermanova družinska ustvarjalnica</i>
17.00 Park pri gasilskem domu Drešinja vas	Jaslice Savinjske doline z blagoslovom jaslic in prižigom lučk <i>Odpriete 19. razstave na prostem</i>
PONEDELJEK, 19. 12.	
16.00 do 19.00 Šlandrov trg Žalec	Prihod Božička
16.00 Titov trg Velenje	Odpriete čarobne promenade
17.30 Osrednja knjižnica Celje	Zgodovina upodobitev Kristusovega rojstva <i>Umetnostnozgodovinsko predavanje Darje Povše</i>
TOREK, 20. 12.	
16.00 Titov trg Velenje	Juhuhu, mi smo tu! <i>Praznični glasbeni pozdrav velenjskih šol in mini bazar</i>
19.00 Knjižnica Laško	Pogovor z naj alpinistko I. 2021 Anjo Petek in zaključek planinske bralne značke
SREDA, 21. 12.	
17.00 Titov trg Velenje	Otroška zabava s 2party
18.00 Stari grad Celje	Nočni sprehodi s svetilkami <i>Vodenje za družine: Nočne zgodbe z gradu</i>
Dobrodelne prireditve	
SOBOTA, 17. 12.	
19.00 Celjski mladinski center	Dobrodelni stand up večer <i>Zbirali bodo donacije, ki jih bodo namenili pomoči potrebnim</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

novi tednik
Vedno z menoj!

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Barbara Furman, Janja Intihar, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolnitič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglašnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03) 54 41 032, (03) 54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,72 EUR (4 izvodi) oz. 14,66 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 311,04 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali krizank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabars.si

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedi

ANTON JAGER

s Ceste na Ostrožno 19, Celje
(27. 10. 1943–11. 12. 2022)

Od pokojnega se bomo poslovili v ponedeljek, 19. decembra 2022, ob 13. uri na Mestnem pokopališču Celje. Žara bo na dan slovesa od 12. ure v mrliški vežici številka 4.

Žalujoča: žena Silva in sin Uroš z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata, svaka in strica

ZVONKA PERTINAČA

iz Kompol 73, Štore

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, bivšim sodelavcem Vzdrževanja Železarne Štore in podjetja Multi Muvens za izrečeno sožalje, darovane sveče, svete maše in cerkveni dar. Iskrena hvala gospodu župniku Mihi Hermanu, sindikatu SKEI, pevcem, govorniku, trobentaču in pogrebni službi Zagajšek.

Žalujoči: vsi njegovi

Ko imaš nekoga rad, nikoli ne umre, le nekje daleč je ...

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame, babice, sestre, tete in botre

ANGELE SIVKA

iz Šmarja pri Jelšah
(24. 3. 1946–23. 11. 2022)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in denarno pomoč. Zahvaljujemo se govorniku Branku Goležu, gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni del pogreba in sv. mašo. Hvala pogrebni službi Gekott, pevcem in trobentaču. Posebna zahvala ZD Šmarje, patronažni službi, Šolskemu centru Šentjur in gostilni Krpan. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Žalujoči vsi njeni

MOTORNA VOZILA

PRODAM
GOLF sportsvan TDI 1,6, letnik 2015, prevoženih 110.000 km, prodam. Telefon 041 324-256. 911

STROJI

PRODAM
TRAKTOR in vitlo prodam zaradi selitve. Telefon 031 825-239. 909

radio celje

OPREMA

PRODAM
LESENO otroško posteljico, 140 x 70 cm, z jogijem in s posteljinno, lesen stolček za hranjenje in previjalno mizo Stokke, vse lepo ohranjeno, prodam skupaj za 200 EUR. Zelo ugodno prodam rabljeno usnjeno kotno garnituro, 230 x 290 cm, s foteljem. Telefon 041 620-135. 906

KUPIM

VEČJE rabljene preproge in pohištvo kupim po ugodni ceni. Telefon 031 406-327. 905

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM
OREHOVA jedra, domača, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 051 351-626. 902

Poroke

Velenje
Poročili so se: Florenta KURTAJ in Ademaj SEDAT, oba s Kosova, Nataša GORŠEK iz Velenja in Dejan NOVINŠEK iz Pake pri Velenju, Maja PETEK in Marjan ŠPEGELJ, oba iz Velenja.

VINO teran, vrhunske kakovosti, in kaki, prodam. Na dom pripeljem tudi manjše količine. Telefon 041 614-862. p

KROMPIR za prašiče, 200 kg, prodam. Telefon 041 822-093. 901

BALE prodam ali menjam za teličko simentalco ali limuzin, stara 4 mesece. Telefon 031 397-542. 913

VINO jurko, žganje sadjavec in semena pegastega badlja prodam. Telefon 031 806-041. 915

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

PRAŠIČE, težke od 30 do 250 kg, izločene svinje, prodam. Domača hrana in možna dostava. Telefon 051 720-294. p

PRAŠIČA, težkega od 180 do 200 kg, ali polovice, krmljen z domačo hrano, prodam. Zakol možen pri nas. Telefon 031 559-820. l 81

BIKCA in teličko simentalca, stara 10-15 dni, prodam. Telefon 041 324-256. 911

BIKCA simentalca, starega 5 mesecev, prodam. Telefon 051 223-446. 914

TELICO limuzin, težko 470 kg, za zakol, krmljeno samo s suho krmo, prodam. Telefon (03) 5798-303. 916

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

OSTALO

PRODAM

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine 25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam. Telefon 031 625-479. p

ZIMSKÉ pnevmatike Sava eskimo M + S s platišči 185/65 R15, vožene dve sezoni na Citroenu C3, kot nove, prodam. Telefon 041 620-132. 903

ROČNO mesoreznicno število 22, z dodatnimi mrežicami in s tulci, prodam. Telefon 041 818-899. 904

JARKICE, mlade kokoši nesnice, za začetek nesnosti, prodajamo na farmi Zg. Roje v Savinjski dolini; bele leghorn in amber krem-rjave. V ponudbi kakovostne krmne mešanice za kokoši in piščance. Telefon (03) 700-1446. p

PASSAT 1,9 karavan, letnik 1998 in traktorsko prikolico, nosilnost 4 t, ni kiper, prodam. Telefon 070 367-257. 917

Smrti

Laško
Umrli so: Ida NAPRET iz Sedraža, 85 let, Danimir PIAVEC iz Laškega, 76 let, Angela LUČIČ iz Laškega, 83 let.

ZAHVALA

Mesec december, ki smo ga poimenovali veseli december, za nas ni bil nič vesel. 2. decembra ob 8. uri smo izvedeli, da srce našemu možu, očetu, prijatelju, znancu, sorodniku in sodelavcu ni več zdržalo napora. Mnogo prehitro se je poslovil naš

KLEMEN ZABUKOVNIK

Tako kot je bil šok za nas, je bil tudi za vas. Veliko se vas je poslovilo od našega Klemna na pogrebni slovesnosti. Zato se zahvaljujemo vsem sorodnikom, ki so nam pomagali pri organizaciji in nam nudili podporo ob izgubi. Zahvaljujemo se vsem prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam pomagali in se skupaj poslovili od našega Klemna. Zahvaljujemo se tudi gospodu Pungartniku za lep govor na pogrebni slovesnosti, prav tako gospodu župniku za lep obred. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Ropotar za dobro opravljeno delo in skupini Mjav, ki je poskrbela za glasbo.

Hvala še enkrat!

Žena Sara z otrokoma Vidom in Najo ter mami Martina in ati Mirko

Srce je omagalo, dih je zastal, a nate spomin bo vedno ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame

ANE ZUPANC

iz Trnovelj
(1942–2022)

iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem za izražena ustna in pisna sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala tudi gospodu župniku Janku Ivančiču za lepo opravljen obred.

Z lepo mislijo nanjo: Miran in Emil z družinama

Velenje
Umrli so: Franc ZAGORIČNIK iz Šoštanja, 82 let, Ivan GOLČMAN iz Šmartnega ob Paki, 82 let, Jozefa STROPNIK iz Šoštanja, 82 let, Emil JENKO iz Velenja, 79 let, Angela ZAVERŠNIK iz Šoštanja, 95 let, Ivan BIZJAK iz Šmartnega ob Paki, 89 let, Nedeljko DRAGIČ iz Šoštanja, 75 let, Robert KLANČNIK iz Velenja, 65 let, Anton OCEPEK iz Velenja, 86 let, Ana STVARNIK iz Šoštanja, 75 let.

Imate vi ali kdo od vaših bližnjih težave z alkoholom?

AA in Al-Anon lahko pomagata.

Kontakta: za alkoholike: www.aa-slovenia.si (tel.: 031 802 710); za svoje in prijatelje: www.al-anon.si (tel.: 031 744 722)

Med. pok.: Novi tednik

novi tednik

Vedno z menoj!

ADVENTNI KOLEDAR RADIJA CELJE!

Prijavite se na www.radiocelje.si

Poslušajte jutranji program in odpirajte adventna okenca

novi tednik

vedno
z menoj!

radio celje

DEJAN DOGAJA, UROŠ IN TJAŠA STEKLASA TER KOLO SREČE

NOVEGA TEDNIKA IN RADIA CELJE

Skupaj si pričarajmo lepe
praznike!V SOBOTO
OB 10:0017.
DECEMBERV SREDIŠČU
CELJA

avtotehnika celje

SAVA
ZAVAROVALNICA

MESNA
CAS
PREDELAVA

SADJARSTVO Mastnak

BL
šport

Odlično

Caffeštenga

medex
od 1954

novi tednik
vedno
z menoj!
radio celje

Perutnina Ptuj

1823
Melita
mlin

ece
Energija prihodnosti

novi tednik KUPON radio celje
IX ZAVRTI KOLO SREČE
z Novim tednikom in Radiem Celje

S tem kuponom lahko enkrat zavrtite kolo sreče.

Zadnji dnevi vaje pred prvo predstavo, ki bo otrokom pričarala pravljичne junake na ledu.

Praznična predstava Drsalnega kluba Celje

Pravljica na ledu

Po približno desetih letih, odkar so v Drsalnem klubu Celje nazadnje pripravili drsalno predstavo za otroke, so se letos spet lotili takšnega zahtevnega projekta. Kraljestvo risanih junakov so poimenovali predstavo na ledu, ki jo bodo uprizorili 22. in 29. decembra ob 17. uri.

TATJANA CVIRN

Že 21. decembra dopoldne bodo lahko predstavo videli otroci iz nekaterih celjskih in žalskih osnovnih šol, ki so se odzvale povabilu kluba. Mlade drsalke zato te dni pilijo še zadnje podrobnosti, da bo približno ura predstave na ledu res paša za oči in doživetje za otroke. Ti bodo s pomočjo vile kot osrednjega lika prepoznali pravljичne junake in like iz risanih filmov ter knjig.

Vsi so pomagali

Da gre za zahteven projekt, za katerega je pobuda prišla iz vrst trenerjev in drsalcev in ga je z veseljem podprlo tudi vodstva kluba, pravi predsednica Polona Čmer, nekdanja umetnostna drsalca in trenerka. »Pomanjkanje časa, trenerjev in nazadnje tudi covid, vse to so bili razlogi, da približno deset let v

Celju ni bilo drsalne predstave. Po sprejeti odločitvi, da jo bomo spet pripravili, je bilo treba poskrbeti za scenarij, koreografijo, kostume, scene, izbrati in sestaviti glasbeni del ter besedilo, poskrbeti za tehnično podporo in luči ... To je pomenilo precej dodatnega dela, ki bo poplačano, ko bo premiera.«

Zadnje dni je sploh naporno, ker se mlade drsalke, ki sodelujejo v predstavi, pripravljajo še na drsalno državno prvenstvo, ki bo konec tedna. Poleg tega je zadnje dni še precej otrok bolnih ...

Bolezen ne sme biti ovira

Priprave so se začele pred dvema mesecema. Glavna

koreografinja je Tamara Dorofejeva, ki je bila dolgo trenerka v klubu in še vedno pomaga ter vodi tečaje. Pri koreografiji je sodelovala trenerka Oksana Gorbačev, na ledu je pomagal še trener Grega Urbas. K sodelovanju so povabili vse otroke, ki so redno vpisani in trenirajo v celjskem klubu. Tako v predstavi nastopa 35 otrok, starih od pet do osemnajst let.

Kot pravi Dorofejeva, jo je pred desetletjem navdušilo veliko zanimanje ljudi za takratno predstavo na ledu. »Po tistem ni bilo več ne možnosti ne časa in ne ljudi, da bi to ponovili. Zdaj je tudi zame lažje, ker nisem več trenerka v klubu in lahko pomagam.« Otrok ni bilo tež-

ko navdušiti. »Med sezono jim je težko, saj se morajo pripravljati tudi na tekme. A so redno prihajali na vse dodatne vaje. To je kljub naporom zanje užitek.«

Največja težava pri izvedbi predstave je lahko bolezen in zato je Tamara Dorofejeva že na začetku načrtovala rezerve, zato bodo predstave izpeljane v vsakem primeru.

Za zadovoljne otroke

Tudi starši so pohvalili zamisel in pomagali po svojih močeh, čeprav so dodatne vožnje na trening tudi zanje obremenitev. »A eno je tekmovalno drsanje, kjer gre za vsakodnevne napore za čim boljše tekmovalne rezultate,

medtem ko gre v predstavi za drsanje za užitek. Tudi ta mora biti prisoten, da so otroci srečni in zadovoljni,« meni predsednica kluba in dodaja, da so takšni dogodki tudi promocija kluba in drsanja. Številni se še vedno odločajo za ta šport, čeprav mnogi njihovi vrstniki raje sedijo na toplem pred zasloni. »Drsalni tečaji so množično obiskani in med otroki, ki se jih udeležijo, izbiramo nove člane. Ta šport je poseben, ker začnejo otroci resno trenirati zelo zgodaj, v puberteti pa so ponavadi že naveličani vsega. Pri pridobivanju članov je pomembna tudi naša 75-letna tradicija,« pravi Polona Čmer.

Foto: SHERPA

Vsi, ki želijo videti predstavo na ledu, lahko rezervirajo vstopnico na spletni strani kluba. Vstopnice bo mogoče prevzeti ali jih tudi še kupiti uro pred predstavo. Za otroke do 12. leta stane tri evre in za odrasle pet evrov.

Za koreografijo predstave je poskrbela Tamara Dorofejeva, ki je bila nekoč umetnostna drsalca in nato trenerka v celjskem klubu. (Foto: osebni arhiv)

Fotografski studio v nekdanji tovarni **Str. 24**

Po treh mesecih ponovno doma **Str. 26**

Na krilih plesa v praznični čas **Str. 25**

Na ljudi in stvari vedno gleda pozitivno. Verjame, da želimo vsi ljudje dobro tako sebi kot drugim.

Dr. Marko Samec o poslanstvu šmarske knjižnice

Hiša, ki gradi mostove do ljudi

»Raj sem si vedno predstavljal kot neke vrste knjižnico.« Tako sporoča citat argentinskega pisatelja, ki na slikarskem platnu krasi pisarno direktorja Knjižnice in kulturnega doma Šmarje pri Jelšah dr. Marka Samca. Na steni ima posebno mesto program dogodkov, ki vsak mesec pod streho omenjene kulturne ustanove prinaša raznolike vsebine – od gledaliških in kinopredstav, koncertov, razstav, dogodkov univerze za tretje življenjsko obdobje do kulturnih dejavnosti za otroke in mladino. Šmarčan, ki je na čelu te ustanove zadnja štiri leta, pojasnjuje, da knjižnice že dolgo niso več le tihi prostori za poglobljeno razmišljanje, branje in učenje. Zato ne preseneča njegova vizija tega javnega zavoda – še naprej biti svetilnik kulturnega in družbenega življenja v skupnosti.

TINA STRMČNIK

Zdi se, da sta Knjižnica in kulturni dom Šmarje pri Jelšah kot odskočna deska za številne ideje, ki se rojevajo v lokalnem okolju, tako med uporabniki kot med zaposlenimi. Da se v tem javnem zavodu res trudijo poslušati želje skupnosti, pritrjuje 40-letni doktor gradbeništva, čigar strast so sicer fotografija, film in oblikovanje. »V naši knjižnici skušamo biti korak pred uporabniki in skušamo predvideti, katere vsebine jih zanimajo, čeprav tega morda sami niti še ne izrazijo na glas,« je dejal. Prepričan je, da se lahko knjižnice ljudem približajo predvsem na podlagi njihovih zanimanj in nato posameznike navdušijo še za druge dejavnosti in dogodke. To je tudi odgovor na vprašanje, zakaj ima šmarska knjižnica v svojem programu med drugim kino gaming oz. igranje videoiger na velikem platnu. »Morda bo zaradi možnosti igranja iger več najstnikov sčasoma zahajalo v kino, nato še na druge tamkajšnje dogodke in naposled v knjižnico,« je optimističen sogovornik.

Življenje mladih je danes prepredeno s pametnimi tehnologijami. Da mladi ne bi bili le pasivni opazovalci vsebin na spletu, ampak da bi jih znali kritično ovrednotiti, ste zasnovali festival Mlado objektivno oko. Kako ste zadovoljni z izkupičkom po več kot letu?

Naša knjižnica je več let prirejala Festival amaterskega in neodvisnega filma. Pod okriljem omenjenega festivala so bile največjega odziva deležne delavnice za mlade filmske ustvarjalce, za osnovnošolce. Zato smo zanje zasnovali projekt Mlado objektivno oko. Spodbujamo jih k filmski ustvarjalnosti in jim na ogled ponujamo filme, ki pri odrasčajočih ljudeh spodbujajo razmislek in drugačen pogled na svet. Doslej nam je uspelo zbuditi zanimanje, vidim, da smo pri številnih mladih

prebudili iskrico. To je glavni namen. V prihodnjih sezonah tega festivala bi jih radi še bolj nagovorili k ustvarjanju filmov.

Nasploh dajete ogromno poudarka foto- in videoprodukciji. Zanimivo je, da ste pomen tega prepoznali še pred epidemijo koronavirusa, torej še preden smo se navadili, da lahko tudi vsebine iz javnega prostora spremljamo na daljavo.

Epidemija je bila za nas sprožilec. Takrat smo se še bolj posvetili razmisleku, kako bi vsebine iz knjižnice pripeljali do uporabnikov. Vizualna produkcija vsebin je vedno bolj pomembna. Skozi vrata naše knjižnice in našega kulturnega doma vsak dan prihaja veliko uporabnikov in bralcev. A še zdaleč ne toliko, kot jih spremlja naše vsebine na kanalu YouTube, ki smo ga vzpostavili med epidemijo. Tam si naše objave dnevno v povprečju ogleda 900 ljudi. Takšnega števila ljudi nismo najbrž nikoli v zgodovini naše ustanove pripeljali skozi naša vrata. Omenjena številka je pokazatelj, da so tovrstni komunikacijski kanali pravi in da jih naši uporabniki želijo ter potrebujejo tudi takrat, ko v družbi ne vladajo izredne razmere.

Na vašem kanalu YouTube si ljudje lahko ogledajo pogovorne in psihološke večere, vadijo jogo, se učijo kuhati ... Zakaj ste posredovanje tako različnih znanj in veščin prepoznali kot eno od svojih poslanstev?

Naš zavod že od nekdaj skrbi za vseživljenjsko učenje in temu posveča veliko pozornosti. Imamo zelo dobro zasnovano univerzo za tretje življenjsko obdobje, vsebine so na voljo tako v Šmarju pri Jelšah kot v Kozjem in Bistrici ob Sotli. Skozi leta smo prepoznali, da ljudje s pomočjo knjižnice radi razvijajo svoje darove in si širijo obzorja, pri nas radi preživljajo prosti čas. Na predavanjih in tečajih spoznavajo vsebine, ki jih zanimajo. Med epidemijo koronavirusa, ko so bile razmere negotove, smo želeli uporabnikom še naprej ponujati vsebine,

»Ljudi, ki niso člani knjižnice, pripeljemo v naš kulturni dom z neko drugo vsebino. Nato vidijo, kaj vse se pri nas dogaja. Tako na zelo dober način širimo svoje poslanstvo.«

ki so jih bili vajeni pred omejitvami druženja. Objavljali smo jih ob urah, ki so bile že pred prptjem javnega življenja značilne za dogodke v živo. Tako smo pri uporabnikih želeli ohranjati občutek normalnosti.

Ugotovili ste tudi, da ni vseeno, če le delite vsebine nekoga drugega ali jih ustvarjate sami.

Knjižničarji so najprej predlagali, da bi s pomočjo spletnih kanalov knjižnice delili pravljice za otroke, ki so jih interpretirali dramski igralci. Jaz pa sem začutil, da je poslanstvo knjižnice, da se približa ljudem iz svojega okolja. Dramski igralci morda res bolje berejo, znajo bolje interpretirati, morda je njihovo pripovedovanje tudi posneto na višji ravni, vendar to ni ključno. Bolj pomembno je, da lahko otrok na posnetku vidi in sliši knjižničarko, ki jo že pozna z naših pravljicnih

Ustvarjalnost ga spremlja že od malih nog. Preden se je zaposlil v knjižnici, je bil predavatelj na mariborski gradbeni fakulteti, nato se je v svojem podjetju ukvarjal z grafičnim oblikovanjem, videoprodukcijo in s fotografijo. Zdaj je to dejavnost prevzela njegova žena. Marko Samec temu še vedno posveča svoj prosti čas. Z ženo med drugim oblikujeta grafično podobo za Slovensko narodno gledališče Maribor.

uric. Tudi za odrasle učeče se je dragoceno, da jim predavajo ljudje, s katerimi so se že družili na različnih izobraževanjih.

Se ne bojite, da bo zaradi videovsebin in drugih objav na spletu skozi vrata knjižnice in kulturnega doma stopil kakšen bralec ali obiskovalec manj?

Absolutno ne. Ko smo začeli deliti vsebine s pomočjo spleta, so imeli zaposleni veliko takšnih pomislekov. A treba je pogledati nekoliko širše. Če se komu približaš po eni poti, to ne pomeni, da mu ne boš več zanimiv na drugačen način. Če skrb za sočloveka pokažeš na več področjih, zadovoljstvo vpletenih le še bolj cveti. Tako skrbimo za odnos in gradimo še daljše mostove z ljudmi. Zahvaljujoč videovsebinam smo postali prepoznavni še širše – ne le v lokalni skupnosti, ampak tudi v regiji in po državi. Združenje splošnih knjižnic nam je leta 2020 za naša prizadevanja podelilo nagrado za najboljši projekt splošnih knjižnic. Številne organizacije, ki so prepoznale pomen tovrstnega povezovanja, se na nas obrnejo za kakšen nasvet.

Nekateri opozarjajo, da se pozornost ljudi krajša, da smo sposobni slediti vedno krajšim sporočilom. Navajeni smo vsebin na zahtevo in tega, da lahko kar preskočimo kaj, kar nam ni zanimivo. Kako v tem pogledu vidite vlogo knjižnic?

Zaposleni v knjižnicah se moramo prilagajati spremenjenim navadam ljudi. Če bi sledili le vlogi, ki so jo knjižnice imele skozi zgodovino, bi tovrstne ustanove postale same sebi namen. Kljub spremembam v načinu življenja ljudi moramo v knjižnicah ohranjati svoje poslanstvo, ki presega trenutne smernice. Ne smemo se zadovoljiti s povprečjem, prizadevati si moramo za dvig ravni kulture v družbi.

Od osnovnošolcev danes na primer ne moremo pričakovati, da se bodo z navdušenjem udeleževali knjižnih klubov, kjer bodo vsak mesec na dolgo in široko razglabljali o knjigah. Lahko pa nagovorimo zanimanja, ki jih mladi gojijo v prostem času, in jih tako pripeljemo v knjižnico. Lahko se zgodi, da jih postopoma navdušimo za področja, ki jih zaradi osredotočenosti na sprotne in hitre vsebine še ne poznajo.

Vaša knjižnica je vpeta v nekatere mednarodne projekte, kar na Celjskem morda ni ravno navada. Kaj je dodana vrednost povezovanja s kolegi iz drugih držav?

Kar nekaj zaposlenih v naši knjižnici je bilo med študijem na izmenjavah v drugih državah. Jaz sem v tujini študiral in tudi delal. Domov sem se vedno vrnil bogatejši za marsikatero izkušnjo. Sodelovanje s tujim okoljem človeku odstre druge načine dela, druženja in mu da vpogled v delovanje tamkajšnje družbe. Vsaka takšna izkušnja posameznika spremeni tako, kot ga ne more nič drugega. S sodelavci smo prepoznali, da lahko sodelovanje pri mednarodnih projektih pozitivno vpliva na naše delo in na odnose med nami. Tako bogatimo storitve in odnose z uporabniki. Ponudimo jim lahko nekaj, česar jim sicer ne bi mogli.

Na knjižnih policah se skriva zakladnica zgodb. Da lahko slednje lajšajo življenje, ste opozorili s projektom, kjer ste pripovedovanje zgodb prepletli s psihologijo, podporo sočloveku.

Projekta z naslovom Zgodbe lepšajo življenje smo se domislil s partnerji iz Litve in s Češke. Osredotočali smo se na starejše učeče in na to, kako lahko z zgodbami pozitivno vplivamo nanje. V okviru tega projekta smo starejše uporabnike med drugim učili uporabe sodobnih orodij, spoznavali so na primer,

kako posneti in zmontirati kratek video. Učili so se, kako s pomočjo programa ustvariti zanimivo sliko. In izvedeli več o tem, kako lahko ljudske zgodbe povedo na drugačen način.

Za sodelavce knjižnic smo imeli še strokovna izobraževanja o veščinah pripovedovanja zgodb in o njihovem pomenu. Predaval nam je med drugim psiholog, ki je izpostavil, da lahko zgodba uporabnikom pomaga bolj kot podajanje nasvetov. Nasvet izvaja pritisk na osebo. Če s posameznikom delimo zgodbo, ga bo ta nagovorila in se ga dotaknila. Knjižničarje je spodbudil, naj bomo vodnik, ki lahko priskoči na pomoč s pomočjo zgodbe. Tako, da zgodbo povemo sami ali da bralce pozovemo k branju.

Pod vašo streho že vrsto let negujete tradicijo pripovedništva. Med priljubljenimi pripovedovalci so tudi nekdanji sodelavci knjižnice, na primer Gusta Grobin in Jože Čakš.

Šmarska knjižnica res od nekdanj neguje pripovedništvo. Ko sem bil še otrok, me je oče velikokrat pripeljal na uro pravljic in zgodbam sem vedno z veseljem prisluhnil. Na to ustanovo sem vedno gledal kot na prostor, kjer je

»Ko izbiramo vsebine, imamo v mislih različne ciljne skupine. Dobro se zavedamo, da ni vse za vse.«

nešteto zanimivih zgodb in kjer vsaka od njih poslušalcu odpre nov svet. Zelo vesel sem, da tudi zdaj ohranjamo to tradicijo s pomočjo nekdanjih zaposlenih. Zavedamo se, da zgodbe niso pomembne samo za otroke. Pri nas že vrsto let organiziramo tudi pravljčne večere za odrasle.

Upravljate tudi kulturni dom in tamkajšnja dvorana je včasih zasedena tako dopoldne kot popoldne. Kakšen je vaš recept za privabljanje ljudi?

Pri nas sta knjižnica in kulturni dom tako v organizacijskem kot v prostorskem smislu pod eno streho. Zaradi tega imamo sicer veliko izvedbenih in administrativnih izzivov, vsekakor pa takšna organiziranost prinaša veliko vsebinsko prednost. Menim, da vsebine širšemu okolju prinašajo tako kulturni kot družbeni utrip, ki sta pomembna za negovanje občutka skupnosti. Nekdo, ki pride na predavanje, lahko morda pred tem zavije še v knjižnico, kjer si izposodi knjigo, obenem pa izve, da bo pri nas projekcija zanimivega filma. Ko izbiramo vsebine, imamo v mislih različne ciljne skupine. Dobro se zavedamo, da ni vse za vse.

Na domoznanskem področju vsebine iz lokalnega okolja ljudem predstavljate z razstavami, lani ste izdali zbirko starih razglednic Šmarja ...

Domoznanstvo se mi zdi zelo pomembno, saj se z njegovo pomočjo učimo o zgodovini naših krajev in izkušnjah prednikov. Če bi spoznanja objavili le v strokovnem članku, verjetno ne bi dosegli takšnega odziva, kot ga dosežemo s pripravo razstav ali z izdajo

»Od nekdanj mi je blizu citat arhitekta Ludwiga Miesa van der Roheja, ki pravi, da se bog skriva v podrobnostih.«

publikacij. To, kar je nekoč pri nas pustilo svoj pečat, skušamo prikazati na nov način.

Na področju domoznanstva smo nedavno sodelovali pri mednarodnem projektu z naslovom Varuhi dediščine. Naša knjižnica namreč upravlja tudi Muzej baroka in šmarsko kalvarijo. V sklopu omenjenega projekta smo zato obiskali kalvarijo na Slovaškem in v Gradcu. Navdih za gradnjo šmarske kalvarije je namreč duhovnik Matej Vrečer dobil ravno v Gradcu. Spoznavali smo, kako tujci upravljajo tovrstno kulturno dediščino, in razmišljali, kako bi dobre prakse lahko prenesli v naše okolje. Med drugim smo obiskali še Štajerski deželni arhiv, kjer smo raziskovali gradivo, povezano z našimi kraji. Našli smo na primer fotografije in gradivo o Jelšingradu, ki ga prej nismo poznali.

Med drugim ste dali pobudo, da ste se zaposleni v javnih zavodih udeležili čistilne akcije kalvarije. Kot knjižnica torej niste le varuh bogastva med svojimi štirimi stenami.

Idejo za to akcijo smo dobili na Slovaškem, kjer prirejajo takšne skupne pobude. K sodelovanju smo povabili zavode, društva in prostovoljce. Odziv je bil zelo dober, za kar smo zelo hvaležni. Tako dajemo vsi javni uslužbenci tudi dober zgled, da skrbimo za dobrobit skupnosti.

Vaše budno oko za podrobnosti se odraža tudi pri grafični podobi knjižnice. Verjetno ne bom zgrešila, če ocenim, da do tega, kar je vidno na prvi pogled, še zdaleč niste ravnodušni.

Vizualna podoba nekega sporočila vpliva na njegovo vsebino. Podoba lahko vpliva tudi na ugled ustanove, podobno kot velja pri pregovoru, da obleka naredi človeka. Preden sem se zaposlil v knjižnici, sem se poklicno ukvarjal z grafičnim oblikovanjem, videoprodukcijo in s fotografijo, zato se zavedam pomena vsega naštetega. Prepričan sem, da vsaka podrob-

»Z gradbeništvom sem najbrž dokončno opravil in ga ne pogrešam. A leta, ki sem jih temu posvetil, vseeno niso zaman. Zagotovo so vplivala na to, kar sem danes. Vsaka stvar, ki se ji posvečamo v nekem obdobju življenja, nas nekaj nauči, med drugim vztrajnosti, kako priti do svojega cilja.«

nost šteje. Ko sem prevzel vodenje knjižnice, sem veliko svojega prostega časa posvetil pomenjenju vizualne podobe in temu, da sem jo dvignil stopničko višje. Veseli me, da ljudje to opazijo, kar pomeni, da takšen način komuniciranja deluje. Seveda ni pomembna le celovita oblikovna podoba, ampak tudi vsebina. A če s podobo ne znaš opozoriti na vsebino, tudi slednja ne bo dosegla svojega namena.

Zagotovo so vas že velikokrat vprašali, kako ste kot doktor gradbeništvva svoje poslanstvo našli v knjižnici.

To je bilo najbolj pogosto vprašanje ob začetku mojega mandata. Za študij gradbeništvva sem se odločil zaradi družinske tradicije, saj sta se s tem ukvarjala moj dedek in moj oče. Študiral sem z lahkoto, zanimala me je aplikativna fizika, kar me je pripeljalo do odločitve, da sem vpisal doktorski študij. Takrat sem odšel v Anglijo, kjer sem opravljal raziskave za doktorat in ga napisal v angleščini. Nato sem na mariborski fakulteti za gradbeništvo študente učil gradbeno fiziko. Ves svoj prosti čas sem posvečal oblikovanju, fotografiji in videoprodukciji.

Gradbeništvo mi je bilo zanimivo in preprosto, a ves čas sem pogrešal ustvarjalni del. Spoznal sem, da bi rad počel kaj drugega. Dve leti sem zbiral pogum in razmišljal, kako bi to izvedel. Odpovedal sem se akademski karieri, saj me ni osrečevala. Ustanovil sem podjetje in se začel profesionalno ukvarjati s tem, kar sem prej počel v prostem času. Ko se je nekdanji direktor knjižnice upokojeval, so me nekateri Šmarčani nagovorili, da me vidijo na čelu omenjene ustanove. Takrat sem spoznal, da lahko s svojim znanjem in izkušnjami nekaj vrnem okolju, ki je vplivalo na to, kdo sem danes.

Foto: SHERPA

Želi si, da bi bila Knjižnica in kulturni dom Šmarje pri Jelšah še naprej svetilnik kulturnega in družbenega življenja v skupnosti.

Prav se mu zdi, da smo ljudje odprti za čim več stvari in da nismo ozkogledni. Sprejemanje vsega je to, kar nas po njegovih besedah dela boljše na vseh ravneh – pri znanju in odnosih.

Kaja Božič Pirtovšek prisega na naravno svetlobo

Nekoč industrijska šivalnica, danes fotografski studio

Da se v najvišjem nadstropju opuščene šivalnice moških nogavic nekdanje polzelske tovarne nogavic skriva eden največjih fotografskih studiev v Sloveniji, si ob pogledu na tovarniški kompleks zagotovo ne bi mislili. Ko se po stopnišču odpravimo na sam vrh in odpremo vrata, se pred nami razprostire malo manj kot 300 kvadratnih metrov velik prostor, v katerem kljub industrijski dediščini ne manjka topline. Slednje gre pripisati velikom oknom in premišljeno izbranemu pohištvu. Pika na i je zagotovo energija najemnice prostora, fotografinke Kaje Božič Pirtovšek iz Šempetra v Savinjski dolini, ki v njem že približno leto ustvarja fotografske zgodbe.

ŠPELA OŽIR

Da je njen svet fotografija, je spoznala že v gimnazijskih letih. »Namesto da bi utrjevala šolsko snov, sem se kratkočasila z majhnim fotoaparatom, v kar sem se vedno bolj poglobljala. Na neki točki sem se od-

ločila, da se bom s fotografijo ukvarjala poklicno, zato sem se odločila za njen študij,« pripoveduje Kaja, ki je najprej fotografirala poroke. Postopoma je dodala še fotografiranje nosečnic in družin. Ves čas ji je naj-

bližje lifestyle fotografija, pri kateri gre za ovekovečenje trenutkov, ki bi se lahko zares zgodili. »Stranke med fotografiranjem ne pozirajo veliko. Ne stojijo pred scenami in ne mirujejo. Velik prostor nam omogoča, da

Fotografski studio Nasprot' sonca je v najvišjem nadstropju nekdanje šivalnice, ki so jo zaposleni v tovarni nogavic dolga leta neuradno imenovali »belinda«.

Da je njen svet fotografija, je spoznala že v gimnazijskih letih. Namesto da bi utrjevala šolsko snov, je raje fotografirala.

Industrijska dediščina z retro pridihom je privlačna kulisa za lifestyle fotografiranje. Kaja je celoten prostor obnovila. Ohranila je parket in okna.

»Ko sem prvič v svoj novi studio na Polzeli peljala domače, so me vsi presenečeno gledali, ali ni to kakšna šala, a so kmalu spoznali, da ni.«

se lovimo in počnemo najrazličnejše vragolije.«

Prepričala so jo okna

O fotografskem studiu, ki bi bil dovolj velik in bi obenem omogočal fotografiranje zgolj z naravno svetlobo, je razmišljala kar nekaj let. Intenzivneje ga je začela iskati lani po poroki, ko je začutila, da je napočil čas za nov projekt. »Ogledovala sem si prostore, a me noben ni tako pritegnil, da bi ga izbrala za svojega. Nekoč sem brskala po nepremičninskem spletnem portalu, ko mi je padel v oči eden od oglasov. Šlo je za prostore na območju nekdanje tovarne nogavic,« se spominja mlada fotografinja, ki je takoj poklicala lastnika Emilijana Kapusa in se dogovorila za ogled notranjosti. »Bila je v povsem takšnem stanju kot pred desetletji. Zelo mi je bila všeč že upravna zgradba, a se nisem odločila zanj, ker bi potrebovala večja okna. Med sprehodom med stavbami sem na eni zagledala velika okna, točno takšna, kot sem si jih predstavljala, in ga prosila, ali lahko pogledava še v ta prostor.« Takoj ko sta odprla vrata in se začela vzpenjati po stopnicah proti »belindi«, kot so ji neuradno več desetletij pravili zaposleni v nekdanji tovarni, je vedela, da bo to njen nov studio. Ugajala ji je velikost prostora, pravšnja je bila tudi svetloba ...

Preobrazba prostora

»Prostor je bil v zelo slabem stanju, poln zastarelih električnih strojev, starih nogavic ... Ker tudi najemnina ni bila tako nizka, sem se, ko sem na

stvar pogledala nekoliko bolj razumsko, odločila, da bom z najemom še malo počakala in najprej dobro razmislila,« pripoveduje Kaja, ki si je nato v upanju, da bo pozabila na nekdanjo tovarniško šivalnico, ogledala še nekaj prostorov. A je ni noben tako zelo prepričal. »Ko sem nato prvič v svoj novi studio na Polzeli peljala domače, so me vsi presenečeno gledali, ali ni to kakšna šala, a so kmalu spoznali, da ni.« Ob pomoči očeta Simona Božiča, ki ima kot gostinec z obnovo prostorov kar nekaj izkušenj, je zavihala rokave in prostor spravila v red. Obdržala je parket in okna, ki mimogrede spominjajo na okna znamenitega celjskega fotografa Josipa Pelikana. Poiskala je rabljeno pohištvo in druge podrobnosti ter novo poglavje »belinde« se je lahko začelo.

Kot retro kulisa

Ob fotografiranju studio oddaja tudi v najem za snemanja in druge podobne dogodke. Eden do zdaj največjih je bil v začetku decembra, ko je mlada mariborska ekipa ustvarjalcev s svojo blagovno znamko v njem imela promocijsko snemanje in fotografiranje izdelkov. Povabili so veliko znanih ljudi iz sveta mode in fotografije. »Zanimivo je bilo opazovati obraze ljudi, ki so se pripeljali v kompleks nekdanje tovarne in so najprej mislili, da jih navigacija ni pripeljala na pravo mesto,« ob koncu še dodaja Kaja, ki jo boste ne glede na njen prostorni studio še vedno videli tudi na terenu in med ljudmi.

Foto: SHERPA

»Med sprehodom med stavbami sem na eni zagledala velika okna, točno takšna, kot sem si jih predstavljala, in ga prosila, ali lahko pogledava še v ta prostor.«

Koliko prehranskih vlaknin zaužijete?

Zdrava polnozrnata žita

Ali ste vedeli, da je 15. november mednarodni dan polnozrnatih žit? Če ne, veste zdaj, da ta dan sploh obstaja. Namenjen je osveščanju prebivalcev o pomembnosti uživanja polnozrnatih žit. Še posebej je osveščanje pomembno v tem času, ko se bližajo prazniki in bo tudi moka pogosta sestavina živil, kot so kruh, piškoti in druge dobrote. Redno vključevanje polnozrnatih žit v prehrano je namreč med drugim pomembno za ustrezen vnos prehranske vlaknine, ki ima številne dokazane ugodne vplive na zdravje. Žal vlaknine Slovenci zaužijemo le približno 20 gramov na dan, precej manj od dnevno priporočenih 30 gramov. Ali drugače napisano: 90 odstotkov Slovencev ne dosega priporočenega dnevnega vnosa.

SIMONA ŠOLINIČ

»Ustrezen vnos prehranske vlaknine ima dokazano ugoden vpliv na prebavo, hkrati se tako zmanjša tveganje za nastanek srčno-žilnih bolezni in sladkorne bolezni tipa 2. Ključni viri prehranskih vla-

knin v prehrani so zelenjava in stročnice, sadje ter polnozrnati žitni izdelki. Priporočen vnos prehranskih vlaknin dosežemo s pestro in z uravnoteženo prehrano, ki vključuje več takšnih živil, kar ima dolgo-

čen ugoden vpliv na zdravje. Veliki učinke pa omogočimo že z majhnimi spremembami, na primer z zamenjavo belega kruha s polnozrnatim,« pravijo na nacionalnem spletnem portalu Prehrana.si.

Že iz davnine

Kako pomembno je znanje o prehranskih vlakninah, so vedeli že antični Grki. Ti so namreč, kadar je imel kdo težave z zaprtjem, priporočali uživanje pšeničnih

otrobov. »Se je pa količina zaužite prehranske vlaknine v zadnjih desetletjih zmanjševala, saj se je zelo spremenila tehnologija proizvodnje živil. Danes glavnino žitnih izdelkov izdelajo iz bele moke, iz katere je odstra-

njena glavna prehranske vlaknine. Prilagodila so se tudi senzorična pričakovanja potrošnikov, ki so skozi čas vedno manj posegali po polnozrnatih živilih,« navajajo na portalu. Z napredkom znanosti na področju prehrane se je izkazalo, da so bile takšne spremembe zelo škodljive. Raziskave so namreč pokazale, da je prehranska vlaknina pomemben del uravnotežene prehrane, saj ugodno vpliva na vrsto zelo različnih funkcij v prebavnem traktu in na presnovo ter splošno zdravje.

Živila, ki pri prebivalcih Slovenije največ prispevajo k vnosu prehranske vlaknine, so zelenjava in sadje, žita in žitni ter pekovski izdelki. Na inštitutu za nutricionistiko pravijo, da starejši odrasli zaužijejo več prehranske vlaknine – tudi na račun večje količine zaužite zelenjave. Slednje še posebej mladostniki zaužijejo bistveno manj. Večja količina zaužite zelenjave bi bila sicer koristna pri vseh starostnih skupinah, a ne le zaradi prehranske vlaknine, temveč tudi zaradi drugih koristnih snovi. »Pomembne premike bi lahko dosegli tudi, če bi izdelke iz bele moke zamenjali s polnozrnatimi. Ker so z oznako »polnozrnato« pogosto označena tudi predelana živila, naj bodo pri izboru živil potrošniki pozorni tudi na druge parametre hranilne vrednosti – pri kruhu na primer na manjšo vsebnost soli, pri žitih za zajtrk pa na majhno vsebnost dodanega sladkorja,« svetujejo na inštitutu.

Foto: Pixabay

Razlog za nizek vnos prehranske vlaknine je tudi to, da se na naših jedilnikih prepogosto znajdejo predelana živila, ki so običajno hranilno revna. Rešitev predstavljata pogostejše poseganje po nepredelanih živilih in lastna priprava obrokov iz osnovnih sestavin, vključno s polnozrnatimi žiti, stročnicami in z zelenjavo. Slabe prehranske navade so še posebej problematične pri mladostnikih, saj se v tem obdobju oblikujejo vzorci, ki nas zaznamujejo tudi v kasnejših življenjskih obdobjih. Povečanje vnosa prehranske vlaknine je tudi cilj nacionalnega programa Dober tek, Slovenija 2015–2025, kjer je izpostavljeno, da je treba občutno povečati delež prebivalcev, ki uživajo polnozrnata živila. Pomemben cilj programa je tudi izboljševanje sestave predelanih živil.

- Žita predstavljajo pomemben vir ogljikovih hidratov, prehranskih vlaknin, zanemarljiva ni niti vsebnost beljakovin,
- priporočljivo je predvsem uživanje polnovrednih žit, saj vsebujejo v primerjavi z oluščenimi žiti več prehranskih vlaknin, vitaminov in mineralov,
- žita so bogata z minerali, najpogosteje vsebujejo baker, magnezij in fosfor,
- med vitamini v žitih prevladujejo vitamini skupine B,
- v zadnjih letih se na slovenskih trgovskih policah pojavljajo tudi različna eksotična žita (in psevdžita), vendar so tista, ki jih tradicionalno gojimo in uporabljamo v Sloveniji, z vidika hranilne sestave zelo ugodna, še posebej ajda.

Vir: prehrana.si

Previdno

Nekatera žita vsebujejo gluten, ki se ga morajo izogibati bolniki s celiakijo, saj jim lahko uživanje živil, ki ga vsebujejo, povzroči hude težave. Ljudje, ki nimajo celiakije, lahko povsem varno uživajo žita z glutenom. Gluten je sicer beljakovina, ki jo najdemo v nekaterih žitih. Še posebej je pomemben v pekarstvu, saj daje ustrezne senzorične in tehnološke lastnosti kruhu ter drugim pekovskim izdelkom.

Žita, ki vsebujejo gluten, so pšenica, pira, oves, rž, ječmen, kamut in tritikala. Med psevdžita uvrščamo ajdo, proso, kvinojo in amarant.

Tim Nuč, finalist oddaje Exatlon

Po treh mesecih ponovno doma

Pred približno dvema tednoma se je Tim Nuč vrnil iz Dominikanske republike, kjer je snemal oddajo Exatlon. 27-letnik iz Šentvida pri Planini, znan tudi kot del akrobatskega dua Flipping Art, je v šovu prišel do finala, kjer je za las izgubil. V domači vasi so mu v soboto pripravili sprejem in ga pozdravili po stodnevni odsotnosti od doma. Pred tem so mu dali približno teden, da se je privadil nazaj na domače okolje.

JANŽE FRIC

Po več kot treh mesecih bivanja na karibskem otoku je bila vrnitev v Slovenijo pravi majhen šok. Pričakali so ga zgodnja zima, dež in oblaki. »Šel sem si ogledat praznično okrasitev in sem se na debelo oblekel, a me je še vseeno ves čas zeblo,« je svojo vrnitev in prilagajanje na zimo opisal Nuč.

Tudi na domač časovni pas se še ni popolnoma privadil. Nekaj časa po vrnitvi je bil še vedno bolj navajen na čas Dominikanske republike kot na domačega. Temu so seveda pripomogla tudi druženja s prijatelji, ki jih zaradi Exatlona ni videl več kot tri mesece.

Pretehtal vse vidike

Čeprav si ni nikoli predstavljal, da bo kdaj sodeloval v resničnostnem šovu, je po povabilu k sodelovanju v oddaji Exatlon vseeno še enkrat premislil in pretehtal vse vidike, preden se je na koncu odločil, da bo v oddaji kljub vsemu sodeloval.

»Pri salti nimaš časa razmišljati, kaj je treba storiti, in tako je tudi na poligonu.«

Pretehtalo je, kot velikokrat v njegovem življenju, gibanje. Dejavnost, s katero se ukvarja že celo življenje. »Ravno ta športni del oddaje me je pritegnil. Gibanje, v katerem sem vedel, da sem dober.«

Ozadje tekmovanja

Tim v Dominikansko republiko ni šel na dopust. Šest dni na teden so snemali oddajo, zato veliko prostega časa ni imel. »Med bivanjem sem padel v rutino. Skoraj vsak dan smo imeli tekme in največja razlika je bila glede tega, kdaj v dnevno so bile na sporedu.«

Lahko bi si mislili, da je najtežji del oddaje ravno športni, a za Tima ni predstavljal velike ovire: »Tekme niso bile naporne, vsaj ne z vidika vzdržljivosti.« Poligoni mu niso predstavljali velikega napore, saj »tistih trikrat ali štirikrat že gre.«

Bolj naporen del tekmovanja je bil tisti, ki ga je ne televiziji težje prikazati. »Psihični napor je bil razmeroma velik, čeprav se mi zdi, da sem se dobro spopadal z njim. Ni bilo lahkih in nepomembnih tekem. Vsaka je bila pomembna in vedno se je bilo treba bojevati za obstanek v tekmovanju,« je o drugi vrsti napora povedal Tim.

Veliko je moral vlagati v odnose s sotekmovalci, saj so izjemno veliko časa preživeli skupaj, tudi zato, ker se pred tekmovanjem niso poznali. »Trebalo je graditi odnose s sotekmovalci, tudi če niso bili vsi takšni ljudje, s katerimi bi se družil tudi v resničnem življenju. Če bi to zanemaril, bi lahko bivanje z njimi zelo hitro postalo zelo zahtevno,« je o psihološkem vidiku snemanja oddaje še dodal Nuč.

Poseben izziv je bilo bivanje v baraki. Medtem ko je ena ekipa za nagrado za zmago na tekmi recimo plavala z delfini, je bila druga prepuščena sama sebi v baraki, kjer je bilo za razliko od vile veliko manj razkošja. »Niso me toliko motili komarji ali to, da v baraki nisem dobil hrane, ki bi jo rad jedel, oziroma sem jo potreboval. Tam začneš pogrešati dom in lahko postaneš nejevoljen, kar lahko vpliva na zmogljivost tekmovanja.«

Dominikanska republika

Tim je v karibsko državo šel snemat oddajo, zato to ni bil izlet, v katerem bi lahko samo užival. Večino časa je s sotekmovalci preživel na tekmovališčih ali v vili, kjer so bili prepovedani. Edina možnost, da je doživel vsaj del dominikanskega vzdušja, je bila med prevozi med vilo in tekmovališči: »Skozi okno kombija sem sicer

Zdaj bo čas tudi za počitek.

lahko videl na ulice, ampak to ni bilo niti najmanj podobno temu, kar navadno počnejo turisti.«

Flipping Art

Akrobatska skupina Flipping Art je razlog, da je sploh bil povabljen k sodelovanju v oddaji Exatlon. Flipping Art je načeloma duo, ki ga poleg Tima sestavlja Luka Avguštin, čeprav se jima v zadnjem času pridružujejo tudi drugi. »Še vedno sva z Luko tista, ki največ delava za Flipping Art. Drugi člani se na nastopih pridružujejo priložnostno, ko jih potrebujemo. Postava je odvisna tudi od tega, kaj naročnik želi,« je razjasnil dilemo, ali je Flipping Art že več kot samo duo.

Vseh vragolij, ki jih izvajajo na nastopih, se je naučil sam. V pomoč so mu bili posnetki drugih ljudi na internetu, a zgolj kot orodje. Največja prednost pri učenju različnih salt je bila njegova gibalna inteligenca. Torej neko zavedanje in poznavanje lastnega telesa, a tudi zaupanje vanj, da bo vedelo, kaj je treba v neki situaciji narediti.

Pogrešal je nastope

»Če pogledam v prihodnost, vidim naju z Luko še naprej skupaj,« je na kratko strnil svoje poglede. Veliko potenciala vidi v spletnih tečajih, ki jih z Luko izvajata že leto, veseli se predvsem nastopov, ki jih je med snemanjem Exatlona pogrešal. »To sta ti dve stvari, na kateri se bom najbolj osredotočil, čeprav kaj dodatnega vedno pride vmes. A če delaš preveč naenkrat, ne moreš vsemu nameniti dovolj pozornosti.«

Foto: Planet TV, osebni arhiv

Tim v akciji na poligonu

... in še v drugo smer.

Tim postrani tako ...

»V naši ekipi se nismo niti enkrat zares sprli.«

»Seveda tudi padeš. A te padec hkrati utrdi, ugotoviš, da ni nič hudega, in se znebiš strahu pred njim.«

Pravljični nastopi v šolski telovadnici

Dobrodelni božični sejem in koncert

Čarobno desetletje griške šole

Prava čarobna pravljica se je 8. decembra razvila pred očmi gledalcev v šolski telovadnici v Grižah. Z nastopom decembrskih čarobnih likov, praznično oblečenih igralcev, pevcev in plesalcev so obeležili deseto obletnico delovanja nove šole in vrtca v Grižah.

BINA PLAZNIK

V programu so nastopili vsi štirje zbori in plena skupina Osnovne šole Griže in Podružnične osnovne šole Liboje ter otroci Vrtca Žalec, enote Griže. Za goste so povabili družine iz domačega

kraja: Frece, Oset in Dimec, njihovi otroci so že druga generacija, ki obiskuje OŠ Griže in POŠ Liboje. Uvod v prireditev je bil božični sejem, ki so ga postavili zunaj pred šolo. Na odlično

obiskanih stojnicah so ponujali ročno izdelane praznične okraske, voščilnice. Zbirali so »dobrosrčne prispevke« ter ves izkupiček namenili za šolski sklad. Veseli so, ker vsi obiskovalci radi prispevajo, šola pa vsak evro skrbno porabi za svoje potrebe.

Sodobno opremljeni

Marija Pavčnik, ravnateljica Osnovne šole Griže, je ob deseti obletnici delovanja v novih prostorih povedala, da marsikdo, ki se pri njih znajde prvič, pohvali umeščenost stavbe v pro-

stor in tudi notranjo razporeditev: »Vsi, ki smo poznali pogoje dela v stari stavbi šole in vrtca, smo toliko bolj veseli, da lahko živimo in delamo v sodobno opremljenih učilnicah in kabinetih, imamo prostorno knjižnico in telovadnico. Zavedamo se, da to ni dano vsakomur, zato še bolj cenimo pridobitev.« Ker se oddelki vrtca in šole sčasoma še polnijo, si pomagajo tako, da souporabljajo telovadnico oziroma predelajo kakšen prostor, da ga lahko uporablja več skupin.

Foto: Bina Plaznik

Prostovoljne prispevke so preimenovali v »dobrosrčne«.

Učenci izdelajo okraske in voščilnice ter se z veseljem urijo v prodaji.

Simpatični Božički iz papirja

Praznični kažipot pred OŠ Griže

S toplimi napitki in pecivom so poskrbeli za še prijetnejšo izkušnjo božičnega sejma.

Kajuhova dvorana gostila ritmične gimnastičarke iz enajstih držav

Skladnost in lahkotnost gibov uprizorile tudi deklice

Športno društvo za ritmično gimnastiko Juna Šport je v Celju pripravilo množično prireditev v dvorani I. gimnazije v Celju. Tako kot lani ga je poimenovalo Zimski pokal Juna.

DEAN ŠUSTER

Letos so organizatorji, večinoma sestavljeni iz vrst staršev, pričakovali 240 tekmovalk. Prišlo jih je 190, kajti viroza je vsepovsod posegla v športne vrste. Bile so iz desetih evropskih držav in Izraela. Vsaka država je s seboj pripeljala tudi sodnike in sodnice.

Celjski oddelek deluje tri leta

Športno društvo za ritmično gimnastiko Juna Šport je bil ustanovljen leta 2017 v Mariboru. Ustanoviteljica in glavna trenerka je Ksenia Čajnikova, predsednica ŠD Juna Šport je njena mama Olga Čajnikova, ki je hkrati ustanoviteljica dveh priljubljenih šol ritmične gimnastike v Rusiji. Je strokovna svetovalka trenerjev v sloven-

ski, madžarski in ciprski reprezentanci. Leta 2019 je bil odprt oddelek ŠD za ritmično gimnastiko v Celju. Društvo s svojimi tekmovalkami beleži zavidljive rezultate doma in v tujini, kjer dekleta največkrat zasedajo prva tri mesta v posamičnih nastopih z rekviziti (obroč, žoga ...) in brez njih ter v skupinskih nastopih.

Glavna trenerka je Ukrajinka

Glavna trenerka v Celju je Julia Golenkova, Ukrajinka iz Lvova, kjer je končala šolanje na državni univerzi za fizično kulturo in šport. Je diplomirana trenerka ritmične gimnastike. Bila je evropska prvakinja v fitnessu. Julia Golenkova trenira deklice od 4. do 12. leta. Z njimi je začel

Ksenia Čajnikova (Foto: DŠ)

Celje dobilo še eno tradicionalno tekmovanje

Organizatorji so se več mesecev pripravljali na mednarodno tekmovanje, dvorano pa so imeli na voljo šele v soboto zjutraj. Zato so zgodaj vstali in na hitro postorili vse potrebno.

Njihova in svoja stališča je predstavila Ksenia Čajnikova: »Zelo sem vesela, ker nam je že drugi uspešno izpeljali tekmovanje. Upam, da bo prireditev postala tradicionalna. Želim si tudi, da bi se čim več deklet vključilo v ta lep šport in da bi bila ritmična gimnastika tukaj priljubljena kot v Rusiji, Ukrajini, Belorusiji ...« Čajnikova je seveda hvalila svoj šport: »Za deklice je ritmična gimnastika eden najbolj primernih športov. Razvijajo gibljivost, skladnost, lahkotnost in ljubkost gibov, tudi eleganco pri izvedbi vaj. Kmalu se naučijo, kako se vesti ob zmagah in kako se pobrati po porazih.« Letos je Jekaterina Vedenejeva, Rusinja, ki od leta 2018 zastopa slovenske barve, pisala zgodovino slovenske ritmične gimnastike. Na svetovnem prvenstvu v Sofiji je za Slovenijo dosegla zgodovinski uspeh. S trakom je osvojila bronasto kolajno. Kdaj bodo celjske tekmovalke nastopile na velikih tekmovanjih, najprej za mlajše kategorije? »Imamo več starostnih selekcij. Več deklic se vpiše v naša društva, bolje vadijo in v medsebojnem boju se nato izpostavi kakovost. Pred njimi je dolga in naporna pot. Kot v vsaki stvari v življenju je treba nekaj potrpljenja,« pravi Čajnikova, ki živi v Kopru. V Celju so treningi ritmične gimnastike trikrat na teden v veliki telovadnici I. gimnazije v Celju, enkrat pa v manjši.

DŠ

Mlade celjske tekmovalke s trenerko Julio Golenkovo, ki stoji desno. (Foto: Robert Seme)

la sodelovati pred tremi leti, zdaj njene varovanke žanjejo uspehe doma in tudi po Evropi. Lani je bilo mednarodno tekmovanje v ritmični gimnastiki prvič v Celju in se ga je udeležilo sto tekmovalk iz šestih držav. Bilo bi jih več, a so takrat vladali covidni ukrepi. Od predstavnic celjskega kluba so prva mesta v različnih kategorijah osvojile Hana Seme Poznič, Jana Lili Trtnik, Daiša Vranc, Zarja Kralj Šentjunc, Korina Stropnik in Kristina Biščan. Druge so bile Kiara Draganović, Irina Gala Kos, Tiara Otavnik in Helena Stefanović, tretji pa sta bili Alina Grobelnik Lugarič in Alia Bogdanova.

Hana Seme Poznič (Foto: Robert Seme)

Alia Bogdanova (Foto: Robert Seme)

Daiša Vranc (Foto: Robert Seme)

Med mimohodom najboljših ... (Foto: Andraž Purg - GrupA)

... so bile zelo dejavne mamice, ki so morale ovekovečiti uspehe hčera. (Foto: Andraž Purg - GrupA)

Otvoritveni baletni nastop (Foto: Andraž Purg - GrupA)

Helena Stefanović (Foto: Robert Seme)

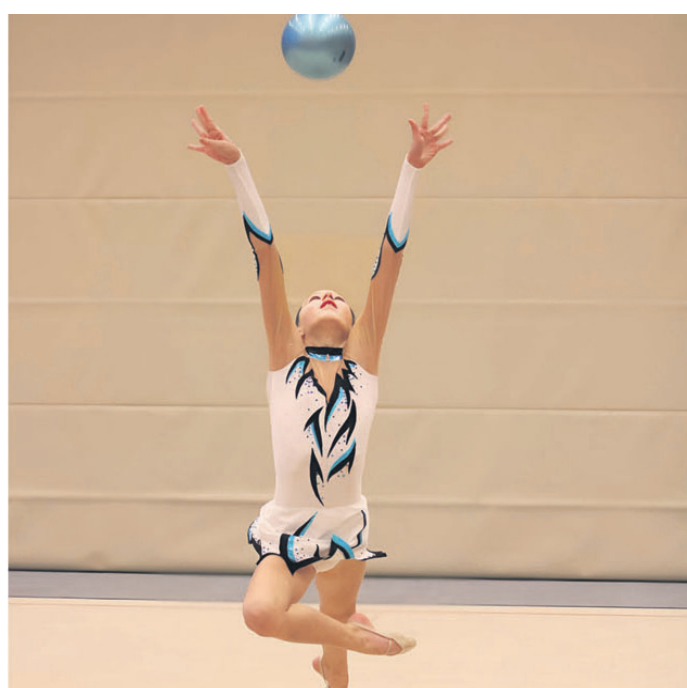
Irina Gala Kos (Foto: Robert Seme)

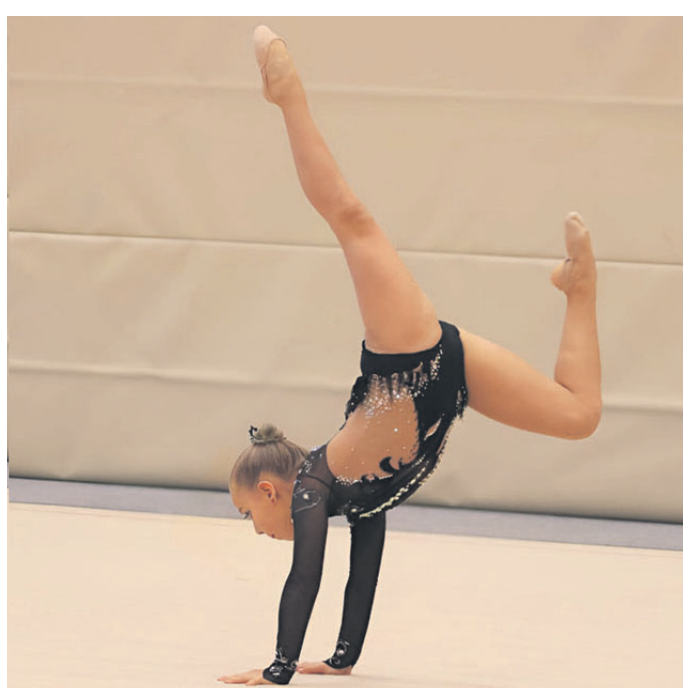
Klara Draganović (Foto: Robert Seme)

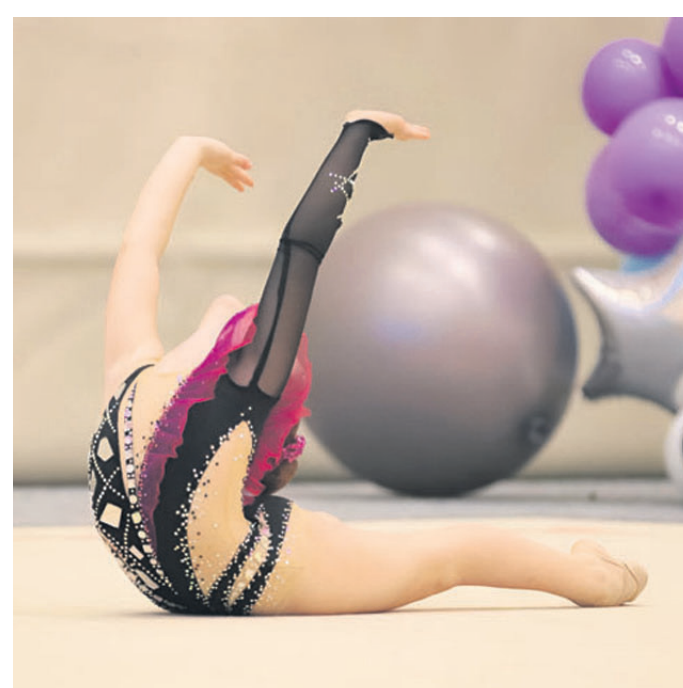
Kristina Biščan (Foto: Robert Seme)

Lili Jana Tratnik (Foto: Robert Seme)

Tiara Otavnik (Foto: Robert Seme)

Zarja Kralj Šentjunc (Foto: Robert Seme)

Ultramaratonka, ki rada izdeluje jaslice

Njene strasti so se iz nog prestavile v roke

Da imamo ljudje v sebi številne darove, za katere morda sploh ne vemo, pravi Helena Fric Križanec iz Rogaške Slatine. Že vrsto let goji strast do ultramaratonov. Ko je njeno družino pretresla težka bolezen njenega moža, je odkrila še svoje veselje do izdelovanja jaslic. »Velikokrat je tako, da skušamo iz težkih okoliščin potegniti najboljše, kar lahko. Sama sem ob moževi bolezni odkrila nekaj, na čemer lahko gradim naprej, kar me veseli, mi daje energijo. Vsakič, ko začenjam ustvarjati na novo, občutim nov izziv,« je dejala.

TINA STRMČNIK

Svoje zanimanje do ultramaratonov je odkrila po štiridesetem letu, ko so bili njeni otroci že nekoliko večji. Treninje za naporne preizkušnje so jo vodili po številnih vrhovih. Nato je nastopilo obdobje, ko se ji je zdelo pomembnejše, da je čim več časa preživela doma s svojim možem, ki je zbolel zaradi oblike krvnega raka. »Ko življenje človeka prostorsko omeji, korake zamenjajo druge strasti. Takrat so se moje strasti prestavile iz nog v roke,« je pojasnila. Danes neguje obe zanimanji. V toplejših mesecih premaguje dolge razdalje, v hladnejših se prestavi v svojo delavnico in tam napolni svojo dušo. »Vem, da me pri vsem tem podpira mož, ki ga danes žal ni več med nami,« je povedala.

Najprej siporeks, nato stirodur

Ko je bila majhna deklica, je s staršema ob praznikih pod smrečico postavljala papirnate jaslice. Pred desetimi leti se je odločila, da bo za domačo uporabo izdelala jaslice iz siporeksa. Izdelek je pričakovanja družine izpolnil za nekaj let, nato so se ga člani sčasoma naveličali. Nato je dobila idejo za izdelavo jaslic iz stirodurja, materiala, značilnega za gradbeništvo. »Prijateljica mi je dejala, da sem sicer res zelo ustvarjalna, a da dvomi, da bom svojo zamisel uresničila do predbožičnega dne. Njene besede so me še dodatno spodbudile in na koncu mi je uspelo, da smo z družino figurice lahko postavili na nastale stavbe.«

Najprej je iz stirodurja s pomočjo noža z lomljivim rezilom oz. »olfa« noža ustvarila primorsko vasico z različnimi hiškami, morjem. Za sveto družino si je domovanje zamislila v skali. Nato je primorskemu mestu dodajala ulice in stavbe, na primer pekarnice, vinske kleti, sušilnice mesa.

Od Donačke do Orienta

Letos se je lotila izdelave sklopa stavb, značilnih za kraje pod Donačko goro in Bočem. Iz stirodurja je med drugim ustvarila še vasico z orientalskim pridihom. Njene jaslice oživijo tudi s pomočjo naravnih materialov, med drugim kamnov, okrasnih trav in drevesnih vej.

Stavbe imajo številne skrbno zasnovane podrobnosti, kot so okna, ograje, lestve, vodnjaki, čebri. In tudi vse to Helena

Fric Križanec izdelava iz stirodurja. »Ta material je precej hvaležen za oblikovanje. Čeprav ga lahko režem, ima svojo čvrstost. Primeren je na primer tudi za izdelavo streh podeželskih hiš. Takrat na milimetrski trakove prenesem vzorec lesa, nato jih nalepim na stavbe in pobarvam z akrilnimi barvami.«

Domislila se je še jaslic v skrinjici. To pomeni, da lahko človek jaslice ob koncu praznikov zapre, jih shrani in nato odpre ob naslednjem božiču. Izpod njenih prstov so nastale tudi jaslice v laternah.

Idej ji ne manjka

Nekatere jaslice, ki jih je Helena Fric Križanec ustvarila v zadnjih treh letih, so svoje domovnjice dobile pri njenih sorodnikih in znancih. Ker je doslej oblikovala ogromno zanimivih izdelkov, se je odločila tudi za razstavo. Najprej so bile na ogled v gasilskem domu Prostovoljnega gasilskega društva Steklarna Rogaška Slatina, nato je sledilo še povabilo slatinske knjižnice.

Idej za nove stvaritve ima neskončno. Razmišlja o jaslicah v manjših vinskih sodih, o jaslicah, ki bi jih ljudje lahko poklanjali kot darilo. Slednje bi lahko bile zasnovane kot pomanjšana domačija obdarovanca. »Čez leto bi služile kot maketa, spomin na družinske korenine, pred božičnimi prazniki pa bi nanje lahko postavili figurice.«

Možu in očetu v spomin

Kako se je razvijala strast do ultramaratonov? Najprej se je udeleževala pohodov. Naslednji večji izziv je bil vzpon na Triglav. Nato ji je pod kožo zlezlo premagovanje dolgih razdalj. Doslej se je petkrat udeležila tekaške prireditve na Hrvaškem z naslovom 100 milj Istre. Na 166 kilometrov dolgi razdalji je vsakokrat premagala šest tisoč višinskih metrov.

»Najbolj prestižna gorska tekaška preizkušnja je Mont Blanc trail, ki se ga želi udeležiti vsak navdušenec nad tem športom. To mi zdaj še ni uspelo. A morda tudi ta tek kdaj pride na vrsto.«

Sodeluje še na gorskih preizkušnjah v Sloveniji. Letos je premagala gorski maraton z naslovom Ultra pušeljce

trail, ki v 110-kilometrski razdalji med drugim obreže vrhove, kot so Črna prst, Porezen, Blegoš in Ratitovec. Čeprav se na omenjeni maraton ni mogla veliko pripravljati, je prišla do cilja. »Pot mi je uspelo premagati možu v spomin,« je dejala.

Preizkušnje, ki jih prinaša življenje, jo večkrat nagovorijo na svoj način. Leta 2013 se je domislila gorskega izziva v svojem okolju, ki ga je naslovlila 24 ur Donačke. Od Rudijevega doma je namreč 24 ur hodila na vrh omenjene rogaške gore in nazaj. Ta dogodek je posvetila svojemu očetu, ki je bil zelo bolan in je kasneje umrl. »Vedno me je učil, da je treba v življenju znati potrpeti, ne pa trpeti. Ko sem se podajala na dolge razdalje, mi je vedno rekel, naj pazim nase. Pred vzponi na Donačko goro mi je te besede izrekel zadnjič.« Ljudje se še vedno udeležujejo pohoda, v sklopu katerega se 24 ur vzpenjajo na to priljubljeno vzpetino. Le da so organizacijske vaje zdaj prevzeli drugi.

Foto: SHERPA

Jaslice v laterni

Tako je videti haloška pokrajina.

Romantičen prostor v leseni skrinjici

»Donačka gora je moja domača gora, saj sta z njo povezana moje otroštvo in obdobje odraščanja.«

»V vsakih jaslicah ostane del moje duše. To mi največ pomeni,« pravi Helena Fric Križanec.

»Izdelava jaslic je podobna gradnji hiše. Posameznih korakov se ne da prehitevati. Najprej je treba končati en del, šele nato se lahko lotiš drugega. Tudi če bi želela zjutraj začeti in zvečer končati, mi ustvarjanje tega preprosto ne dovoli.«

Izdelovalci so poleg voska, lesa, ličja, glinje uporabili tudi druge, manj običajne materiale.

teriala, iz katerega so izdelane jaslice. Med zelo netipične sodijo tiste iz koruznega ličja in jaslice, narejene v orehovi lupini. Slednje prihajajo iz Male Polane. Ob tem so na ogled tudi jaslice iz stekla in medene jaslice, po katerih je znana Lea Babič z Bizeljskega. »Res neverjetno, kaj vse lahko ljudje ustvarijo,« je navdušen Drago Kozinc.

Od stalnih do novih »sodelavcev«

Med razstavljalci jih je kar nekaj, ki so sodelovali na skoraj vseh dosedanjih razstavah jaslic v Jurkloštru oziroma so morda manjkali samo enkrat. Med njimi so akademski kipar Viktor Konjedic ter že omenjena Ana Korenč in Marjan Vodnik. Drago Kozinc ob tem dodaja, da so vsako leto na ogled druge jaslice, morda so na tokratni razstavi dvojne, ki so bile v preteklosti že predstavljene in ki obiskovalce vedno znova navdušijo.

Nekaj razstavljalcev se v Jurkloštru tokrat predstavlja prvič. Draga Kozinca ob tem veseli, da so to mlajši ustvarjalci oziroma ustvarjalke. »Vesel sem, da imamo možnost občudovanja umetnin mladih ljudi, ki s srcem ustvarjajo in bogatijo to kulturno in versko tradicijo,« dodaja.

Foto: Andraž Purg - GrupA

Na ogled jagodni izbor slovenskih jaslic

Podobe svete družine med kartuzijanskimi zidovi

V Jurkloštru so tokrat na ogled tudi jaslice, ki so pred leti navduševale obiskovalce razstave v Vatikanu. Ustvarila jih je Klavdija Simler. Narejene so v zelo zahtevni tehniki pergamano. Figure je ustvarjala pol leta. Z njimi je najprej navdušila v društvu slovenskih jasličarjev, ki so Klavdijine jaslice prijavili na mednarodni vatikanski natečaj. Uvrščene so bile na razstavo 100 jaslic, ki si jih je ogledal in jih blagoslovil papež Frančišek. (Foto: SHERPA/arhiv NT)

V starodavni kartuziji v Jurkloštru je letos ponovno na ogled razstava slovenskih jaslic, ki so jo že šestnajstič zapovrstjo pripravili v Društvu ljubiteljev jaslic Slovenije, Zavodu Odon Jurklošter in tamkajšnji župniji. Predstavljenih je približno 50 domiselno izdelanih jaslic različnih oblik in velikosti ter iz najrazličnejših materialov. Skoraj vse so na ogled prvič, ustvarili so jih jasličarji iz vseh koncev Slovenije.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Tradicija postavljanja razstave jaslic v Jurkloštru se je začela pred skoraj dvema desetletjema. Pobudo zanjo je dal takratni župnik v tem kraju pater Karel Gržan. Od tedaj razstavo pripravijo vsako leto, izjema sta bili le zadnji dve koronski leti. Letos je predstavljenih nekoliko manj jaslic kot pretekla leta, ko jih je bilo na ogled tudi do 70, a to ne pomeni, da je njihova kakovost zato kaj manjša, pravi podpredsednik Društva ljubiteljev jaslic Slovenije **Drago Kozinc**. »V Jurkloštru vzdržujemo raven kakovosti, ki je značilna za najbolj prestižne razstave jaslic v Sloveniji,« poudarja.

Vrhunske umetnine priznanih jasličarjev

Na razstavi je tako mogoče videti vrhunske umetnine. Med njimi so tudi jaslice, ki so bile pred nekaj leti na razstavi v Vatikanu, kjer je predstavljen jagodni izbor jaslic z vsega sveta. Slovenijo je takrat zastopala Klavdija Simler s Planine pri Sevnici. In te nje jaslice so zdaj na ogled v Jurkloštru. Na razstavi sicer sodeluje kar nekaj priznanih jasličarjev, ki so znani po vsej Evropi in celo po svetu. Med njimi sta Ana

Korenč, ki se predstavlja z glinenimi jaslicami, in rezbar Marjan Vodnik, za katerega je značilno, da celotne jaslice upodobi v enem kosu lesa.

Na razstavi v Jurkloštru se s svojimi domiselno izdelanimi jaslicami predstavljajo jasličarji iz vse Slovenije, vsako leto sodelujejo tudi domačini. Navdihujoča je tudi izbira ma-

Pripravilavci razstave jaslic se trudijo, da vsako leto pokažejo jaslice, ki še niso bile razstavljene v Jurkloštru. Nad njimi je navdušen tudi direktor Zavoda Odon Jurklošter Janko Cesar.

Razstava jaslic v kartuziji Jurklošter bo na ogled do 15. januarja 2023, in sicer ob sobotah, nedeljah in praznikih med 15. in 17. uro, lahko tudi po dogovoru.

Za jaslice rezbarja Marjana Vodnika je značilno, da so izdelane iz enega kosa lesa.

AMALIJA LAZAR
5let
JAGNJENICA

Najmlajša ustvarjalca, ki tokrat svoje jaslice razstavlja v Jurkloštru, šteje le pet let.

PRIDRUŽITE SE EKIPI **NOVEGA TEDNIKA IN RADIA CELJE!**
V ČAROBNEM DECEMBRU PRIŽGIMO ISKRICE SREČE
V BOŽIČNEM VOJNIKU

Druženje z ekipo Novega tednika in Radia Celje in veliko ustvarjalnih in lepih trenutkov

16. DECEMBER OD 16. DO 18. URE
OSREDNJE PRIZORIŠČE BOŽIČNEGA VOJNIKA

novi tednik

Vedno
z menoj!

radio celje

www.novitednik.si www.radiocelje.si

WWW.NOVITEDNIK.SI

Električni
ŽAR

ZA VSE NOVE NAROČNIKE
NOVEGA TEDNIKA

To pa še ni vse!
Med vsemi obstoječimi
naročniki bomo izžrebali
5 prejemnikov
električnega žara
GRP 100.

NAROČILNICA ZA **novi tednik**

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon: E-naslov:

Datum naročila: Podpis:

Naročnino bom plačeval: mesečno na 3 mesece na 6 mesecev letno

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Pogoji in spletna prijava: <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19
3000 Celje

Žar boste prejeli vsi novi naročniki Novega tednika, ki boste sklenili naročniško razmerje za vsaj 12 mesecev.

Prezem žara bo mogoč na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje po plačanih treh mesečnih položnicah oziroma s potrdilom o darilu v Inplanu na Ptuj, kjer boste prejeli tudi kavico s sladico.

INPLAN PTUJ

VSE ZA PIKNIK

Brezplačna številka
080 73 00
www.inplan.si

PLIN

Več informacij: narocnine@nt-rc.si, telefon 03/422-51-71.

Spletna prijava in pogoji: www.novitednik.si/postanite-narocnik

Prodajalec – skladiščnik v TPC Saša m/ž (Nazarje)

Od vas pričakujemo: vsaj IV. stopnjo strokovne izobrazbe, najmanj eno leto delovnih izkušenj na istem ali podobnem delovnem mestu, veljaven izpit za upravljanje z viličarjem je zaželen, ni pa pogoj, vozniški izpit B-kategorije, tehnično razgledanost, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja, profesionalno komunikacijo in osebno urejenost, zaželene so delovne izkušnje z delom v kmetijski trgovini, železnini ipd. Ponujamo zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev, možnost osebnega in strokovnega razvoja. Prijave zbiramo do 12. 1. 2023, s pripisom Prodajalec – skladiščnik. KZ Šaleška dolina, z.o.o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več na www.trgotur.si.

Ključavničar/Varilec (delavec v proizvodnji) m/ž (Celje)

Opis delovnega mesta: osnovno branje načrtov in druge tehniške dokumentacije. Osnovna obdelava: vrtanje, rezanje, brušenje kovinskih delov. Varjenje preprostih elementov s postopki varjenja MIG/MAG, preven-

tivno in kurativno vzdrževanje varilnih aparatov ter drugih orodij, skrb za varno delo ter čisto in urejeno okolje, sodelovanje v projektih, nadzor kakovosti izdelave. Kaj pričakujemo: ročne spretnosti, natančnost, iznajdljivost in delovno vztrajnost, izobrazba ni pomembna, dovolj so izkušnje, vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih. Prijave zbiramo do 30. 12. 2022. Biro Ogis, d.o.o., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več na www.trgotur.si.

Skladiščnik – prodajalec m/ž (Smartno ob Paki)

Od vas pričakujemo: vsaj IV. stopnjo strokovne izobrazbe, najmanj eno leto delovnih izkušenj na istem ali podobnem delovnem mestu, veljaven izpit za upravljanje z viličarjem je zaželen, ni pa pogoj, vozniški izpit B-kategorije, tehnično razgledanost, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja, profesionalno komunikacijo in osebno urejenost, zaželene so delovne izkušnje z delom v kmetijski trgovini, železnini ipd. Ponujamo vam takojšnjo zaposlitev za določen čas 6 mesecev s poskusnim obdobjem dva meseca in možnostjo podaljšanja v nedoločen čas. Prijave zbiramo do 5. 1. 2022. KZ Šaleška dolina,

z.o.o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več na www.trgotur.si.

Delavec za sestavo strojev (Žalec)

Zaželeno znanje: branje tehničnih načrtov, spretnost z orodjem, izpit za viličarja, srednja poklicna ali tehnična izobrazba. Ponujamo dopoldansko delo in poln delovni čas, za nedoločen čas s poskusnim obdobjem. Prijave zbiramo do

10. 1. 2023 na office@vija.si. VI-JA, d.o.o., Levec 71b, 3301 Žalec. Več na www.trgotur.si.

Študentsko delo (Velenje)

Iščemo študenta višjih/zaključnih letnikov. Prednost imajo študenti pravne fakultete, kadrovskega menedžmenta, organizacijskih ved. Iščemo študenta za delo na

delovno-pravnem področju. Zagotovljeno mentorstvo in uvajanje na vseh področjih. Postopno sodelovanje med študijem želimo spremeniti v redno zaposlitev po zaključenem študiju. Prijave sprejemamo na maja@trgotur.si, s pripisom Trgotur – študentsko delo. Trgotur, d.o.o., Ljubljanska cesta 13, 3320 Velenje. Več na www.trgotur.si

televizija celje
KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SiOL kanal 673 amio kanal 306 telemach kanal 271 T2 kanal 152

Obrazi
ŠTEVILKA 12 | DECEMBER 2022 | 4,50 EUR

DENIS AVDIČ
TA SVET BI
MORALE VODITI
ŽENSKO

VINCI VOGUE
ANŽLOVAR
POKOJNINE
NE BO NITI
ZA STROŠKE

ALEKSANDER
ZADEL
STALNA SREČA
JE NEVARNNA
PSIHOPATOŠKA
MOTNJA

ALENKA IN
KAMENKO KESAR
Dobrem ima
preliločinski
učinek

ALFI NIPIC
Nekateri gre
dobro, drugi
užljano video
uporabiti

VESNA MILEK

**MORDA S TEM, DA ŽIVIŠ
SAM, NI NIČ NAROBE**

BRANJE Z ZANOSOM ŽE V PRODAJI

ZAGOTOVITE SI LETOŠNJE CENE
VSE DO 27. 2. 2023!*

SENIOR ODDIH v Termah Dobrna

5 x polpenzion + BREZPLAČEN PREVOZ

že od 290 € na osebo v hotelu Park (do 30. 12. 2022)

že od 310 € na osebo v hotelu Vita ali Vili Higiea

Paket vključuje: polpenzion, bivanje v hotelih 4*, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, 1 x bioptron svetlobno terapijo ali termo/crio oblogo, 1 x parafinsko oblogo za roke...

✓ BREZPLAČEN PREVOZ OD VAŠEGA DOMA DO TERM DOBRNA IN NAZAJ, po vsej Sloveniji, brez omejitve kilometrov.

✓ BREZ DOPLAČILA ZA ENOPOSTELJNO SOBO.

*Ponudba velja za bivanje od 18. 12. – 30. 12. 2022 in od 02. 01. - 28. 02. 2023 za rezervacije na telefonski številki 080 22 10 ali e-naslovu info@terme-dobrna.si.

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA Z MERCATOR PIKA KARTICO.

— SINCE 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE

BREZPLAČNA ŠTEVILKA:
080 22 10
info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

city center

Božiček
obdari prav vse otroke...

SREDA,
21.12. MED 16.
IN 19. URO

Podnebne spremembe skozi oči strokovnjakov

V Višji strokovni šoli Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti smo konec novembra organizirali strokovni posvet na temo Rastline in podnebne spremembe. O podnebnih spremembah se veliko piše in govori. Predvideni so najrazličnejši scenariji, analize in predvidevanja, kako bodo spremembe vplivale na nas. Ker se manj piše in govori o rastlinah, v naši šoli pa izobražujemo za poklice, povezane z rastlinskim svetom, smo povabili različne strokovnjake, ki so nam na podlagi svojih izkušenj osvetljuje to področje. Povzetki posveta nakazujejo, da bomo v prihodnje morali razmišljati, kaj bomo sadili, kaj bomo jedli in kako bomo varovali rastlinski svet ter okolje za rastline in življenje.

Dr. Robert Brus iz Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani je v svojem prispevku poudaril, da bo v prihodnje

gojenje gozdov zelo zahtevna naloga. Pomembno je, da so naši gozdovi biotsko zelo raznovrstni. Imamo gozdne in pragozdne rezervate, ki so jedra z najvišjo ohranjeno biotsko raznovrstnostjo, znamo dobro gospodariti z gozdovi in imamo izdelane konkretne ukrepe za ohranjanje gozdne raznolikosti. Vse to bo lahko pomembno za ohranjanje naših gozdov.

Anže Medved iz Arsa je pojasnil razliko med vremenom in podnebjem ter predstavil dolgoletne analize stopnjevanja podnebnih razmer v Sloveniji. Zadnja leta so Sloveni-

jo prizadeli vročinski valovi, suše, gozdni požari, poplave in pozebe. Vse analize kažejo, da se bodo ekstremi nadaljevali. S prilaganjem, premišljenim izborom odpornih rastlinskih vrst, sistematično gradnjo namakalnega sistema in aktivnim blaženjem lahko nekoliko omilimo podnebne spremembe.

Strokovnjak za trajnostno, sonaravno gospodarjenje z vodnimi viri v Sloveniji dr. Tajan Trobec iz Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je predstavil vplive podnebnih sprememb na vodne vire. Voda je pomemben element za ohranjanje biodiverzitete rastlinskega sveta in za življenje ljudi v okolju. Hudourniško delovanje naših voda in s tem povezane morebitne poplave lahko v prihodnje povečajo nevarnost in otežijo življenjske pogoje.

Specialist za poljedelstvo, okrasne rastline in zelenjadarstvo Igor Škerbot iz celjske enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije je izpostavil nekatere posebnosti v tehnologiji pridelave vrtnin na prostem in v rastlinjakih. Med te posebnosti štejemo uporabo različnih zastirk za manjše izhlapevanje tal v času rasti

in izbiro odpornejših sort ob ohranjanju slovenskega semenskega materiala. Pomembna bo strokovno vodena pridelava glede na lokacijo njihovih površin slovenskega prostora.

Jožica Golob Klančič je dolgoletna pridelovalka trajnic. Prepričana je, da selekcija dobrih, trpežnih in lepih trajnic, posajenih na primernih rastiščih, zagotavlja dolgoživost rastlin in prilagojenost podnebnim spremembam. Dr. Aleksander Marinšek z oddelka za gozdno ekologijo Gozdarskega inštituta Slovenije je predstavil vključevanje tujerodnih drevesnih vrst kot velik potencial za slovenski prostor, predvsem na mestnih območjih. Njihove sposobnosti prilagajanja in trdovratnost na območju rasti niso zamenljive. Največ, kar lahko naredimo v času, ko temperature zraka naraščajo, sta pravilna izbira drevesnih vrst za gojenje v urbanih območjih in vzpostavitev katastra dreves.

Miloš Milovanović iz Vrtarije Toplak ima dolgoletne izkušnje načrtovanja in izvedbe zasaditev tako na javnih kot zasebnih površinah. Predstavil je nekaj tujih izkušenj iz sredozemskega

prostora in primere uspešnih, zanimivih, tematskih zasaditev v Sloveniji. Vladimir Planinšek iz Drevesnice Omorike se je osredotočil na problematiko zelenih površin v mestih. Medtem ko je Matjaž Mastnak iz Arboretuma Volčji Potok izpostavil, da so drevnine odporne na krajše podnebne spremembe, če pa so to pogostejše, intenzivnejše in v nepravem času, nastane problem njihovega preživetja. Ob spremenjenem podnebjem obstaja nevarnost pojavljanja novih boleznih in škodljivcev. Ob nepravilnem zaviranju in oskrbi lahko povzročijo propad nekaterih drevesnih vrst.

Vsi udeleženci posveta smo dobili odgovore na številna vprašanja, ki si jih zastavljamo pri svojem delu. Raziskave in analize strokovnih ustanov nakazujejo, da bodo v prihodnje spremembe temperatur, uničujoče poplave in spremembe na prehodu letnih časov vplivali na naše življenje in vseh drugih živih bitij. Strokovnjaki bodo morali s prepričljivimi argumenti osveščati širšo javnost, kaj je dobro in kaj ni. Vedno obstaja možnost omilitev sprememb.

NADA REBERŠEK NATEK

V Višji strokovni šoli Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti so konec novembra organizirali strokovni posvet na temo Rastline in podnebne spremembe. (Foto: Barbara Pajk)

Diplome prejela že enajsta generacija študentov

V torek, 29. novembra, je bila v Marinovi dvorani Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega svečana podelitev diplom novim diplomiranim ekotehnologinjam in ekotehnologom ter magistricam ekotehnologije.

Podelitev diplom je vedno poseben, svečan dogodek. Tako za diplomante kot tudi za vse tiste, ki so jim na študijski poti tako ali drugače stali ob strani in jih podpirali. A je bila letošnja prireditev vendarle nekaj posebnega in se bo kot takšna zapisala v zgodovino naše ustanove. Tokratni diplomanti so namreč študij začeli v Visoki šoli za varstvo okolja, ob koncu pa so prejeli diplomu Fakultete za varstvo okolja.

Diplome je iz rok dekana prof. dr. Boštjana Pokornjaja in direktorja doc. dr. Gašperja Gantarja prejelo 26 diplomantk in diplomantov ter tri magistrice ekotehnologije. »Leto 2022 bo za vse nas v zgodovino zapisano z velikimi črkami, saj je Visoka šola za varstvo okolja postala fakulteta. Večletno načrtno delo, v okviru katerega smo se kadrovske okrepili, močno intenzivirali svoje udejstvovanje tako na znanstvenoraziskovalnem kot strokovnem področju ter investirali v nadgradnjo laboratorijske opreme, se je odrazilo v uresničitvi tega cilja. Postajamo še bolj prepoznavni, odprle so se nove možnosti za nadaljnji razvoj,

Enajsta generacija diplomantk in diplomantov Fakultete za varstvo okolja v družbi dekana Boštjana Pokornjaja in direktorja Gašperja Gantarja (Foto: Hans Avberšek)

prav tako nam bo olajšano vključevanje v mednarodne raziskovalno-razvojne konzorcije,« je med drugim v nagovoru diplomantom dejal dekan Boštjan Pokorny. Ob tem je izpostavil, da pridobljeno interdisciplinarno znanje diplomatom odpira številne priložnosti na različnih področjih. Pozval jih je, naj pridobljeno znanje čim bolj izkoristijo na nadaljnji študijski ali poklicni poti. Ob tem je poudaril, da preoblikovanje v fakulteto ni edini pomemben dosežek leta 2022. »Pridobili smo tudi koncesijo za izvajanje magistrskega študijskega programa varstvo okolja in ekotehnologije. Tako je z letošnjim študijskim letom študij začela prva generacija rednih študentov na drugi stopnji.«

Fakulteta za varstvo okolja ima že od ustanovitve sedež v Velenju. Za njeno rast in razvoj je zelo pomembno sodelovanje z lokalno skupnostjo. Nove diplomantke in diplomante je z obiskom počastila tudi podžupanja Mestne občine Velenje Aleksandra Vasiljevič in jim zaželela vse

dobro na nadaljnji življenjski poti. »Prizadevamo si, da bi nove priložnosti našli v Velenju, okolju, kjer ste začeli uresničevati svoje sanje. Veliko uspehov in naj vas povsod spremlja sreča.«

Slovesno zaobljubo diplomantov Fakultete za varstvo okolja je prebrala diplomantka Nuša Erjavec, uspešna in aktivna študentka ter tudi športnica plavalka. Med drugim je leta 2019 zastopala fakulteto v državni reprezentanci na 30. poletni Univerzijadi v Italiji, največjem svetovnem športnem tekmovanju študentov.

Za glasbeno spremljavo svečanega dogodka so poskrbeli člani trobilnega ansambla Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega pod mentorstvom prof. Mitje Škorjanca ter violinistka Tjaša Gorjanc in pianistka Barbara Verhovnik.

LKK

Redkev velikanka

Vzgojiteljica Leonida Podgoršek iz Vrtca Šentjur je pridelala nenavadno težko redkev. Tehtala je kar dva kilograma in pol.

S svojim pridelkom je zelo zadovoljna, zato upa, da bo naslednje leto pridelek vsaj tako dober ali celo še boljši. Ker je Leonida dobrega srca, je nekaj redkev prijazno podarila svojim sodelavkam. NT

Takole velika redkev je zrastle na vrtu Leonide Podgoršek iz Šentjurja.

novi tednik

»Brati časopis ni navada, je privilegij biti verodostojno obveščen«

Spoštovani naročniki Novega tednika

Zaradi stroškov poslovanja s Pošto Slovenije želimo s 1. 1. 2023 v družbi NT&RC uvesti poslovanje oz. posredovanje mesečnih položnic tudi preko elektronske pošte.

Višina stroškov pa ni edini razlog, saj tudi mi želimo z zmanjšanjem papirnega poslovanja prispevati k varovanju narave.

Vljudno vas prosimo, da vaš elektronski naslov posredujete na elektronski naslov: narocnine@nt-rc.si ali na tel. št. 03 422 51 44

Hvala
Uredništvo Novega tednika

55 Prešernovih priznanj in tri naj kratke zgodbe

Na Gimnaziji Celje – Center so tudi letos ob Tem veselem dnevu kulture podelili šolska Prešernova priznanja in razglasili letošnje zmagovalce natečaja Naj kratka zgodba.

Že več kot deset let je Ta veseli dan kulture na Gim-

naziji Celje – Center (GCC) prav poseben dan, saj se s slovesnostjo ne spominjajo le rojstnega dneva največjega slovenskega pesnika, ampak uspešnim dijakom podelijo tudi šolska Prešernova priznanja ter razglasijo zmagovalce šolskega natečaja za naj-

kratko zgodbo. Na kulturni prireditvi z naslovom Prihodnost je zdaj, ki je bila 5. decembra na GCC, so poudarili pomen kulture za prihodnost naše družbe in sveta. Prireditve so obogatili dijaki z recitali sodobnih pesnikov in z raznovrstnimi glasbeni-

mi točkami. Kot vsako leto so tudi tokrat izdali poseben koledar, ki je delo dijakov umetniške gimnazije likovne smeri, izšel je tudi razpis za dijaške prispevke za literarno revijo Podstrešje, ki bo izšla konec šolskega leta, odprt pa bo do svetovnega dneva po-

ezijske, ki ga praznujemo 21. marca.

55 dijakinj in dijakov je za svoj izjemen prispevek h kulturnemu utripu v šoli in zunaj nje dobilo šolska Prešernova priznanja, zmagovalki natečaja za naj kratko zgodbo, ki ga že 15 let razpisuje knjižnica GCC, sta postali Ana Kumperger iz 3. č. letnika, ki je z zgodbo Cesta prepričala strokovno komisijo, in Nina Šoštarč iz 2. a. letnika, ki je z zgodbo Pobarvanka življenja prepričala bralce. Strokovna komisija je podelila še posebno pohvalo, ki jo je za zgodbo Vlak umazanih Slovanov prejel Izidor Slapnik iz 4. b. letnika. Na natečaju je sicer letos z zgodbami sodelovalo 13 mladih avtoric in avtorjev. Letošnja zmagovalka Ana

Kumperger se lahko pohvali še z dvema izjemnima literarnima dosežkoma v preteklih tednih, saj je prejela tudi 2. nagrado na natečaju za najboljšo ljubimsko pismo in 1. mesto na literarnem natečaju Ljubim, torej sem. Za še eno kulturno odličje so poskrbeli tudi mladi filmarji z GCC, ki so na 15. festivalu amaterskega filma pometli s konkurenco – film Voda je namreč prejel dve najvišji festivalski nagradi, za najboljši film po mnenju strokovne komisije in za najboljšo režijo.

S prireditvijo se je na GCC nadaljevalo pestro decembrsko dogajanje, ki ga je 1. decembra uvedel tradicionalni Miklavžev koncert. Tega so ponovili 8. decembra v Unionski dvorani v Mariboru, ko so bili glasbeniki z GCC gostje kolegov z II. gimnazije Maribor. GD

Fotografija prejemnikov šolskih Prešernovih priznanj, prejemnic priznanja za naj kratko zgodbo z mentoricama (Foto: arhiv GCC)

Pedagogi napolnili narodni dom

Tradicionalni koncert pedagogov je na predzadnji novembrski večer odprl serijo prazničnih koncertov Glasbene šole Celje.

Po uvodnem pozdravu ravnatelja Simona Mlakarja je kot prvi nastopil godalni orkester učiteljev godalnega oddelka. Za njim smo prisluhnili različnim komornim zasedbam in pianistu, glasbeni večer so, kot je to že tradicija na koncertu pedagogov, zaokrožili z Orkestrom PTT, ki ga sestavljajo učitelji Glasbene šole Celje in nekateri nekdanji dijaki in učenci. Izvedli so skladbo nekdanjega dijaka Petra Tovornika Dry funk, po bučnem aplavzu so občinstvo nagradili še s strumno koračnico. ML

S tradicionalnim koncertom pedagogov so zakorakali v koncertno pester december.

Že vrsto let prijetno tradicijo III. OŠ Celje predstavljajo izdelovanje okrasov in drobnih darilc, peka piškotov, okraševanje šolske smrečice in božična okrasitev šole.

Dobrodelni božično-novoletni bazar spet pod streho III. OŠ Celje

Sreča ni v glavi in ne v daljavi, ni pod palcem skrit zaklad. Sreča je, če se delo dobro opravi in če ima nekoga rad, je nekoč rekel Tone Pavček. 2. decembra

v popoldanskem času, ko se je nad mesto že spuščala noč, smo v III. osnovni šoli Celje po dveletnem premoru spet z velikim veseljem pripravili že tradicionalni božično-novoletni bazar in po dobro opravljenem delu začutili srečo, ljubezen in zadovoljstvo.

Praznična podoba pred šolo, ki je bila odeta v svetleče lučke, ter nagajivi škrti, ki so kukali iz vseh kotičkov naše šole, so staršem in drugim obiskovalcem sporočali, da se za vrati naše šole skriva nekaj izjemnega. Veliko truda in ustvarjalnega zanosa se je skrivalo za njimi, saj so učenci in učitelji naše šole o ročnih delih, ki so jih ponudili, razmišljali že novembra. Že vrsto let namreč prijetno tradicijo naše šole predstavljajo izdelovanje okrasov in drobnih darilc, peka piškotov, okraševanje šolske smrečice in božična okrasitev šole. Predstavil se je otroški zborček in instrumentalni trio učencev, nato je zbrane nagovoril ravnatelj Aleksander Verhovšek, ki je poudaril pomen sodelovanja in dobrodelnosti, ki ji v šoli posvečamo posebno pozor-

nost, posebna gostja bazarja, podžupanja MO Celje Breda Arnšek, se je zahvalila za dobro vpetost šole v lokalno okolje ter zaželela vsem zbranim mirne praznike in vse dobro v prihajajočem letu. In kaj se je skrivalo za šolskimi vrati? Obiskovalci so si lahko izbrali voščilnice, darilne vrečke, adventne venčke, božično dekoracijo, okraske za smrečico, kuharske knjige, šolski koledar, pisane hranilnike, božične aranžmaje, okrasne hiške in še marsikaj. Srečni in zadovoljni smo, da so obiskovalci dobro sprejeli našo ustvarjalnost in tako omogočili številnim učencem možnost sodelovanja pri vseh dejavnostih šole, za kar skrbi šolski sklad, ki so mu bili dobrodelni prispevki namenjeni. Vsem učencem, učiteljem, starim staršem in prijateljem želimo, da bi jih sreča in praznično razpoloženje spremljala na vsakem koraku do izteka koledarskega leta 2022 in v letu 2023. Naj k vsakemu v letu 2023 priplujejo najlepše sanje: srečne, srčne in obdane s prijateljstvom in z ljubeznijo.

URŠKA SOTLER,
DARJA BASTL

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

**MALE OGLASE,
ČESTITKE,
OBVESTILA
IN OSMRTNICE**

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

sprejemamo v času uradnih ur
(7.00–15.00) **na sedežu podjetja,**
Prešernova ulica 19, Celje.

pošiljate jih lahko tudi po elektronski pošti
na naslov oglasil@nt-rc.si

ali jih sporočate po **telefonu 03 4225 144.**
Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

www.novitednik.si

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

V četrtek,
15.12.2022
ob **20.00** uri

Potepini

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Pri Tački so veseli vsakega vprašanja, saj jih veseli, da ljudje želijo kakovostno poskrbeti za svoje domače in rejne živali.

Pri Tački se zavedajo, da je nega živali zelo pomembna, zato lahko svojega ljubljencega na termin k frizerju naročite na štirih lokacijah: Celje Planet Tuš, Šentjur, Podčetrtek in Trbovlje.

Veterina in trgovina Tačka

Za zadovoljnega ljubljencega v vseh starostnih obdobjih

V Veterini in trgovini Tačka nudijo celovito oskrbo vaših živali. V sedmih poslovnih enotah ponujajo preventivo in kurativo za male in velike živali. Poslovalnice poleg veterinarskih storitev ponujajo pester izbor hrane in opreme za male živali. Zaposleni v Tački vam bodo strokovno svetovali, kako poskrbeti za vašega ljubljencega v vseh starostnih obdobjih.

Pri Tački se zavedajo, da je nega živali zelo pomembna, zato lahko svojega ljubljencega na termin k frizerju naročite na štirih lokacijah: Celje Planet Tuš, Šentjur, Podčetrtek in Trbovlje. Celotna nega psa zajema krajsanje krempljev, odstranjevanje odvečne dlake, kopanje, osnovno razčesavanje, striženje, čiščenje ušes in kontrolo paranalnih žlez. Nego nudijo tudi mačkam in kuncem.

V ambulantah opravljajo cepljenja, preventivne preglede in manjše kirurške posege. Za nujne primere in zahtevnejšo obravnavo pacientov vas bodo napotili v Veterinarsko bolnico

Šentjur, ki je opremljena z najsodobnejšo tehnologijo za diagnostiko in ločenim hospitalom za pse in mačke. Dežurni veterinar za male živali vam je na voljo 24ur na dan vse dni v letu na telefonski številki 041 613 301.

Za zdravljenje velikih živali poskrbi terenska ekipa veterinarjev, na katere se lahko obrnete za nasvet glede oskrbe in zdravstvene nege rejnih živali. Veterinarji na terenu vam zagotavljajo zdravljenje in preprečevanje bolezni, kirurške posege (kastracije, carski rezi ...). Nenehno se izobražujejo na področju reprodukcije rejnih živali (UZ-diagnostika, umetne osemnitve). V Tački nudijo tudi korekcijo parkljev pri govedu. Poseg opravijo s sodobno stojnico, ki živalim omogoča minimalni stres, s čimer poskrbijo za večjo dobrobit živali. Za velike živali so za vas dosegljivi na dežurni telefonski številki: 03 818 2770.

Pri Tački so veseli vsakega vprašanja, saj jih veseli, da ljudje želijo kakovostno poskrbeti za svoje domače in rejne živali.

Za zdravljenje velikih živali poskrbi terenska ekipa veterinarjev, na katere se lahko obrnete za nasvet glede oskrbe in zdravstvene nege rejnih živali.

TVOJA ODŠKODNINA
by Center za pravno pomoč

TVOJA ŠKODA + NAŠE ZNANJE = TVOJA ODŠKODNINA

080 34 70
www.tvoje-odskodnina.si

eggmedia

Sistem digitalnega obveščanja

Celovita, inovativna, učinkovita in fleksibilna rešitev digitalnega sporočanja in informiranja

www.eggmedia.si

OPTIKA
OČESNA AMBULANTA

Gleščič

SINCE 1984

ŠENTJUR: 03 / 749 22 90
CELJE: 03 / 492 34 10

Gregorčičeva ul. 4, 3000 Celje
PE ŠENTJUR, ulica Dušana Kvedra 6B

MIRNE PRAZNIKE IN SREČNO 2023!

DVA PARA 1+1 ZA CENO ENEGA

Discomania
Vsak petek ob 18.00 na Radiu Celje

V ŽIVU Z ŽIVO!

BiRO bit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

novi tednik

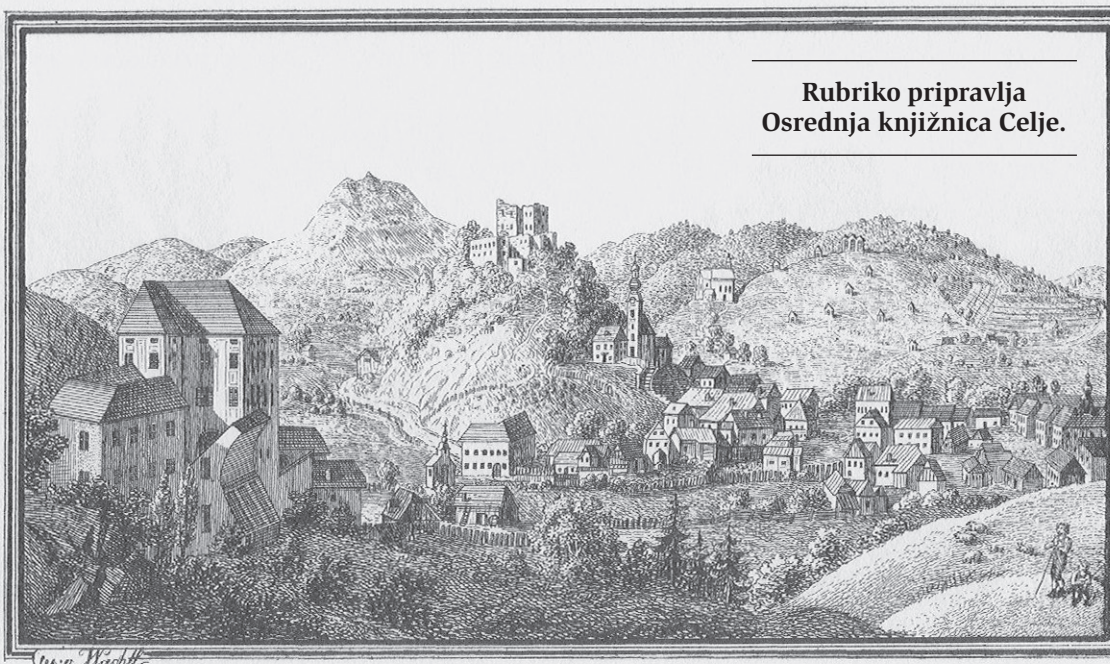
www.novitednik.si
www.radiocelje.si

radio celje

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Markt Proitsch mit dem Schloß Starmoll
in Untersteyer
des Herrn Grafen Anton v. Attems etc.

Trg Rogatec z gradom Strmol (levo). V osrednjem delu prepoznamo grad Rogatec v začetni fazi propadanja. Manjka ostrežje, zidovje je še ohranjeno. (faksimile Kaiserjeve suite 1824 - 1833)

Nekoč je nad Rogatcem stal mogočen grad (2)

Konec 12. stoletja in doma- la celo 13. stoletje so krški fevd Rogatec upravljali gos- podnje Rogaški, ki so bili veja pomembnih deželno knežjih ministerialov iz Konjic (Kos, 2005).

Med rogaškimi vitezi so v pi- snih virih iz tedanjega časa iz- pričani: ok. leta 1195 Štefan iz Rogatca (Stephanus de Rohas; GZS 4, št. 881), leta 1197 Ber- told in Štefan iz Rogatca (Perh- toldus et Stephanus de Rohas; GZS 4, št. 892), leta 1249 Hil- prandus, Ulricus milites de Rohas (GZM I/77), leta 1254

Bernard iz Rogatca (Bernhar- dus de Rohathes; GZM I/86), leta 1269 Rudolf Rogaški (Ru- dolphus de Rohats), leta 1270 Leutold (Levtoldus de Rogat; GZM II/20), leta 1275 Tonlin (Tonlinus de Rohats) idr.

Njihova imena so navedena med pričami podpisovanja raznih pergamentnih listin (razsodb, pogodb, darovnic ipd.), ki jih v originalu in/ali prepisu hranijo v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu, na mikrofilmu pa v Pokrajinskem arhivu v Mariboru. Digitalizi- rani prepisi nekaterih listin so

dostopni tudi v Digitalni knji- žnici Slovenije (dlib.si).

Konec 13. stoletja so gos- postvo in grad podedovali Liechtensteini in ga leta 1301 prodali gospodom Žovneškim (pozneje Celjskim). Žovneški gospodje so uvedli varovanje gradu po grajskem fevdnem pravu, pri čemer je moral graj- ski oskrbnik (gradiščan), ki je bil obenem poveljnik grajske posadke, skrbeti za obrambo trga in gradu in na njem biva- ti, vendar ne domovati (Kos, 2005). Po izumrtju grofov Celjskih (leta 1456) je Rogatec

prešel v last deželnih knezov Habsburžanov.

V naslednjih stoletjih se je na gradu Rogatec zvrstilo več zakupnikov. Hans Rohitscher je bil skrbnik gradu med le- toma 1486 in 1503. Sledil mu je svak Ahac Lindeški, njemu hči Kristina, soproga Krištofa Schrotta mlajšega, njej Ahaco- va vnukinja Zofija, soproga Ru- perta Welzerja iz Spiegelfelda (Stopar, 2004).

V novem veku so Rogatec imeli v posesti Welzerji (1607-1681), sledili so jim Eggenbergi (do 1728), nato Lesliji (do 1803), Attems (do 1845) in nazadnje Windisch- grätzji. Jože Maser, nekdanji predmetni učitelj iz Rogatca, v Krajevnem leksikonu Slovenije navaja, da je leta 1810 grad še stal, vendar je že do sredine 19. stoletja postal razvalina (Mase- ra, 1976).

Se nadaljuje ...

Maja Mohorič,
Knjižnica Rogaška Slatina

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

IZ NOVE ŠTEVILKE

DOSJE - Zakaj se je Tito bal Jovanke: novi dokumenti iz beograjskih arhivov

INTERVJU - Igor Omerza, raziskovalec Udbe: Jovanka je Titu grozila s pištolo, posređoval je Stane Dolanc. Jovanka ni bila žrtev: imela je toliko zlata, kot je bila težka.

POLITIČNO OZADJE - Zakaj je v resnici pošilo med Robertom Golobom in Tatjano Bobnar

14^{let}
Pokrajinski muzej Celje

ODPIRALNI ČAS:	INFORMACIJE:
TOREK-PETEK 10.00 - 16.00	WWW.POKMUZ-CE.SI
SOBOTA 9.00 - 13.00	MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
	03/42 80 962
	031 612 618

JAVNO VODSTVO
GROFJE CELJSKI

SOBOTA,
17. DECEMBER 2022,
OB 11.00,
KNEŽJI DVOR.

VSTOPNINA: 4€

ALBUM S CELJSKEGA

Gostilna Majerhold v Mozirju, po letu 1936

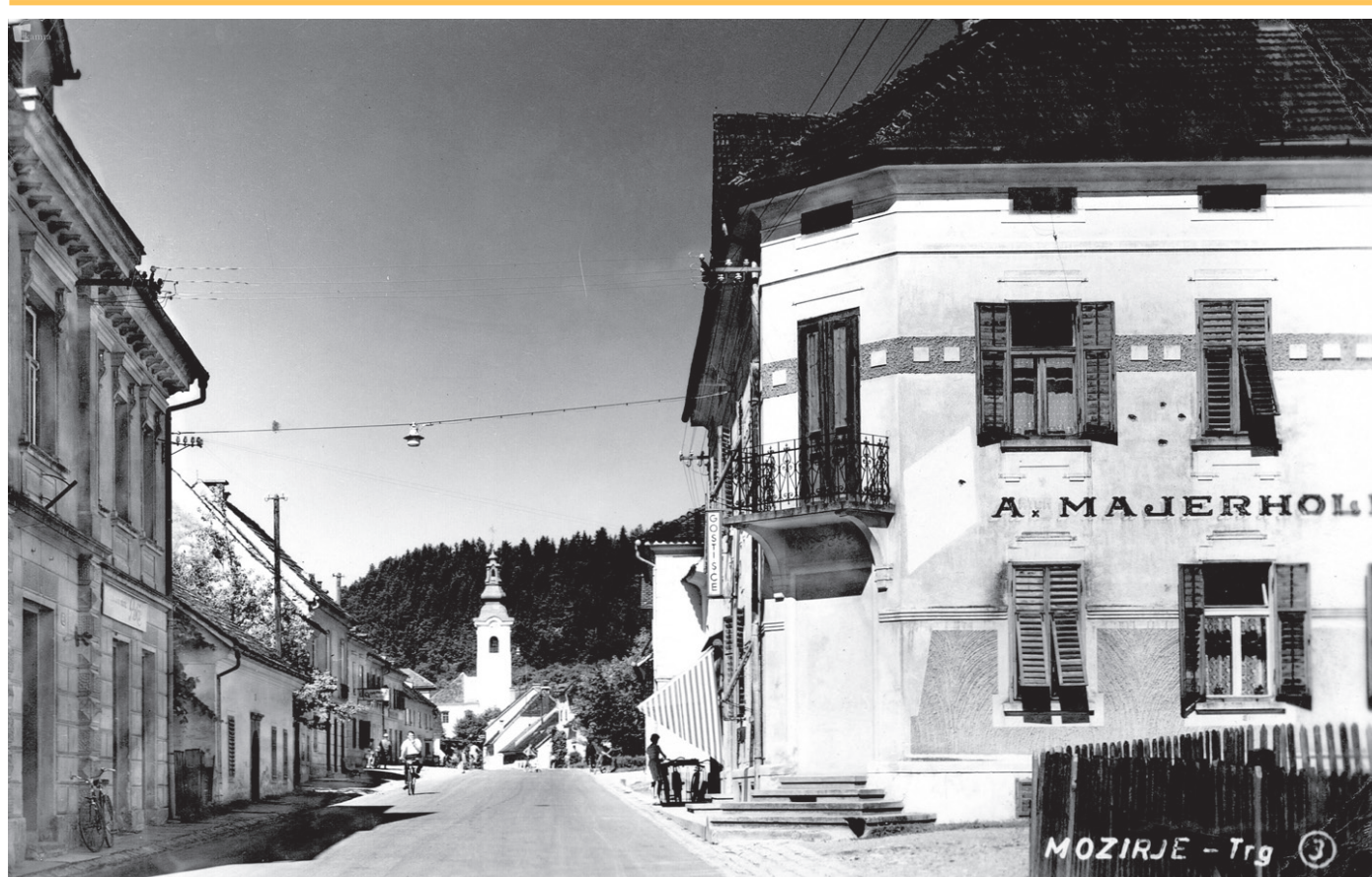
Majerholdova gostilna je bila prvotno Goličnikova hiša. Goličniki so bili v 18. stoletju zelo napredna družina. V hiši je bil rojen Janez Goličnik, župnik v Grižah in prevajalec knjige o čebelarstvu pisca Antona Janše. Leta 1843 se je h Goličnikom priženil Janez Lipold.

Od leta 1936 je bila hiša v lasti družine Majerhold. V 60. letih prejšnjega stoletja je bila v hiši prodajalna čevljev Borovo, katere poslovodkinja je bila Malči Kozar. Ponudba čevljev v Mozirju je bila že v tistem času na zavirljivem nivoju, saj je bila čez cesto v Šusterjevi hiši tudi prodajalna čevljev Peko. Poslovodkinja je bila Melita Steiner.

Fotografijo hrani Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Mozirje.

Besedilo: Matija Blagojevič

Ruriko pripravlja:
Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si,
Album Slovenije - osebni spomini 20. st.

Če je to smrečica pri zobozdravniku, kakšno ima kaj ginekolog?

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

"Oj, pridem po tebe ob 21h. Ti potrebim, ko bom spodaj, ok?"
"Ok, prideš z avtom?"

"Ne, pridem peš s trobento."

Takole so videti vsi moški, ko vozijo njihove žene.

Kako mi boš napisal kazen za telefoniranje, če pa nisem rekel niti besede! Žena govori, jaz samo poslušam.

LOČITEV HOČEM!!!!

Ostani miren! Če bo opazila, da se veselim, si bo gotovo premislila.

Koliko kuhančkov je bilo pa tokrat?

Ima kdo recept za Ne vem ali Vseeno mi je? Moji bi to za kosilo, pa ne najdem recepta.

Letos ne bom za božič nič čistila. Jezus se je rodil v hlevu in naj se počuti kot doma!

Tehtnico sem postavila v kot kopalnice in tam bo ostala, dokler se ne opraviči.

Če bi rad, da bi ženske tekale za teboj, postani voznik avtobusa.

Glede na pregovor, da se dobro vrača z dobrim, me zanima, kako dolgo se čaka na to ...

Alkoholizem je povsod po svetu bolezen, samo pri nas te vprašajo: »Zakaj ne piješ, da nisi kaj bolan?«

Res sem Božiček!

Izgini!

Oven

Vaš vladar je že od avgusta v dvojčkih, pomagal vam bo, da boste z njegovo zračno energijo dosegali zares lepe rezultate. Zavihali boste rokave in nizali uspehe drugega za drugim. Lahko si dovolite, da za trenutek pobegnete vsem obveznostim in si napolnite dušo s pozitivnimi vibracijami. Dnevi, ki prihajajo, bodo na nek način prelomni tudi kar se finančnega stanja dotika, dobro opazujte vse, kar se dogaja, in uskladite stanje, da boste varni pred nevarnimi transakcijami.

Bik

Na področju zasebnega partnerstva tokrat ničesar ne spreminjajte. Ker boste imeli občutek, da je tokrat partner močnejši od vas, se boste prilagodili in poslušali tudi njegovo mnenje. Vaša vladarica je vstopila v znamenje kozoroga, pomagala vam bo, da boste tudi z razumom dosegali lepe rezultate v ljubezni. Položaj vam prinaša tudi, da boste usklajevali spremembe, ki so vezane na poslovno področje, trudili se boste in dosegli uspeh.

Dvojčka

Ker ste v preteklosti že uredili pomembno uradno zadevo, bi morali zdaj biti mirni in zadovoljni. Pestrost dogodkov na vseh področjih bo zelo velika, zato vas bo silna energija gnala naprej. Obetajo se spremembe, ki so vezane na poslovno področje, dobro boste morali preučiti, kaj je dobro za vas in česa se morate v velikem loku izogibati.

Rak

Sprejeli boste izziv in se ob tem tudi odlično zabavali. Ker boste polni zanosa in tekmovalnosti, vam bo tudi uspelo. Venera, ki biva nasproti vašega znamenja, vam bo prinašala potrebe po izzivih in novih poznanstvih. Zaradi njenega vpliva ne boste tako čustveni, nasprotno od tega, neizprosni boste in točno boste vedeli, kaj in kako. Svoja prava občutja boste hoteli na vsak način prikriti, kar je odlično za vaše občutljivo znamenje.

Lev

Ravnajte se po nasvetu ljudi, ki so bolj izkušeni od vas, kajti Saturn nasproti vašega znamenja vam včasih jemlje moč. Naj vas ne zanese predaleč, ker se boste s težavo vrnili. Bodite realni in brzdajte svoja pričakovanja, vse potrebuje svoj prostor in čas, tudi vaši projekti, ki ste jih tako skrbno pripravili in razvijali. Veliko se boste te dni ukvarjali z energijo in razmišljanjem drugih ljudi, velikokrat se vam bo zgodilo, da se boste počutili osamljeno.

Devica

Od sebe lahko pričakujete kar največ, pomembno je tudi, da si lahko popolnoma zaupate. Drugače se to lahko zgodi z ljudmi, s katerimi se družite in sodelujete. Polni boste dvomov, ali ravnate prav. Vpliv Venera v hladnem in nedostopnem kozorogu ne vpliva spodbudno za vaše znamenje, zato vse dobro analizirajte in se šele nato odločite za pomembne odločitve.

Tehtnica

Prevladovalo bo spremenljivo razpoloženje, od česar bo v tem času odvisno tudi vaše počutje. Potrudite se in se poglobite vase, kaj bi sploh radi v tem obdobju in kaj morate spremeniti, da se boste počutili bolje. Ker boste bolj pasivni, ni primerno, da se odločite za konkretno akcijo, počakajte, da bodo planeti bolje položeni proti vašemu znamenju.

Škorpijon

Že večkrat ste lahko ugovarjali, da ne znate ravnati taktično, včasih ste preveč odkriti, kar vam povzroča nemalo težav, ki bi se jim lahko izognili. Veliko previdnost vam svetujemo tudi v tem času, saj biva tudi Mars, vaš sovladar, v živahnih dvojčkih. Puščico lahko izstrelite šele po temeljitem razmisleku in s tehtnim razlogom, ki bi vam koristil.

Strelec

Pot, za katero ste se odločili, bo terjala od vas kar nekaj sprememb, za katere že dolgo veste, da so nujne. Ne odlašajte, čim prej storite vse uradne korake, ki so za vas življenjskega pomena. Vpliv Marsa v vam nasprotnem znamenju vam bo pomagal, da boste odlične poteze in odločitve tudi izvedli. Nič vas ne bo moglo ustaviti, zato boste tekmece pustili daleč za seboj. Venera, ki biva v znamenju kozoroga, vam bo odkrila skrivnost, ki je vezana na vašo preteklost.

Kozorog

Zaradi pretiranih obremenitev v zadnjem obdobju lahko trpi celo vaše zdravje. Narediti boste morali nove načrte, kako usklajevati nasprotja, ki so se pojavila in so vezana na preteklo obdobje. Porazdelite nekaj obveznosti še med druge ljudi, kar velja še posebej za poslovno področje. Vpliv Venera v vašem znamenju bo pozitiven in bo od vas zahteval posebno pozornost, ki bo vezana na poslovne dejavnosti in tudi na partnerski odnos.

Vodnar

Na finančnem področju boste zelo iznajdljivi, zato vam denarja tokrat ne bo primanjkovalo. Kar nekaj sprememb ste že vnesli v svoje življenje, nekaj jih še boste, zato zavijajte rokave in se lotite dela. Saturn v vašem znamenju od vas zahteva nujne spremembe. Vseeno ravnajte trezno in se izogibajte nepremišljenim tveganjem.

Ribi

Nekdo lahko izkoristi in zlorabi vaše zaupanje. To najprej ne bo očitno, kasneje boste imeli prav neprijeten občutek. Zaupajte šestemu čutu in ne bodite preveč radodarni – ne s časom in energijo, še manj z denarjem. Naučili ste se kar nekaj lekcij, ki so vam pokazale, kam morate usmeriti svojo energijo. Zdjaj bo čas, da to uresničite in se izognete tveganim odzivom.

HOROSKOP JE TOKRAT
PRIPRAVILA ASTROLOGINJA
GORDANA.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na 041 519 265 in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na 041 404 935 in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Nagradna križanka

3K	RADOVEDNE	SLOVENSKA PISATELJICA (BERTA)	AMERIŠKA IGRALKA	BOGDAN NOVAK	Povsod z vami	OPOMNI	PRAVUO MU BICIKEL	ZAZNAVA S TIPANJEM
DEL TELESA OB SKLEPU	8					ORGAN VIDA SLOVENSKA IMA 25 ČRK		
PREKOP JE UMETNA ... ZA LADUJSKO PLOVBO								
SLOVENSKA PISATELJICA PEROCI						ENO DEKLE JO ŽANJE, JO GLAVCA ...		
MANIŠA DOLINA						GRŠKI BAS-NOPISEC		
NAROD						TEŽKA KOVINA Zn		
							RJAV KONJ	ZASLONI

KRIŽANKA & UGANJE	MEJITA NA ČAD	ZVEZNI DRŽAVI V ZDA	OLIMP JE BIVALIŠČE GRŠKIH ...	OVALNI KROŽNIK	RUDOLF NIERLICH	IZRAŽA MOČNO ZANIKANJE	ALEŠ VALIČ IN TAKO NAPREJ		FRANCOŠKI MODNI OBLIKOVALEC CARDIN	9									
ČIPKASTI OKRASKI NA BLUZI									BANGLADEŠKE SO SOSEDE ... TROPSKE RASTLINE								17		
BOGATI Z ILOVICO									AŠKERČEVA SOCIALNA PESEM IWANKA KRAŠEVEEC	4							ARTHUR RUBINSTEIN VBOKLI DEL VALA		
QUEEN: RADIO ...	15					BERE GA KOT ODPRTO ...													
						VLAHI													
AFRIŠKA VIRUSNA MRZLICA							IZRAELSKA LUKA ZAVESTNO NERESNIČNA IZJAVA											7	
TOYOTIN TERENEC									DELAVCI KI VARUJO TEMNORDEČA SVILENA TKANINA										
IVAN MAČEK	3		BOLEČE KRČENJE MIŠIC	OMILJEVATI, UBLAŽEVATI														16	
																		NAVODILO ZA IZVEDBO RAČUN-SKEGA POSTOPKA	
TIBETANSKO GOVEDO																		STROJEPISKI	
ZNAMKA LETAL									AVTOMOBILSKA OZNAKA HRVAŠKE									10	
MORSKI RIBI, PODOBNI SARDELAM									OTOČJE V PACIFIKU STRIPOVSKI JUNAK FORD									18	
NICK NOLTE			BREZCILINA HOJA	IRANKE SO SOSEDE ... BOSPORSKA MESINSKA															
DAN ... JUTRU POZNA	11					NEKDANI VESLAČ TUL	PREČNI DROG V KOZOLCU ROMAN EMILA ZOLAJA												
IMPORTIRANA									JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO	DŽENTELMEN SLOVENSKA PEVKA PRODNIK								5	
NAVAJANJE DATUMA																			
SESTAVINA DNK																			
POMOTA																			

SUDOKU 548

	4					6		5
	1			7				4
	5			6	1			8
				5		3		6
5				7	1			
2						9		
		3						2
		7	1					6
				8		3		

SUDOKU 239

								1
	4			2				6
6	2			5				5
5		9	8					
		3	6					
		8	1				7	2
						4		6
7	8					3		
3						7		4

REŠITEV SUDOKU 547

2	6	9	3	8	1	4	5	7
3	1	7	5	9	4	6	2	8
4	8	5	6	2	7	9	1	3
9	4	8	7	3	5	1	6	2
1	2	3	8	6	9	7	4	5
7	5	6	1	4	2	3	8	9
8	7	2	4	1	3	5	9	6
5	9	4	2	7	6	8	3	1
6	3	1	9	5	8	2	7	4

REŠITEV SUDOKU 238

3	1	2	7	9	8	4	5	6
4	7	8	6	5	1	2	9	3
6	5	9	3	2	4	7	8	1
9	8	1	2	6	5	3	7	4
5	4	7	9	1	3	8	6	2
2	6	3	4	8	7	5	1	9
1	9	5	8	3	2	6	4	7
8	2	4	1	7	6	9	3	5
7	3	6	5	4	9	1	2	8

Nagradna križanka iz Praznične petice

Pravilno geslo: Vedno poceni

- nagrada:** Jagrovo darilno kartico v vrednosti 30 evrov prejme **Helena Drač iz Kalobja.**
- nagrada:** Jagrovo darilno kartico v vrednosti 20 evrov prejme **Jože Potočan iz Zreč.**
- nagrada:** Jagrovo darilno kartico v vrednosti 10 evrov prejme **Ema Tušek iz Laškega.**

Nagrade bodo prejeli po pošti.

Nagradni razpis

- nagrada:** dve vstopnici za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in odeja
- nagrada:** vstopnica za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in kuhinjska krpa
- nagrada:** vstopnica za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in kuhinjska krpa

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, **do torka, 20. decembra.**

Geslo iz številke 49: Praznične luči

Izid žrebanja:

- nagrada:** dve vstopnici za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in odejo ter kuhinjsko krpo prejme **Taj Brežnik iz Celja.**
- nagrada:** vstopnica za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in odejo ter kuhinjsko krpo prejme **Jelka Čepin s Polzele.**
- nagrada:** vstopnica za ogled Božične bajke Slovenije v Mozirskem gaju in odejo ter kuhinjsko krpo prejme **Janko Brilej iz Dobja.**

V naših križankah **na stvari gledamo tudi drugač.**

Križanke po meri reševalcev. **Ker si zaslužite najboljše.**

3K
www.trik.si

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18						

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljavec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shrani vaše posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklicne soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na nt-rc.si.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si

Organizatoriki dogodka Ivana Ristić in Špela Strašek sta bili nasmejani do ušes. V prvih letih lokalno omejen dogodek je namreč prerasel v širše zastopanege.

Lea Madarasi je predstavljala svojo linijo nakita, za katero so značilni naravni cvetovi v epoksi smoli.

Prvo mizo, tisto pri vhodu, je zasedla Nea Likar, ilustratorka in oblikovalka, ki v Celju vodi Sketch studio. V rokah drži torbico s svojo ilustracijo.

Ustvarjalke in oblikovalke napolnile Celjski dom

Tokrat večji, a še vedno intimen

Celje je prejšnji četrtek gostilo že tretji Pop up dogodek, prodajno-ustvarjalni sejem slovenskih ustvarjalnic in oblikovalk. Devetnajst umetnic je s svojimi izdelki napolnilo vežo Celjskega doma. V izdelovanju prazničnih šopkov in venčkov so se lahko preizkusili celo obiskovalci. Prvotni namen dogodka – druženje in povezovanje ter spodbujanje slovenskega oblikovanja – je zagotovo izpolnjen.

JANŽE FRIC

Celjski dom je spominjal na mešanico muzeja in kavarne, saj je bilo v njem razstavljenih toliko različ-

nih stvari, da se je vsak obiskovalec moral za vsaka dva koraka ustaviti in si ogledati nekaj novega ter zanimive-

ga. »Prvi Pop up dogodek je bil majhen, na njem sva se osredotočili na celjske umetnice, tokrat sva gostili tudi tiste od drugod, kar 19 jih je bilo,« sta bili zadovoljni organizatoriki Ivana Ristić in Špela Strašek, ki sta v vabilu na dogodek obljubili, da ne bo manjkalo dobre volje, da bo dišalo po piškotih in da bo vsepovsod odmeval smeh. Uspelo jima je vse, razen zadnjega. Obiskovalci in ustvarjalke so se sicer smejali, a je bila veža daleč

prepolna, da bi smeh lahko odmeval.

Od ilustracij do nakita

Na prodaj, a tudi samo za občudovati, je bilo vse – od svečnikov, skodelic in krožnikov do ilustracij, uhanov, torbic in še mnogo drugega, preveč, da bi vse našteli. Prvo mizo, tisto pri vhodu, je zasedla Nea Likar, ilustratorka in oblikovalka, ki v Celju vodi Sketch studio. Na Pop up je prinesla svoje koledarje, torbice in ilustracije. Ker je bila najbližje vratom, je bila tudi prva postaja obiskovalcev. »V svojem darilnem programu imam večjo izbiro, tukaj predstavljam le butični izbor svojih izdelkov,« nam je zapupala. Največ zanimanja so pozele ilustracije astroloških znamenj, tistih bolj popularnih je hitro zmanjkalo.

Samo obrniti smo se morali okoli svoje osi in že smo bili

pri Lei Madarasi, ki je predstavljala svoj nakit Dalida's. »Nakit izdelujem iz pravih rožic, ki jih nabiram povsod,« je o svojih uhanih, verižicah, prstanih in zapestnicah povedala ustvarjalka. Rožice posuši v herbariju in jih ulije v epoksi smolo, da obstanejo za vedno. Lastniki tega nakita tako s sabo nosijo del narave.

Dišalo po kavi

Dogajanje se je nadaljevalo tudi v baru, ki je, tako kot veža, skoraj pokal po šivih. V njem je predvsem dišalo po kavi. Z izdelki za nego kože Natcosmetics se je tam predstavila Nataša Kovačič. Po izobrazbi je kemičarka,

zato so vsi izdelki narejeni po njeni formuli. »Doma imam tudi svoj laboratorij, kjer izdelujem kozmetiko,« je o svojih izdelkih še povedala rokodelka, saj vso kozmetiko izdeluje ročno.

Nekaj korakov naprej, primerno bližje točilnemu pul-tu, smo si lahko privoščili kozarec vina. Vinarka Martina Strniša se je na dogodku predstavila z izborom vina, pridelanega v vinogradu, ki ga je pred 70 leti zasadil njen dedek, zato je njegova stilizirana podoba na etiketi steklenice. Po njem je tudi poimenovana znamka – Franc Kačičnik.

Foto: SHERPA

Otroci so se po nedeljski predstavi razveselili Božička. (Foto: Gledališče Zarja Trnovlje)

Poglej, kdo se je prikradel na oder!

V trnoveljskem kulturnem domu se je v nedeljo zvečer mudil prav poseben gost, ki je na oder prikradel čisto pravi Božiček. Kot so zapisali tamkajšnji gledališčniki v eni od objav na družbenem omrežju, je predčasno preveril, kako so bili otroci pridni celo leto, in jih opozoril, da imajo še malo časa, da to popravijo. Mednje je razdelil vitamine, s katerimi bodo v prazničnem času odgnali viruse in ostali zdravi.

ŠO

Tatarski biftek: ključno je kakovostno meso

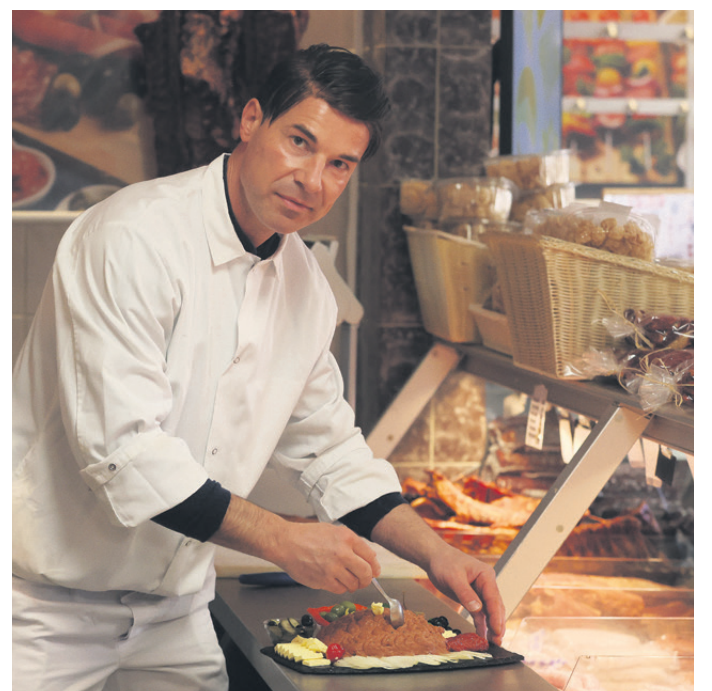
Dodobra smo že zakorkali v sezono tatarskega bifteka in drugih prazničnih jedi. Za marsikoga ni praznikov brez te mesne jedi. Kakšen je tisti pravi in najboljši tatarski biftek, nam je razkril Boštjan Čas iz Mesarstva Čas, kjer v času božično-novoletnih praznikov še posebej zavijajo rokave.

»Najpomembnejše je kakovostno sveže meso, ki je odvisno tudi od krme, s katero rejci krmijo živali. Če tega ni, potem ni strokovnjaka, ki bi lahko naredil kakovosten izdelek,« je pojasnil Boštjan Čas in dodal, da so zelo pomembne tudi sveže začimbe, kot so svež česen, čebula, sol in poper. »Pri nas ne dodajamo umetnih dodatkov in barvil, zaradi česar je morda rok uporabe krajši, a je izdelek zato bolj polnega in bogatega okusa.« V božično-novoletnem času se zato pred njihovo prodajalno v Žalcu vije vrsta strank. Da ni pretirane gneče, že nekaj let v času praznikov pred prodajalno postavijo paviljon za hitri nakup bifteka in francoske solate.

Vedno bolj priljubljeni postajajo praznični grigrizki oziroma »finger food«, kot

jedi za med prste imenujemo po angleško. Te ne zahtevajo dolgotrajne priprave, preprosta je tudi njihova postrežba, saj jih gostje položijo na prtiček oziroma primejo z roko. Zaradi tega pri številu gostov nismo omejeni na pogrinjke na naši jedilni mizi. Tovrstnim smernicam sledijo tudi v Mesarstvu Čas, kjer v

sodelovanju z mojstrico Tino pripravljajo odlično »finger food« ponudbo iz domačih surovin. »Posebnost so zagotovo tatarski biftek z maslom, s kapro in kančkom čebule v slani posodici, mini burgerji, mini pice, sirni in mesni narezki ... ter odlične mini sladice,« še dodaja Boštjan Čas. KG

Boštjan Čas pravi, da je ključno pri pripravi dobrega tatarskega bifteka sveže in kakovostno meso. (Foto: SHERPA)